

ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน

โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ

CHUNMAN HUANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

พ.ศ. 2557

**Achievement of Chinese Students' Analytical Reading of Thai Newspaper
Using Cooperative Learning**

CHUNMAN HUANG

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Curriculum and Instruction
College of Education Science, Dhurakij Pundit University**

2014

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย ของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ
ชื่อผู้เขียน	Chunman Huang
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทองแถม
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยทดลอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) บทเรียนที่เป็นเนื้อหาของวิชา TH484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย 3) แบบสอบถามเพื่อประเมินเจตคติ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Science) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การอ่านเชิงวิเคราะห์/การเรียนรู้แบบร่วมมือ/นักศึกษาชาวจีน

Thesis Title	Achievement of Chinese Students' Analytical Reading of Thai Newspaper Using Cooperative Learning
Author	Chunman Huang
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Anchali Thongame
Department	Curriculum and Instruction
Academic Year	2013

ABSTRACT

This research is an experimental research. The purposes of this research were 1) to study the achievement of Chinese students' analytical reading of Thai newspaper before and after using cooperative learning; 2) to study their satisfaction on analytical reading of Thai newspaper using cooperative learning. The research population consisted of 23 Chinese Thai majors of 3rd grade from Guangxi University of Nationalities who were studying their second semester of the academic year 2013 in Dhurakij Pundit University. Research instruments consisted of instruction that is the content of the course TH484 Reading of Thai Newspaper, test of Analytical Reading of Thai Newspaper, questionnaire about students' satisfaction on analytical reading of Thai newspaper using cooperative learning and observation form of students' cooperative learning behavior. Mean, percentage, standard deviation and Paired t-test were used to analyze the data collected. The results showed that: 1) after using cooperative learning, their achievement of analytical reading of Thai newspaper reading was statistically significantly higher than before learning ($p\text{-value} < 0.05$); 2) their overall satisfaction on analytical reading of Thai newspaper using cooperative learning was at high level.

Keywords : analytical reading/ cooperative learning/ Chinese students

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเป็นเพราะได้รับความกรุณาให้ความช่วยเหลือชี้แนะ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทองเอน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำปรึกษา ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ทำให้งานวิจัยมีคุณค่า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ รัชมณี อาจารย์ ดร. พงษ์ภิญโญ แม้นโกศลและอาจารย์ ดร. ธัญรัช วิกิติภูมิประเทศ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ปรียาภรณ์ เผือกผ่อง ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ จริยา วาณิชวีริยะ หัวหน้าภาควิชาภาษาจีนธุรกิจ และอาจารย์ ดร. ธัญรัช วิกิติภูมิประเทศ ที่เมตตาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ ชาติไทย อาจารย์ ดร. โชติ แยมแสง และ ดร. วาสนา วิสฤตภา คณาจารย์วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกหลายเรื่องตั้งแต่เริ่มต้นมาจนปิดเล่มวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณอาจารย์ สุรรัตน์ นิชาพัฒน์ หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย และอาจารย์ฉัฐวรา สุขต่าย ที่ให้ความอนุเคราะห์ รายวิชา TH 484 การหนังสือพิมพ์ไทย เป็นรายวิชาสำหรับการทดลอง

ขอขอบคุณนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษา ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 23 คน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง

บุคคลสุดท้ายที่ส่งเสริมให้ดิฉันมาถึงจุดนี้ได้ คือ บิดา มารดา ดิฉันขอกราบขอบพระคุณยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 การคิดเชิงวิเคราะห์.....	11
2.2 การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	23
2.3 แนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom).....	29
2.4 หนังสือพิมพ์.....	49
2.5 การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning).....	69
2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	77
2.7 เจตคติต่อการเรียน.....	87
2.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	99
3.1 ประชากร.....	99
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	100
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	105
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
4. ผลการศึกษา.....	110
4.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน.....	111
4.2 ผลจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน.....	115
4.3 ผลระดับความพึงพอใจของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์ หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	120
5. สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	125
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	126
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	127
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	133
บรรณานุกรม.....	134
ภาคผนวก.....	144
ก บทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย.....	145
ข แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาจีน และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	189
ประวัติผู้เขียน.....	195

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 เปรียบเทียบคะแนนและร้อยละการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย ของนักศึกษาชาวจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน.....	111
4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย ของนักศึกษาชาวจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน.....	113
4.3 ผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาชาวจีน.....	115
4.4 สรุปผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาชาวจีน.....	117
4.5 เปรียบเทียบคะแนนร้อยละการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย กับผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาชาวจีนจำนวน 5 ครั้ง.....	118
4.6 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป.....	120
4.7 ตอนที่ 2 เจตคติของนักศึกษาต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย.....	122

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงกระบวนการทางปัญญา 6 ชั้นของบลูม (Bloom).....	30
2.2 แสดงความสัมพันธ์พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยจากแนวคิดของบลูม.....	32
2.3 ผังมโนทัศน์ข่าว.....	60
2.4 องค์ประกอบของการ์ตูนการเมือง.....	68

DPU

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ ทำให้คนทั่วโลกได้สื่อสาร เรียนรู้ซึ่งกันและกัน เข้าใจกันได้ เกิดความเชื่อถือไว้วางใจ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือสนับสนุน เป็นสะพานเชื่อมโยง ธุรกรรมและการพัฒนาให้ผู้คนต่างชาติต่างภาษาได้แลกเปลี่ยนการพัฒนาร่วมกัน ประเทศจีนได้ก้าวสู่การเป็นประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่งของโลกภายหลังการเปิดประเทศกว่า 30 ปี แม้ในช่วงที่จีนปิดประเทศ แต่ไม่ปิดการเรียนรู้ ในมหาวิทยาลัยของจีนได้จัดการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาสากลหรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นภาษากลุ่มน้อยในระดับปริญญาตรี และสูงกว่า สื่อของรัฐบาลจีน อย่างสถานีวิทยุซีอาร์ไอได้รายงานเรื่องออกอากาศเป็น ภาษาต่างประเทศถึง 38 ภาษาในช่วงกว่า 60 ปีที่ผ่านมา นี้แสดงถึงความมุ่งมั่นในการใช้ภาษาเป็น สะพานเชื่อมโยงให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เชื่อถือศรัทธา แลกเปลี่ยนร่วมมือ ร่วมกันพัฒนา จึงไม่น่า แปลกใจที่ในทวีปเอเชีย จีนเป็นหนึ่งในจำนวน 2 ประเทศที่เปิดการเรียนการสอนของภาษากลุ่ม น้อยถึงระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสีเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยของจีนที่ให้ความสำคัญกับคณะ อาเซียนซึ่งเริ่มเปิดสอนสาขาวิชาภาษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุดในประเทศจีน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1964 ปัจจุบันมีสาขาวิชาภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว ภาษากัมพูชา ภาษาพม่า ภาษา อินโดนีเซีย และภาษามาลเลย์ วิชาภาษาไทยเป็นวิชาหนึ่งในคณะอาเซียนที่มีนักศึกษาจีนนิยมเรียน มากเป็นอันดับ 2 รองจากภาษาเวียดนาม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996 เป็นต้นมา สาขาวิชาภาษาไทยเปลี่ยน จากหลักสูตร 4 ปีรูปแบบเก่าเป็นรูปแบบใหม่ คือหลักสูตร “3+1” โดยกำหนดให้นักศึกษาเรียนที่ ประเทศจีน 3 ปี และเรียนที่ประเทศไทย 1 ปี สำหรับการเรียนในประเทศไทย ทางมหาวิทยาลัยที่ ร่วมมือและตกลงกันจะร่วมกันจัดแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ดังนั้นมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสีและมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจึงได้ ร่วมกันจัด รายวิชาต่างๆขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาที่มาเรียนในประเทศไทย โดยแบ่งการเรียนการสอน

เป็น 2 ภาคการศึกษา มีทั้งสิ้น 12 วิชา จัดรายวิชาละ 3 หน่วยกิต และวิชาจะใช้เวลาเรียน 45 ชั่วโมง ตามระเบียบการจัดการเรียน การสอนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต นอกจากการเรียนในชั้นเรียนแล้ว ภาควิชาภาษาไทยยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่จะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะภาษาไทยร่วมกับนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยผ่านกิจกรรม ทัศนศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนไทย รวมทั้งได้ฝึกทักษะภาษาไทยของตนเอง ในสภาพแวดล้อมจริง โดยมีอาจารย์ในภาควิชาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด

วิชาการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยเป็นรายวิชาหนึ่งในจำนวน 12 วิชาตามหลักสูตร เป็นวิชาการประยุกต์ใช้ภาษา กำหนดเปิดวิชานี้เรียนในปีที่ 3 ของหลักสูตรที่ต้องเรียนในประเทศไทย ความจำเป็นของการเรียนวิชาการอ่านหนังสือพิมพ์ไทย มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมนักศึกษาได้เรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศไทย แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรนี้ให้ความสำคัญของการอ่าน ซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทุกเพศทุกวัย ในอันที่จะทำให้มีความรู้ ก้าวทันโลกและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, น.11) สอดคล้องกับ จินตนา ไบกาชุยิ (2543, น.23) ว่า การอ่านหนังสือนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตคนเราอย่างยิ่ง และนอกจากนั้นยังได้สรุปบทบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือว่า

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง

2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่ต้องมีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้

3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด

4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน

5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ เพราะขณะอ่าน จิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความนั้นๆ

6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าวๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษรเป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้

7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองของผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดยึดอยู่กับแนวคิดใดๆ โดยเฉพาะ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วิจัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

อุทัย บุญประเสริฐ (2555) ได้กล่าวสอดคล้องกันว่า การอ่านเป็นองค์ความรู้หลัก (Core Subject) ที่มีความสำคัญยิ่งในยุคศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษ (English) ทักษะการอ่าน (Reading) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และได้รับความรู้ต่างๆ มีมากมายเพิ่มเติมได้ โดยเชื่อว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ทักษะการใช้ภาษาอื่นๆ (Language Arts) ได้แก่ การฟัง การพูด และการเขียน

ดังนั้น การอ่านหนังสือพิมพ์ไทยจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้ ประสบการณ์และความคิด ความคิด เป็นเรื่องที่สะสมความรู้และประสบการณ์ตรงที่ได้จากการเรียน การที่ได้ฝึกคิดบ่อยๆ จะทำให้เกิดความคิดที่เรียกว่า การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติพุทธศักราช 2530 (2530, น.492) ได้ให้ความหมายคำว่าคิด หมายถึง นึกคิด ระลึก ตรึกตรอง ส่วนคำว่าวิเคราะห์ หมายถึง ดู สังเกต ไคร่ครวญ อย่างละเอียดรอบคอบในเรื่องราวต่างๆ อย่างมีเหตุผล โดยหาส่วนดี ส่วนบกพร่อง หรือจุดเด่นจุดด้อยของเรื่องนั้นๆ แล้ว เสนอแนะสิ่งที่ดีที่ที่เหมาะสมอย่างยุติธรรม นอกจากนั้น การอ่านคิดวิเคราะห์จะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้วิชาการสาขาต่าง ๆ ที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและทำให้ผู้อ่านมีข้อมูลประกอบการคิด การตัดสินใจอย่างกว้างขวาง ทำให้รู้ข่าวความ

เคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับวนิช สุวาร์ตน์ (2547, น.123) กล่าวว่าในยุคของข้อมูลสารสนเทศเช่นนี้ แต่ละวันมีข้อมูลข่าวสารเข้ามามากมาย ข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญ ถ้าคิดวิเคราะห์ไม่เป็น อาจจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจำนวนมากผิดพลาด บุคคลจึงต้องรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแยกแยะสิ่งที่เป็นความจริงออกมาจากส่วนที่เป็นเท็จ เพื่อจะได้ใช้การตัดสินใจอย่างฉลาด ดังนั้นการคิดวิเคราะห์จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน การคิดวิเคราะห์จะเกิดขึ้นเมื่อต้องการทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดความสงสัยในบางสิ่ง จึงพยายามหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลมาอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ต้องการประเมินสิ่งต่างๆ เพื่อตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การคิดวิเคราะห์ต้องใช้ความสามารถในการสังเกต ตีความ การสืบค้น การหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงที่ดีเพื่อค้นหาความเป็นไปของเรื่องนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถของสมองในการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง ไม่ผิดพลาด (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546, น.22)

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้อ่านที่อยู่ในยุคสังคมข่าวสาร ซึ่งแวดล้อมด้วยข้อมูลข่าวสารที่มีทั้งเชื่อถือได้ มีคุณค่า และข้อมูลที่เชื่อถือไม่ได้ บิดเบือนความจริง มีอคติ ลำเอียง ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณเพื่อประเมินสิ่งที่ตนอ่านและตัดสินใจว่าจะเชื่อได้มากน้อยเพียงใด (วิณา วิสเพ็ญ, น.143) ดังนั้น การสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ ครูต้องหาวิธีทำให้นักเรียนเข้าใจ และรู้คำศัพท์ความหมายของคำศัพท์ก่อนที่จะทำความเข้าใจ ในการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ในการอ่านที่มีคุณภาพต้องอ่านอย่างรู้จุดมุ่งหมายว่าอ่านเพื่ออะไร และครูต้องมีเป้าหมายในการสอนด้วยว่าต้องการอะไรให้นักเรียนมีการพัฒนาการอ่านด้านใดบ้าง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545, น.8) การจัดรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การให้อิสระแก่ผู้เรียนในการทำงาน และสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดกว้างขวางรู้เท่าทันความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ดังนั้นเราควรวางเวลาอ่านหนังสือเป็นประจำจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง หากผู้อ่านรู้จักเลือกหนังสือวิธีอ่านทั้งอ่านออกและอ่านเป็น สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน และรู้จักการวิเคราะห์วิจารณ์ในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (วัชรบุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ, 2542, น.9) ดังนั้น ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านแก่นักเรียน เพื่อให้สามารถใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด และพัฒนาชีวิตให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการอ่านในระดับที่สูงกว่าการอ่านทั่วไป กล่าวคือไม่ใช่เป็นเพียงการอ่านเพื่อความรู้อันและความบันเทิง

เท่านั้น แต่ยังคงต้องการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านด้วยการอ่านเชิงวิเคราะห์จะช่วยฝึกให้ผู้อ่านใช้ความคิด สติปัญญา และมีความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์จะช่วยให้อ่าน คิดเป็น มีความรู้ที่กว้างขวาง และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ (กระทรวงศึกษาธิการ,ม.ป.ป., น.10-12) การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็น สิ่งจำเป็นต่อบุคคลทุกระดับ เนื่องจากเป็นพื้นฐานของการคิดแบบอื่น ๆ ช่วยให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็น พื้นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ผู้ที่มีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์จะเป็นผู้ที่สามารถคิดได้ลึกซึ้ง ซาญ ฉลาด รอบคอบ นำไปสู่การสร้างความรู้ ความคิด การตัดสินใจแก้ปัญหา สามารถปรับตัวได้ทัน การเปลี่ยนแปลงต่างๆในยุคข้อมูลข่าวสาร ไร้พรมแดน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์ในการ ดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี (กรมวิชาการ, 2546, น.208-210)

จะเห็นได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถพัฒนาสติปัญญา ของมนุษย์ ขณะเดียวกัน การอ่านเชิงวิเคราะห์ยังสามารถช่วยให้มนุษย์สามารถสังเคราะห์และ สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาจากความรู้ที่มีอยู่เดิมไปด้วย

การคิดวิเคราะห์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาของมนุษย์ซึ่งตรงกับการพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ดังกล่าว Benjamin S. Bloom (ชวาล แพร์ตกุล, 2525, น.7) ได้จำแนกพฤติกรรมทางการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และ ด้านทักษะพิสัย พฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการคิดหรือกระบวนการทางปัญญา คือพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย เนื่องจากพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) เป็นสมรรถภาพทางสติปัญญาหรือทางสมองของผู้เรียนในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ผู้เรียน จะต้องอาศัยความสามารถทางสมองเป็นที่ตั้งของการคิดในระดับต่างๆ รวมทั้งจดจำ เช่น การเรียน วิชาคณิตศาสตร์ การแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การทำความเข้าใจในการอ่าน การเขียนเรียงความ การคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ พฤติกรรมพุทธิพิสัยเป็นพฤติกรรมด้านความคิดความจำซึ่งเป็น ความสามารถทางสมองที่จะเรียนรู้ และแก้ปัญหาต่างๆ พฤติกรรมดังกล่าวนี้คือพฤติกรรมด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ จะเกิดจากการเรียนการสอน โดยตรง และใช้ช่วงเวลาสั้นๆในการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ซึ่งบloomได้แบ่ง พฤติกรรมย่อย เรียงตามความสลับซับซ้อนจากน้อยไปมาก 6 พฤติกรรมย่อย คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

นอกจากการคิดวิเคราะห์แล้ว การเรียนรู้แบบความร่วมมือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยทำให้ การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น Johnson and Johnson (1974, pp.213-240) ได้กล่าวถึงหลักการ เรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน (positive interdependence) โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากัน เพื่อความสำเร็จ ร่วมกัน 2) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (face to face interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่างๆ 3) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทาง สังคม (social skills) โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน และ 4) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการ วิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing) ที่ใช้ในการทำงาน และ 5) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้อง มีผลงาน หรือผลสัมฤทธิ์ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม มีสามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (individual accountability)

ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้ เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตลอดจน ส่งเสริมให้นักศึกษาชาวจีนจากมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ได้มีความสามารถในการอ่านหนังสือ ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความสามารถ ดังกล่าว เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำกระบวนการคิดวิเคราะห์ไปใช้เป็นรากฐานในการพัฒนาตนเอง ให้เต็มศักยภาพ และใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้ ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนา ความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี อีกทั้งเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องตาม เป้าหมายของการศึกษาในยุคปัจจุบัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้ แบบร่วมมือ ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดย เรียนรู้แบบร่วมมือ

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 23 คน เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนจำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทุกคน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิชา TH484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย (Thai Newspaper Reading)

บทที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว

บทที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ

บทที่ 3 การอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดี

บทที่ 4 การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น

บทที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมือง

1.4.3 ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตัวแปรตาม คือ 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน 2) เจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้พัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักศึกษาจีน

2. นำไปสู่การพัฒนาความสามารถการอ่านประเภทอื่นๆหรือหนังสือภาษาจีนของนักศึกษาจีน
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนการอ่านเชิงวิเคราะห์นำไปปรับใช้กับการสอนได้

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง คะแนนของแบบทดสอบที่วัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย ซึ่งได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผ่านเกณฑ์ประเมินผลร้อยละ 60 โดยดูคะแนนสอบหลังเรียนแต่ละครั้งและคะแนนรวม

การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย หมายถึง การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ใช้พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูม (Bloom) วัดความสามารถการอ่านวิเคราะห์ได้ใน 6 ด้าน คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

เรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง เทคนิคการทำงานกลุ่มวิธีหนึ่ง โดยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดแตกต่างกันได้ แสดงบทบาทตามหน้าที่ที่ตนถนัด ทำให้งานประสบผลสำเร็จ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบการทำงานกลุ่มและสนองต่อหลักการของเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op) ที่ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

นักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี หมายถึง นักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทยในหลักสูตร “3+1” ของมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี คือ เรียนที่ประเทศจีนในระดับชั้นปีที่1 ชั้นปีที่2และชั้นปีที่4 ทั้งหมด 3 ปีและเรียนที่ประเทศไทยในระดับชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด 1 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำนวน 23 คน

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสีที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ และเป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมต่อการเรียนไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปได้ในทางบวกหรือทางก็ได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 การคิดเชิงวิเคราะห์

- 2.1.1 ความหมายของการคิดเชิงวิเคราะห์
- 2.1.2 ความสำคัญของการคิดเชิงวิเคราะห์
- 2.1.3 องค์ประกอบของการคิดเชิงวิเคราะห์
- 2.1.4 ลักษณะของการคิดเชิงวิเคราะห์
- 2.1.5 ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์
- 2.1.6 เทคนิควิธีการสอนสร้างเสริมทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์

2.2 การอ่านเชิงวิเคราะห์

- 2.2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์
- 2.2.2 ขั้นตอนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์
- 2.2.3 ทฤษฎีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์
- 2.2.4 วิธีการการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์
- 2.2.5 แนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.3 แนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom)

- 2.3.1 พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย
- 2.3.2 พฤติกรรมด้านจิตพิสัย
- 2.3.3 พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย

- 2.4 หนังสือพิมพ์
  - 2.4.1 หนังสือพิมพ์ในประเทศไทย
  - 2.4.2 ความหมายของหนังสือพิมพ์
  - 2.4.3 ความสำคัญของหนังสือพิมพ์
  - 2.4.4 ลักษณะของหนังสือพิมพ์
  - 2.4.5 หน้าที่ของหนังสือพิมพ์
  - 2.4.6 ประเภทของหนังสือพิมพ์
  - 2.4.7 การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์
  - 2.4.8 เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์
- 2.5 การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
  - 2.5.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ
  - 2.5.2 ความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ
  - 2.5.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ
  - 2.5.4 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6.4 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6.5 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6.6 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.6.7 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.7 เจตคติต่อการเรียน
  - 2.7.1 ความหมายของเจตคติ
  - 2.7.2 ลักษณะของเจตคติ
  - 2.7.3 องค์ประกอบของเจตคติ

2.7.4 การวัดเจตคติ

2.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 ผลงานวิจัยภายในประเทศ

2.8.2 ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 การคิดเชิงวิเคราะห์

2.1.1 ความหมายของการคิดเชิงวิเคราะห์

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของการคิดเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2541, น.14) ให้ความหมายของการคิดเชิงวิเคราะห์ว่า คือการแสวงหาข้อเท็จจริงด้วยการระบุ จำแนก แยกแยะ ข้อมูลในสถานการณ์ที่เป็นแหล่งคิดวิเคราะห์ ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น หรือจุดเด่น จุดด้อย ในสถานการณ์เป็นการจัดข้อมูลให้เป็น ระบบเพื่อไปใช้เป็นพื้นฐานในการคิดระดับอื่นๆ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น.24) กล่าวว่า การคิดเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนๆ เพื่อค้นหาว่ามาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไรเชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

ชาติรี ตำราญ (2548, น.40-41) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า การคิดวิเคราะห์คือ การรู้จักพิจารณา ค้นหาใคร่ครวญ ประเมินค่าโดยใช้เหตุผลเป็นหลักในการหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงหลอหลอมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์แบบอย่างสมเหตุสมผลก่อนที่จะตัดสินใจจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับความหมายของการคิดวิเคราะห์สามารถสรุปความหมายของการคิดวิเคราะห์ได้ว่าหมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ ความสำคัญค้นหาลักษณะร่วม จุดเด่น จุดด้อย ดีความ ชี้บ่งจุดสำคัญ จัดประเภท

Watsan and Glaser (1964, p.11) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า เป็นสิ่งที่เกิดจากส่วนประกอบของทัศนคติ ความรู้และทักษะ โดยทัศนคติเป็นการแสดงออกทางจิตใจ ต้องการสืบค้นปัญหาที่มีอยู่ ความรู้จะเกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลในการประเมินสถานการณ์การสรุปความอย่างเที่ยงตรงและการเข้าใจในความเป็นนามธรรม ส่วนทักษะจะประยุกต์รวมอยู่ในทัศนคติและ

ความรู้

Ennis (1985, p.83) ได้กล่าวถึงการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการประเมินข้อความได้ถูกต้อง เป็นการคิดแบบตรรกะตรงและมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจก่อนที่จะเชื่อหรือก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ

สรุปได้ว่า การคิดเชิงวิเคราะห์หมายถึงการรู้จักพิจารณา ค้นหาใคร่ครวญ ประเมินค่าองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการแสวงหาข้อเท็จจริงด้วยการระบุ จำแนก แยกแยะ ข้อมูลในสถานการณ์ที่เป็นแหล่งคิดวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจก่อนที่จะเชื่อหรือก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ

2.1.2 ความสำคัญของการคิดเชิงวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น.32-47) ได้สรุปความสำคัญของการคิดเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

1) การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา

Robert J. Sternberg (อ้างถึงใน เกรียงศักดิ์, 2545) นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเฉลียวฉลาดที่ประสบความสำเร็จ เขากล่าวว่า คนเราจะฉลาดได้นั้น ต้องประกอบไปด้วยความฉลาด 3 ด้าน อันได้แก่ ความฉลาดในการสร้างสรรค์ ความฉลาดในการวิเคราะห์ และความฉลาดในการปฏิบัติจริง ซึ่งในส่วนของความฉลาดในการปฏิบัติจริง ซึ่งในส่วนของความฉลาดในการวิเคราะห์นั้น สเตอร์นเบิร์กอธิบายว่า หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินแนวคิดที่คิดขึ้นนั้น และความสามารถในการนำมาแก้ปัญหา และการตัดสินใจ

2) การคิดเชิงวิเคราะห์เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ

การคิดเชิงวิเคราะห์นับเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เป็น“ผู้เล่นหลัก”สำหรับการคิดในมิติอื่นๆอีก 9 มิติ ไม่ว่าจะเป็นการคิดเชิงวิพากษ์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงบูรณาการ การคิดเชิงอนาคต ฯลฯ การคิดเชิงวิเคราะห์จะช่วยเสริมสร้างให้เกิดมุมมองเชิงลึกและครบถ้วนในเรื่องนั้น อันจะนำไปสู่การตัดสินใจและการแก้ปัญหาได้บรรลุวัตถุประสงค์การคิด

3) การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยในการแก้ปัญหา

จากการคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับกำนการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ และการทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นย่อมจะช่วยเราเมื่อพบปัญหาใดๆ ให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าปัญหานั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหานั้นได้ตรงกับ

ประเด็นปัญหา

4) การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยในการประเมินและตัดสินใจ

การวิเคราะห์ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริงหรือเหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น ช่วยให้เราเกิดความเข้าใจ และที่สำคัญการวิเคราะห์ช่วยให้เราได้ข้อมูลเป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ประโยชน์ การคิดวิเคราะห์ช่วยให้เราสามารถประเมินสถานการณ์ และตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้แม่นยำกว่าการเพียงแต่มีข้อเท็จจริงที่ไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ทำให้เรารู้สาเหตุของปัญหา เห็นโอกาสของความน่าจะเป็นในอนาคต เช่น การวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์กร โอกาสและอุปสรรค จะช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีข้อมูลพื้นฐานที่นำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์องค์กรต่อไป

5) การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล

การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยให้การคิดต่างๆ อยู่บนฐานของตรรกะและความน่าจะเป็นไปได้ อย่างมีเหตุมีผล มีหลักเกณฑ์ ส่งผลให้เมื่อคิดจินตนาการหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จะได้รับการตรวจสอบว่าความคิดใหม่นั้น ใช้ได้จริงหรือไม่ ถ้าจะทำให้ใช้ได้จริงต้องเป็นเช่นไร แล้วเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่จินตนาการขึ้นกับการนำมาใช้ในปัจจุบันล้วนเป็นผลจากการวิเคราะห์ว่าใช้การได้ก่อนที่จะนำมาใช้จริง

6) การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยให้เข้าใจแจ่มกระจ่าง

การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยให้เราประเมินและสรุปสิ่งต่างๆ ไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ไม่ใช่สรุปตามอารมณ์ความรู้สึก หรือการคาดเดาว่าน่าจะเป็นเช่นนั้น ทำให้ได้รับรู้ข้อมูลที่เป็นจริงซึ่งต่างๆ ได้อย่างเข้าใจถ่องแท้มากขึ้น เพราะการวิเคราะห์ทำให้สิ่งที่คลุมเครือเกิดความกระจ่างชัด สามารถแยกแยะระหว่างสิ่งดี-ไม่ดี สิ่งที่ถูกต้อง สิ่งที่หลอกลวง โดยการจับสังเกตความผิดปกติของเหตุการณ์ ข้อความและพฤติกรรม พิจารณาใคร่ครวญถึงเหตุและผลของสิ่งนั้น จนเพียงพอที่จะสรุปว่าเรื่องนั้นมีความเป็นมาอย่างไร เท็จจริงอย่างไร อะไรเป็นเหตุเป็นผลกับสิ่งใด เกิดความแจ่มกระจ่างในความเข้าใจ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์คือ การคิดที่เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ สามารถช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา ช่วยในการแก้ปัญหา ช่วยในการประเมินและตัดสินใจ ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล และช่วยให้เข้าใจแจ่มกระจ่าง จึงทำให้มนุษย์

สามารถประเมินเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆอย่างมีเหตุผล แล้วนำมาตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆได้

2.1.3 องค์ประกอบของการคิดเชิงวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น.26-30) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดเชิงวิเคราะห์ดังนี้

1) ความสามารถในการตีความ

การตีความหมายถึง การพยายามทำความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่เราต้องการจะวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏโดยตรงของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจต่อสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ โดยสิ่งนั้นไม่ได้ปรากฏโดยตรงคือ ตัวข้อมูลไม่ได้บอกโดยตรง แต่เป็นการสร้างความเข้าใจที่เกินกว่าสิ่งที่ปรากฏ อันเป็นการสร้างความเข้าใจบนพื้นฐานของสิ่งที่ปรากฏในข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์

เกณฑ์ที่แต่ละคนใช้เป็นมาตรฐานในการตัดสิน หรือเป็นไม้เมตรที่แต่ละคนสร้างขึ้นในการตีความนั้น ย่อมแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และค่านิยมของแต่ละบุคคล

2) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์

การที่จะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้น เพราะความรู้จะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ แจกแจงและจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อยๆอะไรบ้าง มีทั้งหมดหมู่ จัดลำดับความสำคัญอย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอะไร

การวิเคราะห์ในเรื่องใดๆจะไม่สมเหตุสมผลเลยหากเราไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น เราจำเป็นต้องใช้ความรู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการคิด ถ้าเราขาดความรู้ เราอาจไม่สามารถวิเคราะห์เหตุผลได้ว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

3) ความช่างสังเกต ช่างสงสัยและช่างถาม

นักคิดเชิงวิเคราะห์จะต้องมีองค์ประกอบทั้งสามนี้ร่วมด้วย คือ ต้องเป็นคนที่ช่างสังเกต สามารถค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งที่ดูอย่างผิวเผินแล้วเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ต้องเป็นคนที่ช่างสงสัย เมื่อเห็นความผิดปกติแล้วไม่ละเลยไป แต่หยุดพิจารณา ขบคิดไตร่ตรอง และต้องเป็นคนที่ช่างถาม ชอบตั้งคำถามกับตัวเองและคนรอบข้างเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การคิดต่อเกี่ยวกับเรื่องนั้น การตั้งคำถามจะนำไปสู่การสืบค้นความจริงและเกิดความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการ

วิเคราะห์

ขอบเขตคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์ จะยึดหลักการตั้งคำถามโดยใช้หลัก 5W 1H คือ ใคร (who) ทำอะไร (what) ที่ไหน (where) เมื่อไร (when) เพราะเหตุใด (why) อย่างไร (how) คำถามเหล่านี้อาจไม่จำเป็นต้องใช้ทุกข้อ เพราะการตั้งคำถามมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุมและตรงประเด็นที่เราต้องการสืบค้น

4) ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

นักคิดเชิงวิเคราะห์จะต้องมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถค้นหาคำตอบได้ว่า

อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งนี้

เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนี้ได้อย่างไร

เรื่องนี้ใครเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร

เมื่อเกิดเรื่องนี้ จะส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้าง

และคำถามอื่นๆที่มุ่งหมายการออกแรงทางสมองให้ต้องขบคิดอย่างมีเหตุมีผลเชื่อมโยงกับเรื่องที่เกิดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น.52) กล่าวว่า องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย

1) การตีความ ความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์เพื่อแปลความของสิ่งนั้นขึ้นกับความรู้ประสบการณ์และค่านิยม

2) การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์

3) การช่างสังเกต สงสัย ช่างถาม ขอบเขตของคำถาม ที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์ จะยึดหลัก 5 W 1 H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)

4) การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (คำถาม) ค้นหาคำตอบได้ว่า อะไรเป็นสาเหตุให้เรื่องนั้นเชื่อมกับสิ่งนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้ใครเกี่ยวข้อง เมื่อเกิดเรื่องนี้ส่งผลกระทบต่ออย่างไร มีองค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น มีวิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้อย่างไร มีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไรบ้าง ถ้าทำเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต ลำดับเหตุการณ์นี้คิดว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 4 ข้อ คือการตีความ การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ และการช่างสังเกต สงสัย ช่างถามและการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

2.1.4 ลักษณะของการคิดเชิงวิเคราะห์

เสถียร โตรัตน์ (2546, น.28) กล่าวถึง ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ของการคิดวิเคราะห์ ไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ คือ ทักษะในการจัดระบบข้อมูล ความเชื่อถือได้ของข้อมูล และการใช้ทักษะเหล่านั้นอย่างมีปัญญาเพื่อการชี้นำพฤติกรรมดังนั้น การคิดวิเคราะห์จึงมีลักษณะต่อไปนี้

- 1) การคิดวิเคราะห์จะไม่เป็นเพียงการรู้หรือการจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว เพราะการคิดวิเคราะห์จะเป็นการแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้
- 2) การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงแต่การมีทักษะเท่านั้น แต่การคิดวิเคราะห์จะต้องเกี่ยวกับการใช้ทักษะอย่างต่อเนื่อง
- 3) การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงแต่การฝึกทักษะอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะต้องมีทักษะที่จะต้องคำนึงถึงผลที่ยอมรับได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น.15-16) กล่าวถึง ลักษณะของการคิดวิเคราะห์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ประกอบเป็นการคิดวิเคราะห์แตกต่างกันไปตามทฤษฎี การเรียนรู้ โดยทั่วไปสามารถแยกแยะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ได้ดังนี้

- 1) การสังเกต จากการสังเกตข้อมูลหลายๆ สามารถสร้างเป็นข้อเท็จจริงได้
- 2) ข้อเท็จจริง จากการรวบรวมข้อเท็จจริง และการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงบางอย่างที่ขาดหายไป สามารถทำให้มีการตีความได้
- 3) การตีความ เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของการอ้างอิง จึงทำให้เกิดการตั้งข้อตกลงเบื้องต้น
- 4) การตั้งข้อตกลงเบื้องต้น ทำให้สามารถมีความคิดเห็น
- 5) ความคิดเห็น เป็นการแสดงความคิดจะต้องมีหลักและเหตุผลเพื่อพัฒนาข้อวิเคราะห์นอกจากนั้น เป็นกระบวนการที่อาศัยองค์ประกอบเบื้องต้นทุกอย่างร่วมกัน โดยทั่วไปนักเรียนจะ

ไม่เห็นความแตกต่างระหว่างการสังเกตและข้อเท็จจริง หากนักเรียนเข้าใจถึงความแตกต่างก็จะทำให้นักเรียนเริ่มพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้

สุวิทย์ มูลคำ (2548, น.23-24) ได้จำแนกลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ไว้เป็น 3 ด้าน คือ

1) การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการแยกแยะค้นหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งหรือเรื่องราวต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช หรือเหตุการณ์ต่างๆ ตัวอย่างคำถาม เช่น อะไรเป็นสาเหตุสำคัญของการระบาดไข้หวัดนกในประเทศไทย

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่างๆ โดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างคำถาม เช่น การพัฒนาประเทศกับการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

3) การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้นๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด ตัวอย่างคำถาม เช่น หลักการสำคัญของศาสนาพุทธ ได้แก่อะไร

จะเห็นได้ว่าการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องกำหนดสิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ กำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการจะวิเคราะห์ แล้วจึงวิเคราะห์อย่างมีหลักเกณฑ์ โดยใช้วิธีการพิจารณาแยกแยะ

2.1.5 ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์

ทิสนา เขมมณี และคณะ (2544, น.133) ได้กำหนดขอบเขตของทักษะการคิดวิเคราะห์ไว้ว่าทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะย่อย 6 ทักษะคือ

- 1) การรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบหรือเรียบเรียงให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ
- 2) การกำหนดมิติหรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์โดยอาศัยองค์ประกอบ ที่มาจากความรู้หรือประสบการณ์เดิม และการค้นพบลักษณะหรือกลุ่มของข้อมูล
- 3) การกำหนดหมวดหมู่ในมิติหรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์
- 4) การแจกแจงข้อมูลที่มีอยู่ลงในแต่ละหมวดหมู่ โดยคำนึงถึงความเป็นตัวอย่าง เหตุการณ์ การเป็นสมาชิก หรือความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรง
- 5) การนำเสนอข้อมูลที่แจกแจงเสร็จแล้วในแต่ละหมวดหมู่มาจัดลำดับ

6) การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหรือแต่ละหมวดหมู่ ในแง่ของความมาก – น้อยความ สอดคล้อง-ความขัดแย้ง ผลทางบวก- ทางลบ ความเป็นเหตุ-เป็นผล ลำดับความต่อเนื่อง

วีระ สูดสังข์ (2550, น.26-28) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการคิดสามารถฝึกสมองให้มีทักษะ การคิดวิเคราะห์ให้พัฒนาขึ้น สามารถฝึกตามขั้นตอนได้ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์

2. กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นสงสัยจากปัญหาหรือสิ่งที่ วิเคราะห์ อาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือกำหนดวัตถุประสงค์การวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุหรือความสำคัญ

3. กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เพื่อใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

4. กำหนดการพิจารณาแยกแยะ เป็นการกำหนดการพินิจวิเคราะห์ แยกแยะ และ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5 W 1 H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

5. สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบ ปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น.5) ได้ให้ความหมายทักษะการคิด วิเคราะห์ คือ การระบุเรื่องหรือปัญหา การจำแนกแยกแยะ การเปรียบเทียบข้อมูลอื่น ๆ และ ตรวจสอบข้อมูลอย่างชำนาญหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้และแม่นยำเพียงพอแก่การตัดสินใจ

สรุปได้ว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรอง แก้ปัญหา ที่แม่นยำมีความละเอียดในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการ หาหลักฐานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงมาสนับสนุนหรือยืนยันเพื่อพิจารณาอย่างรอบคอบก่อน ตัดสินใจ

2.1.6 เทคนิควิธีการสอนสร้างเสริมทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ทำได้โดยการดำเนินการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน ตามขั้นตอนอย่างมีระบบจะช่วยให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายซึ่ง

ในขณะที่เดียวกันกระบวนการทางสมองมีการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน เริ่มจากความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ มีการเชื่อมโยงสิ่งเร้ากับการตอบสนองของการคิดโดยฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ การคิดตีความ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์การคิดแบบย้อนทวน การคิดจำแบบแยกแยะ การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์และการคิดจัดอันดับเป็นการปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอน คือ การกำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ กำหนดหลักการพิจารณาแยกแยะและสรุปหาคำตอบ

มีนักวิชาการกล่าวถึงเทคนิคการสอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น.97-98) กล่าวโดยสรุปว่า เทคนิคการตั้งคำถามอยู่ในขอบข่าย “5 Ws 1H” การคิดเชิงวิเคราะห์แท้จริงคือการตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับความสงสัยใคร่รู้ของผู้ถาม เมื่อเห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว อยากรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นมากขึ้นในแง่มุมต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ๆ ความเข้าใจใหม่ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการอธิบาย การประเมินการแก้ปัญหา ขอบเขตของคำถามเชิงวิเคราะห์และการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น

อนุก พ.อนุกุลบุตร (2547, น.62-63) กล่าวไว้ดังนี้ การสอนให้คิดแบบวิเคราะห์ มุ่งหมายให้นักเรียนคิดอย่างแยกแยะได้ และคิดได้อย่างคล่องแคล่ว หรือมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ได้ขั้นแรก ครูผู้สอนต้องรู้จักความคิดแบบวิเคราะห์เป็นอย่างดีเสียก่อน ขึ้นต่อไปจึงพิจารณาการคิดแบบนี้เข้าไปในกระบวนการเรียนการสอนไม่ว่าจะใช้ระเบียบวิธีสอน เทคนิคการสอนแบบใด โดยแบ่งแนวทางการคิดในรูปกิจกรรมหรือคำถามให้พัฒนาการคิดแบบวิเคราะห์ขึ้นในตัวนักเรียน การสอนการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย

1) การสอนการคิดวิเคราะห์แยกองค์ประกอบ (Analysis of elements) มุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะว่าสิ่งสำเร็จรูปหนึ่งมีองค์ประกอบอะไร มีแนวทางดังนี้

1.1) วิเคราะห์ชนิด โดยมุ่งให้นักเรียนคิดและวินิจฉัยว่า บรรดาข้อความ เรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ใดๆ ที่พิจารณาอยู่นั้น จัดเป็นชนิดใด ประเภทใดตามเกณฑ์หรือหลักการใหม่ที่กำหนด เช่น เสียชีพอ่าเสียสัตย์ ให้นักเรียนคิดว่าเป็นข้อความชนิดใด และเพราะอะไรตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ใหม่ จุดสำคัญของการสอนให้คิดแบบวิเคราะห์ชนิดก็คือต้องให้เกณฑ์ใหม่และบอกเหตุผลที่จัดชนิดตามเกณฑ์ใหม่ที่กำหนด

1.2) วิเคราะห์สิ่งสำคัญ มุ่งให้คิดแยกแยะและวินิจฉัยว่าองค์ประกอบใด สำคัญหรือไม่สำคัญ เช่น ให้ค้นหาสาระสำคัญ แก่นสาร ผลลัพธ์ ข้อสรุป จุดเด่น จุดด้อย

1.3) วิเคราะห์เลขศัญย์ มุ่งให้คิดค้นหาสิ่งที่ปรากฏไว้ แฝงเร้นอยู่มิได้บ่งบอกไว้ตรงๆแต่มีร่องรอยส่งให้เห็นว่ามีความจริงนั้นซ่อนอยู่

2) การสอนการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of relationships) มุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะว่า มีองค์ประกอบใดสัมพันธ์กัน สัมพันธ์กันแบบใด สัมพันธ์ตามกันหรือกลับกัน สัมพันธ์กันสูงต่ำเพียงไร มีแนวทางดังนี้

2.1) วิเคราะห์ชนิดความสัมพันธ์ มุ่งให้คิดแบบค้นหาชนิดของความสัมพันธ์ว่า สัมพันธ์แบบตามกันกลับกันไม่สัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับองค์ประกอบ องค์ประกอบกับเรื่องทั้งหมด เช่น มุ่งให้คิดแบบค้นหาความสัมพันธ์ระหว่าง

สิ่งใดสอดคล้อง กับ ไม่สอดคล้องกับเรื่องนี้

คำกล่าวใดสรุปผิด เพราะอะไร ข้อเท็จจริงใดไม่สมเหตุสมผลเพราะอะไร

ข้อความในย่อหน้าที่... เกี่ยวข้องอย่างไรกับข้อความทั้งเรื่อง

ร้อยละกับเศษส่วน ทศนิยม เหมือนและต่างกันอย่างไรบ้าง

2.2) วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ โดยมุ่งให้คิดเพื่อค้นหาขนาด ระดับของความสัมพันธ์ เช่น สิ่งนี้เกี่ยวข้องมากที่สุด (น้อยที่สุด) กับสิ่งใด

2.3) วิเคราะห์ขั้นตอนของความสัมพันธ์ มุ่งให้คิดเพื่อค้นหาลำดับขั้นของความสัมพันธ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เป็นเรื่องแปลกใหม่ เช่น

สิ่งใดเป็นปฐมเหตุ ต้นกำเนิดของปัญหา เรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์

สิ่งใดเป็นผลที่ตามมา ผลสุดท้ายของเรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์

2.4) วิเคราะห์วัตถุประสงค์และวิธีการ มุ่งให้คิดและค้นหาว่าการกระทำ พฤติกรรม พฤติการณ์ มีเป้าหมายอะไร เช่น ให้คิดและค้นหาว่า

การกระทำนั้นเพื่อบรรลุผลอะไร ผลคือเกิดวินัยในตนเอง

ความไพเราะของคนตรีขึ้นอยู่กับอะไร ขึ้นอยู่กับจังหวะ

ความตอนที่...เกี่ยวข้องอย่างไรกับวัตถุประสงค์ของเรื่อง ผลคือสนับสนุน หรือขยายความ

2.5) วิเคราะห์สาเหตุและผลที่เกิดตามมา มุ่งให้คิดแบบแยกแยะให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ซึ่งเป็นยอดปรารถนาประการหนึ่งของการสอนให้คิดเป็น คือ คิดหาเหตุและผลได้ดีเช่น

ให้คิดและค้นหาว่า

สิ่งใดเป็นผลของ... (สาเหตุ) สิ่งใดเป็นเหตุของ... (ผล)

ตอนใดเป็นสาเหตุที่สอดคล้องกับ.... เป็นผลขัดแย้งกับข้อความ ....

เหตุการณ์คู่ใดสมเหตุสมผล เป็นตัวอย่างสนับสนุน

2.6) วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ โดยให้ค้นหาแบบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 สิ่งแล้วบอกแบบความสัมพันธ์นั้น หรือเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์คู่อื่นๆ ที่คล้ายกัน ทำนองเดียวกันในรูปอุปมาอุปไมย เช่น เซนติเมตร: เมตร อธิบายได้ว่า เซนติเมตรเป็นส่วนย่อยของเมตร เพราะฉะนั้น เซนติเมตร : เมตร คล้ายกับ ลูก : แม่

3) การสอนคิดวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles) มุ่งให้นักเรียนคิดอย่างแยกแยะจนจับหลักการได้ว่า สิ่งสำเร็จรูปคลุ่มองค์ประกอบต่างๆ อยู่ในระบบใดคือหลักการอะไร ขั้นตอนการวิเคราะห์หลักการต้องอาศัยการวิเคราะห์ขั้นต้น คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ก่อน กล่าวคือ ต้องแยกแยะสิ่งสมบูรณ์หรือระบบให้เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญมีหน้าที่อย่างไร และองค์ประกอบเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับหาพิง อาศัยสัมพันธ์กันอย่างไร พิจารณาจนรู้ความสัมพันธ์ตลอดจนสามารถสรุป ประเด็นสำคัญหรือหลักการได้ว่าการที่ทุกส่วนเหล่านั้นสามารถทำงานร่วมกัน เกาะกลุ่มกันคุ่มกันจนเป็นระบบอยู่ได้ เพราะหลักการใดผลที่ได้เป็นการวิเคราะห์หลักการ (principle) ซึ่งเป็นแบบวิเคราะห์ หลักการเน้นการสอนวิเคราะห์ดังนี้

3.1) วิเคราะห์โครงสร้าง มุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะแล้วค้นหาโครงสร้างของสิ่งสำเร็จรูปนั้น ไม่ว่าจะปัญหาใหม่ เหตุการณ์ ปรัชญาการณื ข้อความ การทดลอง เช่น

การค้นคว้านี้ (ทดลอง เนื้อเรื่องนี้ การพิสูจน์) ดำเนินการแบบใด

คำตอบคือ นิยามแล้วพิสูจน์- ตั้งสมมติฐานแล้วตรวจสอบ

ข้อความนี้ (คำพูด จดหมาย รายงาน) มีลักษณะใด โฆษณาชวนเชื่อ

เรื่องนี้มีการนำเสนอเช่นไร – ชูให้กลัวแล้วล่อให้หลง

3.2) การวิเคราะห์หลักการ มุ่งให้นักเรียนคิดแบบแยกแยะแล้วค้นหาความจริงแม่บทของสิ่งนั้น เรื่องราวนั้น สิ่งสำเร็จรูปนั้น โดยการคิดหาหลักการ เช่นหลักการสำคัญของเรื่องนี้มีว่าอย่างไร- ยึดความเสมอภาคระเบียบวิธีวิทยาศาสตร์เหตุการณ์ครั้งนี้ดูกลามมากขึ้น (สงบ รุนแรง)

เนื่องจากอะไรคำโฆษณา (แถลงการณ์ การกระทำ) ใช้วิธีใดจงใจให้ความหวัง

ชาติรี สารานุกรม (2548, น.40-41) ได้กล่าวถึง เทคนิคการปูพื้นฐานให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ได้ สามารถสรุปรายละเอียด ดังนี้

1) ครูจะต้องฝึกให้เด็กหัดคิดตั้งคำถาม โดยยึดหลักสากลของคำถาม คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เพราะเหตุใด อย่างไร โดยการนำสถานการณ์มาให้ให้นักเรียนฝึกค้นคว้าจากเอกสารที่ใกล้ตัว หรือสิ่งแวดล้อม เปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามเอง โดยสอนวิธีตั้งคำถามแบบวิเคราะห์ในเบื้องต้น ฝึกทำบ่อย ๆ นักเรียนจะฝึกได้เอง

2) ฝึกหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล โดยอาศัยคำถามเจาะลึกเข้าไป โดยใช้คำถามที่ซบ่งถึงเหตุและผลกระทบที่จะเกิด ฝึกจากการตอบคำถามง่าย ๆ ที่ใกล้ตัวนักเรียนจะช่วยให้เด็ก ๆ นำตัวเองเชื่อมโยงกับเหตุการณ์เหล่านั้นได้ดี ที่สำคัญครูจะต้องกระตุ้นด้วยคำถามย่อยให้นักเรียนได้คิดบ่อย ๆ จนเป็นนิสัย เป็นคนช่างคิด ช่างถาม ช่างสงสัยก่อน แล้วพฤติกรรมศึกษาวิเคราะห์ก็จะเกิดขึ้นแก่นักเรียน

สุวิทย์ มูลคำ (2548, น.21-22) ได้กล่าวถึงเทคนิคการวิเคราะห์ไว้ดังนี้ การคิดวิเคราะห์เป็นการใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เน้นคิดเชิงลึกจากเหตุไปสู่ผลเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล เชิงเงื่อนไข การจัดลำดับความสำคัญ และเชิงเปรียบเทียบ แต่เทคนิคที่ง่ายคือ 5 W 1H เป็นที่นิยมใช้คำตอบ What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร) ชัดเจนในแต่ละเรื่อง ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ นิยมใช้เทคนิคคำถามในช่วงต้นหรือช่วงเริ่มต้น การคิดวิเคราะห์

สรุปได้ว่าการสอนให้คิดแบบวิเคราะห์ มุ่งหมายให้นักเรียนคิดแยกแยะได้ และคิดได้อย่างคล่องแคล่ว หรือมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ได้ขั้นแรก ครูผู้สอนต้องรู้จักความคิดแบบวิเคราะห์นี้เป็นอย่างดีก่อนที่จะสอนจริง ครูต้องปูพื้นฐานให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ฝึกให้คิดตั้งคำถาม และฝึกหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ขั้นตอนในการสอนคือ การสอนการคิดวิเคราะห์แยกองค์ประกอบต่างๆ

2.2 การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้
 ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2536, น.577-588) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้สรุปได้ว่า ผู้ที่อ่านต้องมีความสามารถในการอ่านวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การอ่านคร่าว ๆ การอ่านแบบเก็บแนวคิด อ่านแบบตรวจตรา อ่านอย่างศึกษาค้นคว้า แล้วจึงอ่านเชิงวิเคราะห์

ฐปะณีษ์ นาครทรรพ (2539, น.571-572) ให้ความหมายไว้สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การแจกแจงส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือที่เราอ่านได้ครบถ้วน แต่เราไม่มั่นใจพอที่จะตอบคำถามได้ครบถ้วน จนกว่าเราจะกลับไปอ่านซ้ำ และสรุปประเด็นที่เราเห็นว่าสำคัญไว้แล้วตีความ ข้อความให้เข้าใจกระจ่างชัด กล่าวคือ เราได้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดบ้าง ได้รับความเห็นและอะไรบ้างที่น่าสนใจ เราจับ “น้ำเสียง” ของผู้เขียนได้ว่า เขารู้สึกอย่างไรต่อสิ่งนั้นสิ่งนี้บ้าง

บันลือ พุกกะวัน (2545, น.42) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านเพื่อหาคำตอบ แบบไตร่ตรอง พิจารณาหาส่วนที่ดี ส่วนที่เป็นประโยชน์แล้วนำส่วนที่ดีไปใช้ประโยชน์อ่านเพื่อจัดลำดับเหตุการณ์ เช่น การอ่านนิทานหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เช่น อ่านประโยคแล้วเข้าใจความหมายจับประเด็นสำคัญได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547, น.3) ให้ความหมายไว้ว่า ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ผู้อ่านจะต้องจำแนกแยกแยะได้ว่ารูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นอะไร เช่น เป็นนิทาน บทละคร นิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ฯลฯ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร พิจารณาให้ละเอียดวิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งเพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การแจกแจงส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือที่เราอ่านได้ครบถ้วนเพื่อหาคำตอบ แบบไตร่ตรอง พิจารณาหาส่วนที่ดี ส่วนที่เป็นประโยชน์แล้วนำส่วนที่ดีไปใช้ประโยชน์

2.2.2 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547, น.9) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข้อความ คำกล่าวอ้างต่าง ๆ โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างข้ออ้างและข้อสรุป หลักฐานที่นำมากล่าวอ้าง จะช่วยให้เราค้นพบความถูกต้องหรือผิดพลาดของข้ออ้างนั้น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว เพื่อให้ทราบเบื้องหน้า เบื้องหลังของเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้น การอ่านเชิงวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในแง่มุมต่าง ๆ

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น.39) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นไปเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง สืบหาความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ ช่วยให้ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ ขณะเดียวกันช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเดียว ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกตหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญต่อการศึกษา การดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งโลกมีความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี วิทยาการ และการสื่อสาร การอ่านเชิงวิเคราะห์ทำให้ผู้อ่านสามารถเลือกข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อตนเองและต่อสังคมอีกด้วย

2.2.3 ทฤษฎีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีการสอนอ่านวิเคราะห์ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2531, น.26) กล่าวถึงการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ มีลำดับขั้นพื้นฐานของการอ่านเชิงวิเคราะห์ 4 ประการ คือ 1) ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในข้อความ 2) ต้องทำความเข้าใจในเรื่อง เนื้อเรื่อง สามารถแปลความ ตีความ จากเรื่องที่อ่านได้ 3) ต้องใช้ความคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผลจากข้อความที่อ่าน เข้าใจความคิดหรือความมุ่งหมายที่แท้จริงของผู้เขียน 4) สามารถที่จะอภิปราย ชี้แจงเหตุผลได้อย่างชัดเจน และมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ สามารถรวบรวมความคิดจากการอ่านแล้วโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ แล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, น.131) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้ 1) ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความและประสบการณ์เดิม ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เน้นใจความสำคัญของสาร เมื่อผู้อ่านรับสารแล้วโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิมเพื่อเปรียบเทียบและตัดสินใจจะยอมรับข้อมูลหรือไม่ ถ้ายอมรับจะเก็บข้อมูลไว้ในสมองเป็นความรู้ใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ 2) ทฤษฎีวิเคราะห์ข้อความของสาร เน้นความสำคัญขององค์ประกอบย่อยของประโยค ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาและชนิดของคำเพื่อให้เข้าใจความหมายได้ถูกต้อง

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2537, น.23) กล่าวถึงการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่สำคัญ คือ ใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีทางจิตวิทยา ซึ่งมีเป้าหมายของการสอนอ่านที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านหารายละเอียด และสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยการสอนผสมผสานกันระหว่างทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีทางจิตวิทยา ซึ่งพิจารณาทั้งลักษณะของธรรมชาติทางภาษาศาสตร์ที่มนุษย์พึงรับรู้และมีประสบการณ์และจากวัสดุที่อ่านหรือสิ่งที่อ่านในชีวิตจริง และคำนึงถึงกระบวนการอ่านของมนุษย์โดยธรรมชาติเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า การสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ มีลำดับขั้นพื้นฐาน คือ ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในใจความหมายของคำศัพท์ ต้องทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง ต้องใช้ความคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผลจากข้อความที่อ่านและสามารถที่จะอภิปราย ชี้แจงเหตุผลได้อย่างชัดเจน โดยผู้สอนผสมผสานกันระหว่างทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีทางจิตวิทยา

2.2.4 วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

นักการศึกษาได้เสนอวิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น.19) กล่าวว่า การสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อจะใช้วิเคราะห์ เช่น เหตุการณ์จากข่าว ของจริงหรือสื่อเทคโนโลยี เป็นต้น

2) กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญ

3) กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงหรือขัดแย้งกัน

4) พิจารณาแยกแยะ เป็นการวินิจฉัยวิเคราะห์ทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม ที่ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร)

5) สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อค้นหาข้อสรุปเป็นคำตอบ หรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น.112) ได้กล่าวถึงการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้รูปแบบการอ่านที่สอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการบน-ล่าง (Top-Down Process) ของ คลิฟฟอร์ด แอล บุษ และมิลเดรด เอช ฮูบเนอร์ (Clifford L. Bush and Mildred H. Huebner) โดยเน้นไปที่การใช้สมองเก็บใจความสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านจะอ่านขั้นตอนการสรุปความสำคัญของเรื่องให้เข้าใจก่อน ซึ่งมีลำดับขั้นดังนี้

1) อ่านสรุปความสำคัญเนื้อเรื่องโดยกวาดสายตา และเคลื่อนสายตาอย่างรวดเร็ว สมองจะทำหน้าที่รับรู้และจับใจความสำคัญ ตลอดจนตีความและประเมินค่าเรื่องที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์ทางภาษาของตนเป็นเครื่องมือวินิจฉัยความถูกต้อง

2) ใช้วิธีเดาคำยากที่ไม่เคยพบมาก่อน ใช้ประโยคหน้า – หลัง ของคำเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจความหมาย

3) เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของเรื่องเพื่อนำไปสู่การสรุปเรื่องและหาแนวคิด

4) บันทึกคำยากที่ไม่เคยพบมาก่อน แล้วศึกษาความหมาย หน้าที่ ชนิด และที่มาของคำเหล่านั้นอย่างละเอียด ภายหลังการสรุปเนื้อเรื่องแล้ว

5) อ่านทบทวนอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ใจความที่ถูกต้อง

6) พิจารณาข้อสรุป และแนวคิดว่าถูกต้องหรือไม่ ภายหลังที่อ่านเรื่องได้โดยละเอียดแล้ว

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น.135 – 136) ได้เสนอรูปแบบการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อความ ดังนี้

1) วิธีการสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่อง ต่อจากนั้นหาความหมายของคำ หน้าที่ของคำ และชนิดของคำ

2) วิธีการสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการแนะนำให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์ที่สำคัญ เพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของคำ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง แล้วจึงอ่านเนื้อเรื่อง

3) วิธีการสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้รู้จักโครงสร้างของประโยค ชนิด และหน้าที่ของคำในประโยคก่อนการอ่านเรื่อง

2.2.5 แนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์

กรมวิชาการ (2546, น.216-218) อธิบายแนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าอาจใช้วิธีการ ดังนี้

1) พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมในการวิเคราะห์คำ วลี หรือประโยคนอกจากนั้นควรวัดผลด้านเหตุผลการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่าน ตลอดจนประเมินผลจากความตั้งใจ สนใจและผลงานที่ได้รับมอบหมาย

2) ให้นักเรียนเลือกอ่านบทร้อยกรองที่นักเรียนชอบ แล้วสรุปความเป็นร้อยแก้ว โดยใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย

3) ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้ววิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านในด้านรูปแบบฉันทลักษณ์ ความคิดและเนื้อหาสาระในบทร้อยกรอง กลวิธีในการแต่งของบทร้อยกรองและสิ่งที่ผู้เขียนฝากไว้ในบทร้อยกรอง

4) ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้ววิเคราะห์ว่าเนื้อหาของบทร้อยกรองให้อารมณ์ความรู้สึกสอดคล้องกับเนื้อหาของบทร้อยกรองหรือไม่ อย่างไร นักเรียนมีความซาบซึ้งประทับใจกับบทร้อยกรองที่อ่านหรือไม่ ต่อจากนั้นจึงพิจารณาความสามารถและผลการทำงานด้วยการวัดผลความถูกต้องของการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา การสรุปความ การวิเคราะห์ วิพากษ์บทร้อยกรอง และความตั้งใจในการทำกิจกรรม

5) ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วสรุปความให้ถูกต้องชัดเจนตามแบบที่กำหนดให้ ดังตัวอย่าง

ใคร.....

ทำอะไร.....

เมื่อไร.....

อย่างไร.....

ผลเป็นอย่างไร.....

สรุปความ.....

6) ให้นักเรียนอ่านเรื่องและสรุปความจากเรื่อง พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์

7) ให้นักเรียนอ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือพิมพ์ แล้วขีดเส้นใต้ข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของผู้เขียนด้วยสีหรือสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน

8) ให้นักเรียนตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์ แล้ววิเคราะห์ว่าข่าวนั้นมีการนำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงหรือมีความคิดเห็นของผู้เขียนแทรกอยู่ด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบว่าความคิดเห็นของผู้เขียนน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด

9) ให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์การพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ในแง่การใช้สำนวนภาษา การสื่อความหมาย และความสอดคล้องกับเนื้อหาของข่าวนั้นๆ

10) ให้นักเรียนตัดข้อความโฆษณาจากสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ แล้วแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ในด้านความน่าเชื่อถือ การใช้สำนวนภาษา ความน่าสนใจของการนำเสนอ

11) ให้นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วตีความเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เขียน แล้วสรุปความคิดเห็นของผู้เขียน พร้อมทั้งเสนอแนวความคิดของผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเล่มนั้น

12) ให้นักเรียนเลือกวิเคราะห์วิจารณ์บทความ 1 เรื่อง ในเรื่องรูปแบบการนำเสนอกลวิธีการแต่ง เนื้อหา และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา

13) ให้นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วประเมินค่าของเรื่องที่อ่านทั้งจุดดีและจุดด้อยโดยใช้เหตุผลประกอบ ทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบ และคุณค่าทางวรรณคดีและสังคม

2.3 แนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom)

Benjamin S. Bloom (อ้างถึงใน ซวาล แพร์ตกุล, 2525, น.7) ได้จำแนกพฤติกรรมทางการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาคือพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ชวลิต ศรีคำ และชัยศักดิ์ ธิลาจรัสกุล (2552, น.1-4) กล่าวว่า การจัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของ Benjamin Bloom ซึ่งพัฒนาขึ้นในช่วงที่ 6 ของศตวรรษที่ 20 (1950 – 1959) โดยใช้หลักจำแนกอันดับ (Taxonomy) ซึ่งแยกพฤติกรรมการเรียนรู้่ออกได้เป็น 3 ด้าน คือ

1) พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ได้แก่ ความรู้ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation)

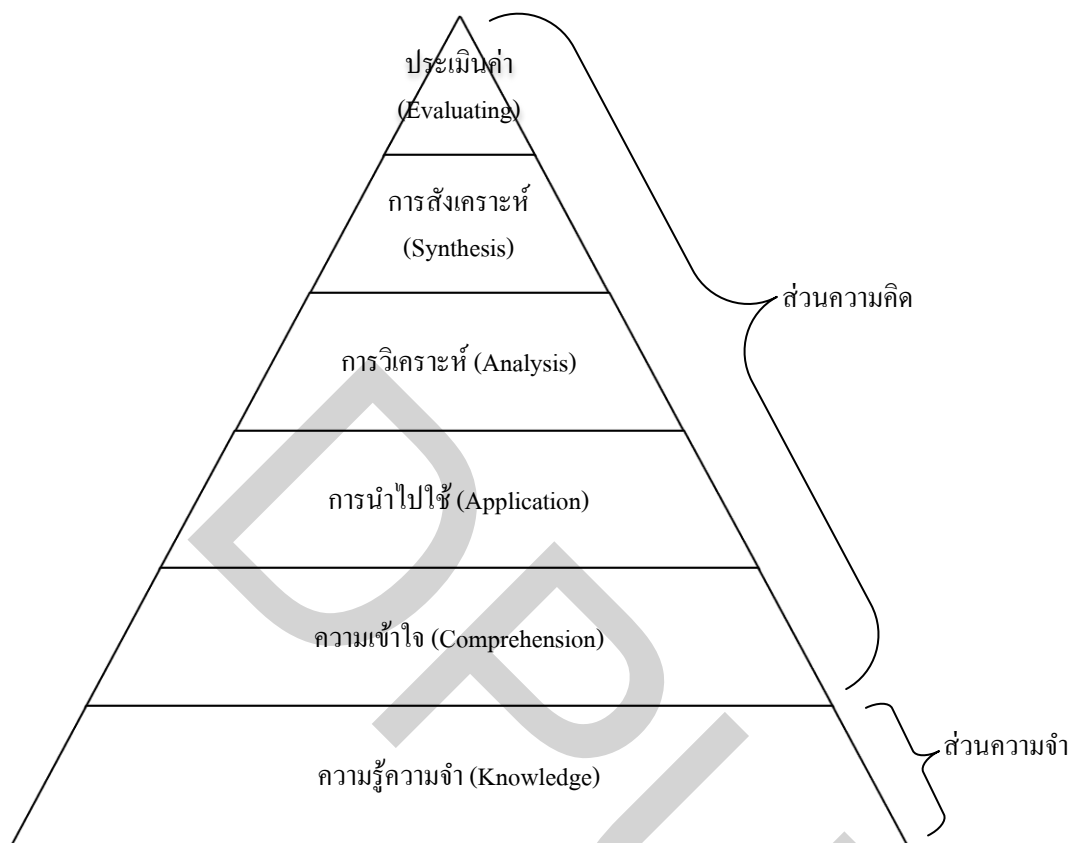
2) พฤติกรรมด้านจิตพิสัย (Affective domain) ได้แก่ การรับรู้ (Receiving) การตอบสนอง (Responding) การเห็นคุณค่า (Valuing) การจัดระบบและการสร้างกรอบความคิด (Organization and Conceptualising) และการสร้างลักษณะนิสัย (Characterization by value or Value Concept)

3) พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) ได้แก่ การเลียนแบบ (Imitation) การทำตามแบบ (Manipulation) การทำอย่างถูกต้อง (Precision) ความชัดเจนในการปฏิบัติ (Articulation) การทำอย่างเป็นธรรมชาติ หรืออัตโนมัติ (Naturalization)

2.3.1 พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย

พฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการคิดหรือกระบวนการทางปัญญา คือ พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย เนื่องจากพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) เป็นสมรรถภาพทางสติปัญญาหรือทางสมองของผู้เรียนในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่ผู้เรียนจะต้องอาศัยความสามารถทางสมองเป็นที่ตั้งของการคิดในระดับต่างๆ รวมทั้งจดจำ การแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การทำความเข้าใจในการอ่าน การเขียนเรียงความ การคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เป็นต้น ซึ่งในปี ค.ศ. 1956 บลูม (Bloom) และคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัยว่ามีลักษณะเป็นกระบวนการทางปัญญาที่เป็นลำดับขั้น (Benjamin Bloom's Taxonomy of Educational

Objectives) และจะค่อยๆเพิ่มความซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ทั้งหมด 6 ชั้น ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 แสดงกระบวนการทางปัญญา 6 ชั้นของบลูม (Bloom)

(Benjamin Bloom's Taxonomy of Educational Objectives)

ชวาล แพร์ตกุล (2525, น.6-50) ได้เขียนความสัมพันธ์ของพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทั้ง 6 ประเภท แยกออกเป็นชนิดย่อยได้ 21 ชนิด โดยแต่ละชนิดไม่ได้เป็นอิสระจากกัน แต่จะเกี่ยวเนื่องตลอดทั้งระบบ และจะเรียงจากชนิดที่ใช้ความคิดสามัญแบบง่าย ๆ ไปหาแบบยากที่คิดลึกซึ้งมากขึ้นๆตามลำดับ

สุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.299) กล่าวว่า สมรรถภาพทางพุทธิพิสัยหรือความสามารถ ในด้านความรู้และความคิดตามแนวของบลูม (Bloom) หมายถึง ความสามารถในการระลึกได้และ จำได้ในความรู้ทั้งหลายที่เรียนมาแล้ว ความสามารถในการอธิบายและยกตัวอย่างประกอบได้

ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
ความสามารถในการแยกแยะสิ่งต่างๆ การรวบรวมและประมวลข้อมูลต่างๆเข้าเป็นความรู้ใหม่
รวมทั้งการวินิจฉัยและตั้งใจว่าจะตัดสินใจในเรื่องใด อย่างไร เพราะอะไร จะเห็นว่าความสามารถ
ด้านความรู้ความคิดนี้ จะเกี่ยวข้องกับความสามารถของสมองล้วน

วรัญญา วิศาลาภรณ์ (2533, น.88) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย เป็น
ความสามารถทางการคิด และความสามารถทางปัญญาจากที่กล่าวมาข้างต้น พฤติกรรม
ทางด้านพุทธิพิสัยทั้ง 6 ด้านตามแนวคิดของบลูม (Bloom) นั้นหมายถึงความสามารถทางการคิด
ซึ่งมีความสำคัญต่อตัวผู้เรียนและทางการศึกษา ผู้เรียนทุกคนจะต้องมีเพื่อพัฒนาสติปัญญาของ
ตัวผู้เรียนเอง

ภาพที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยจากแนวคิดของบลูม

1) ความรู้ความจำ (Knowledge)

ความรู้ความจำตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2525, น.6-50) กล่าวว่า ความรู้ความจำ หมายถึงความสามารถของสมองในการระลึกเรื่องราวหรือประสบการณ์ทั้งปวงที่เคยเรียนมาแล้วได้ พฤติกรรมด้านนี้แยกย่อยเป็น 3 ด้านคือ

1.1) ความรู้ในเนื้อเรื่อง เป็นความรู้ความจำที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงในเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ แบ่งได้ 2 แบบคือ

1.1.1) ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม เกี่ยวกับความหมายของศัพท์ หรือนิยามต่างๆ ที่เคยให้นักเรียนท่องจำเอาไว้

1.1.2) ความรู้เกี่ยวกับกฎ ความจริง ความสำคัญ เกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ กฎ สูตร ข้อเท็จจริงตามตำรา

1.2) ความรู้ในวิธีดำเนินการ เป็นขั้นตอน แนวทางขบวนการหรือวิธีดำเนินการขั้นตอน การปฏิบัติ กฎเกณฑ์ และคตินิยมของการปฏิบัติ หรือการดำเนินการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือของ เรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ

1.2.1) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตามระเบียบ ประเพณี ระเบียบแบบแผน แบบฟอร์ม และขนบธรรมเนียมประเพณีตามที่สังคมนิยม

1.2.2) ความรู้เกี่ยวกับลำดับขั้นและแนวโน้ม เป็นการถามเพื่อทดสอบว่า นักเรียนสามารถจำขั้นตอนของเรื่องราว เหตุการณ์ หรือแนวโน้มของเหตุการณ์เรื่องราวที่เกิดขึ้น ลักษณะของวิชาที่ถามได้แบบนี้ ต้องเป็นเนื้อหาวิชาที่สามารถแบ่งเป็นตอนๆ ต่อเนื่องกัน หรือเป็นเนื้อหาที่ เคยปรากฏขึ้นแล้ว เหตุการณ์ตามมาเป็นทำนองเดียวกันเช่นนั้นทุกครั้งไป

1.2.3) ความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภท เกี่ยวกับความสามารถในการจำแนก การจัดหมวดหมู่ การคัดสิ่งต่างๆ ของการถามจัดประเภท เป็นการวัดความจำว่าผู้ลักษณะเฉพาะของประเภทเหล่านั้นหรือไม่

1.2.4) ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ วัดความสามารถในการบอกหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัย และหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบเหตุการณ์ หรือเรื่องราว เป็นการถามเพียงเพื่อให้ตอบหลักเกณฑ์

หรือคุณสมบัติที่ใช้เป็นหลัก

1.2.5) ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ เกี่ยวกับความจำในวิธีปฏิบัติงานตามหลักวิชา ตามที่ได้เรียนไปแล้วว่า สิ่งนั้นหรือกิจกรรมนั้นจะต้องทำโดยวิธีใดหรือปฏิบัติอย่างไร วิธีใดจึงทำให้มีประสิทธิภาพดีที่สุด

1.3) ความรู้รวบยอด หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับความคิดสำคัญ หลักการสำคัญ ข้อสรุปทั่วไป ทฤษฎี และโครงสร้างที่เป็นหัวใจ หรือแก่นแท้ของเรื่องนั้น ความรู้รวบยอดในวิชาใดจึงเป็นความรู้ในเนื้อหาแก่นแท้ของวิชานั้นความหมายของความรู้รวบยอดมี 2 ประการ คือ

1.3.1) เป็นการหาคติ หัวใจ และหลักการของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ที่ครอบคลุมเรื่องราวได้อย่างกว้างขวาง

1.3.2) เป็นการนำเอาหลักวิชาหรือคติหลักการไปอธิบายการเกิดของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ที่เกี่ยวข้องกันแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

1) ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาและการขยายหลักวิชา หมายถึงความสามารถในการจำหลักการและข้อสรุปทั่วไป ที่เป็นหัวใจหรือตัวร่วมของสิ่งของหลายๆ สิ่งในการจำเกี่ยวกับการนำหลักการไปเกี่ยวข้องกับสภาพเหตุการณ์อื่นๆ ตามที่สอนไว้แล้ว

2) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง ผู้ตอบสามารถหาคติหรือหลักการจากการเอาหลายๆ สิ่งหลายๆ อย่าง เนื้อหามาสัมพันธ์กัน ว่ามีโครงสร้างใดร่วมกันที่เหมือนกัน หรือมีทฤษฎีใดที่เหมือนกัน นั่นคือ การรวมความรู้ย่อย ๆ เข้ามาเปรียบเทียบลักษณะของโครงสร้างใหม่

กัทธา นิคมานนท์ (2529, น.102) กล่าวว่า ความรู้ความจำเป็นความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

สุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.300-305) กล่าวว่า ความรู้ความจำ หมายถึงพฤติกรรมทั้งหลาย ซึ่งเน้นการจำได้หรือการระลึกได้ในความรู้ เหตุการณ์หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่ตนเองเคยมีประสบการณ์มาแล้ว ตามความหมายนี้ ความจำก็ไม่มีอะไรมากไปกว่า ความสามารถในการจดจำสิ่งที่เรียนไปแล้ว หรือมีประสบการณ์มาแล้วได้ เมื่อถูกถามก็สามารถบอก ระบุ ชี้ หยิบ จับสิ่งเหล่านั้นได้ถูกต้องเหมือนเดิม เป็นการฟื้นความหลังว่ายังจำได้อยู่หรือไม่เท่านั้น เช่นเดียวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งเราสามารถเรียกข้อมูลที่บันทึกไว้ในหน่วยความจำของมัน ออกมาปรากฏให้เห็นบนจอได้อีกในรูปแบบเดิม โดยไม่มีการปรุงแต่งอย่างใด ความรู้ที่จะต้องจดจำนี้ บลูม(Bloom)ได้

จำแนกออกเป็น 9 ประเภทด้วยกันดังนี้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับทอมเฉพาะหรือคำศัพท์ (Terminology)
- 2) ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงปลีกย่อยเฉพาะราย (Specific Facts)
- 3) ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงที่เป็นแบบแผน (Conventions)
- 4) ความรู้เกี่ยวกับลำดับขั้นตอนและแนวโน้ม (Trends & Sequences)
- 5) ความรู้เกี่ยวกับประเภทและกลุ่มของสิ่งต่างๆ (Classification Categories)
- 6) ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้ (Criteria)
- 7) ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีและวิธีการใช้ (Methodology)
- 8) ความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อสรุปทั่วไป (Principles & Generalization)
- 9) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Theories & Structures)

วาริรัตน์ ชนกนัชชัย (2532, น.36) กล่าวว่า ความรู้ความจำ เป็นความสามารถที่ผู้เรียนเก็บและระลึกในความรู้วิทยาศาสตร์ต่างๆ ที่เรียนมาได้ ในลักษณะที่ผู้เรียนแสดงออกในรูปของการจำแนกและการระลึกในความรู้วิทยาศาสตร์นั้นๆ ได้ถูกต้องเหมือนเดิม โดยไม่มีการปรุงแต่งแต่อย่างใด

สรุปได้ว่า ความรู้ความจำ เป็นการคิด หรือนึกถึงเรื่องราวที่ผ่านมาได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยประสบการณ์เดิมที่เคยประสบพบเจอมา

- 2) ความเข้าใจ (Comprehension)

ความเข้าใจตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้ซวาล แพร์ตกุล (2525, น.6-50) กล่าวว่าความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาความรู้ความจำ ไปดัดแปลง ปรับปรุง หรือเสริมแต่งให้มีรูปลักษณะใหม่ เพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นใหม่ที่แปลกออกไป แต่ก็ยังมีบางสิ่งบางอย่างคล้ายกับของเดิมอยู่บ้าง ดังนั้นผู้จะมีความสามารถเช่นนี้ได้จะต้องรู้ความหมายและรายละเอียดย่อยๆ ของเรื่องนั้นมาก่อน รู้ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชิ้นความรู้ย่อยๆ เหล่านั้น สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้น ด้วยสำนวนภาษาใหม่ของตนเองได้ และเมื่อพบสิ่งใดที่สภาพทำนองเดียวกับที่เคยเรียนมาแล้ว ก็สามารถตอบและอธิบายได้ แบ่งออกได้ 3 ชนิดคือ

1) ด้านการแปลความ ได้แก่คำถามที่ให้อธิบายความตามลักษณะและนัยของเรื่องราวต่างๆ โดยให้แปลเรื่องราวต่างๆ โดยให้แปลเรื่องราวเดิมออกมาเป็นคำพูดใหม่ ลักษณะใหม่ตามนัยเดิม

2) ด้านการตีความ เป็นการเอาความหมายจากการแปลความทั้งหมดมารวมกันแล้วสรุปหรือขยายความนั้นตามแนวใหม่ ทักษะใหม่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์แปลกใหม่ไปจากเดิม

3) ด้านการขยายความ เป็นการถามความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริง หรือสภาพปัจจุบันไปพยากรณ์หรือขยายความคิด คาดคะเนข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวต่างๆ ที่ไกลจากที่เป็นอยู่อย่างสมเหตุสมผลมีลักษณะคล้ายกับการสร้างจินตนาการโดยใช้ข้อเท็จจริงเป็นหลักนั่นเอง การตั้งคำถามวัดความเข้าใจในแง่การขยายความอาจจะให้เรื่องราวเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง

ไพศาล หวังพานิช (2526, น.105) กล่าวว่า เป็นความสามารถในการนำความรู้ความจำไปดัดแปลงปรับปรุง เพื่อให้สามารถจับใจความอธิบายเปรียบเทียบย่อเรื่องราวความคิดข้อเท็จจริงต่างๆ เป็นทำนองเดียวกับของเดิม ได้บุคคลที่มีความเข้าใจในสิ่งใดที่สามารถแปลความหมาย ตีความหรือ ขยายความกับสิ่งนั้นได้

ภัทรา นิคมานนท์ (2529, น.107-110) กล่าวว่า ความเข้าใจตามความหมายของบลูม (Bloom) คือความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความได้ โดย

1) การแปลความ เป็นความสามารถในการสื่อความหมายจากภาษาหนึ่ง หรือแบบฟอร์มหนึ่ง ไปสู่อีกภาษาหนึ่งหรืออีกฟอร์มหนึ่ง

2) การตีความ เป็นการเอาผลจากการแปลหลายๆ สิ่งมาผสมสัมพันธ์กัน แล้วมาสรุปเป็นผลลัพธ์ใหม่ในแง่มุมต่างๆกันอย่างมีความหมาย

3) การขยายความ เป็นการขยายแนวความคิดให้กว้างไกลไปจากข้อมูลออกไปอีกเพื่อทำให้สามารถกำหนดความหมาย คาดคะเนผลที่ตามมาได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ไม่ใช่เป็นการเดาสั่งเดาย

สุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.305-306) กล่าวว่า ความเข้าใจตามความหมายของบลูม (Bloom)จะเป็นการนำความรู้ ความจำที่เรามีอยู่แล้ว ไปสื่อความหรืออธิบายให้คนอื่นเข้าใจในรูปแบบต่างๆ กัน ด้วยความคิดของตนเอง โดยคงความหมายเดิมไว้ทุกประการ บลูม (Bloom) ได้จำแนกความเข้าใจไว้ 3 ประเภทด้วยกันคือ

- 1) การแปลความ
- 2) การตีความ
- 3) การขยายความ

วาริรัตน์ ชนกนาศัย (2532, น.39) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นความสามารถที่ผู้เรียน แสดงออกในลักษณะของการนำความรู้ความจำในความรู้วิทยาศาสตร์ต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว ไปสื่อความ หรืออธิบายให้คนอื่นเข้าใจในรูปแบบต่างๆ กัน ด้วยความคิดของตนเอง โดยคงความหมายเดิมไว้ ทุกประการ ได้แก่ ความสามารถในการแปลความหมาย การตีความ และการขยายความ

อัญชัญ ธรรมสิทธิ์ (2541, น.17) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นสมรรถภาพขั้นแรกของตัว ปัญญา เป็นการนำเอาความรู้ที่มีอยู่เดิมไปใช้ในการตัดแปลง ปรับปรุง เพื่อเสริมแต่งความรู้เดิมให้มี ลักษณะใหม่อย่างสมเหตุสมผลแต่ยังคงความหมายเดิมไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ สิ่งต่างๆ ได้ โดยยังคงความหมายไว้ในความหมายเดิม

3) การนำไปใช้ (Application)

การนำไปใช้ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2525, น.211) กล่าวว่า การนำไปใช้เป็นความสามารถในการนำ ความรู้และความเข้าใจในเรื่องราวที่ตนเองมีไปใช้แก้ปัญหาที่แปลกใหม่ ทำนองเดียวกับเรื่องนั้นได้ ลักษณะที่เป็นปัญหาได้จะต้องเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยไม่เหมือนของเดิมที่ เรียนมา และต้องเป็นคำถามที่ชวนงือแงงใจ ทำให้เกิดปัญหา การที่จะตอบปัญหาเหล่านี้ได้ผู้ตอบ ต้องใช้ความสามารถทางหลักวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย

สุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.306-307) กล่าวว่า การนำไปใช้ตามความหมายของบลูม (Bloom) หมายถึง การนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา ปัญหานี้อาจจะเป็นปัญหาเดิมแต่ใน สถานการณ์ใหม่หรือเป็นปัญหาใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อนก็ได้ แต่ในการแก้ปัญหาจะอาศัยเฉพาะ ความรู้ที่เคยเรียนรู้มาแล้วเท่านั้น เช่น นักเรียนเคยขับรถยนต์ในที่ราบ ต่อมามีความจำเป็นจะต้องขับ ขึ้นภูเขาจะทำอย่างไร (ปัญหาใหม่สำหรับนักเรียน) หรือนักเรียนเคยเรียนเฉพาะการบวกเลขจาก ตัวเลข เช่น $3 + 2 = 5$ ต่อมาครูสร้างโจทย์ว่านักเรียนมีเงินอยู่ 3 บาท แม่ให้อีก 2 บาท นักเรียนจะมี

เงินทั้งสิ้นเท่าใด (ปัญหาเดิมแต่ในสถานการณ์ใหม่)

วาริรัตน์ ชนกนำชัย (2532, น.40) กล่าวว่า เป็นความสามารถที่ผู้เรียนนำเอาความรู้ และความเข้าใจในความรู้วิทยาศาสตร์ต่างๆ ที่ได้เรียนมา ไปใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งปัญหานี้อาจจะ เป็นปัญหาเดิมแต่ในสถานการณ์ใหม่ ในการแก้ปัญหาก็อาศัยเฉพาะความรู้วิทยาศาสตร์ที่เคย เรียนรู้มาแล้วเท่านั้น

อัญชัญ ธรรมสิทธิ์ (2541, น.17) กล่าวว่า การนำไปใช้ เป็นความสามารถในการนำเอา ความรู้ความจำ ความเข้าใจ ในเรื่องราวที่มีอยู่เดิม ไปใช้ในการแก้ปัญหา ที่มีลักษณะแปลกใหม่แต่ คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยพบมาก่อนได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การนำไปใช้ เป็นการนำเอาประสบการณ์ที่เคยมีมา มา ประยุกต์ใช้แก้ปัญหาใหม่ที่ไม่เคยประสบพบเจอมาก่อน

4) การวิเคราะห์ (Analysis)

การวิเคราะห์ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2525, น.257) กล่าวว่า การวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยก วัตถุสิ่งของต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว หรือเรื่องราวและเหตุการณ์ใดๆ ก็ได้ ออกเป็นส่วนย่อยตามหลักการ และกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้ เพื่อค้นหาความจริงต่างๆ ที่แฝงอยู่ในเรื่องราวนั้นๆ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1) การวิเคราะห์ความสำคัญ ได้แก่การค้นหาลักษณะเด่นด้อยของเรื่องราวนั้น เช่น จุดสำคัญหรือจุดบกพร่องของเรื่อง ให้จำแนกประเภทและให้หาเลขนัยของคำพูด และการกระทำ ต่างๆ

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นคำถามเกี่ยวกับการค้นหาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ ระหว่างคุณลักษณะต่างๆ ของเรื่อง ของเหตุการณ์ว่าพาดพิง เกี่ยวโยงกันอย่างไร มากน้อยเพียงใด

3) การวิเคราะห์หลักการ เป็นการถามเพื่อค้นหาโครงสร้าง และระบบของวัตถุสิ่งของ เรื่องราวและการกระทำต่างๆ ว่าการที่สิ่งนั้นๆ เป็นเอกกรุปหรือสามารถรวมกันจนดำรงสภาพ เช่นนั้นอยู่ได้ เนื่องจากอะไร โดยยึดหลักอะไรเป็นแกนกลาง หรือมีสิ่งใดมาเป็นตัวเชื่อมโยง

สวัตน์ นิยมคำ (2531, น.307-310) กล่าวว่า การวิเคราะห์ตามความหมายของบลูม (Bloom) หมายถึง ความสามารถในการแยกวัตถุสิ่งของอย่างหนึ่งออกเป็นส่วนประกอบย่อยๆ และการมองหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น รวมทั้งการมองหาวิธีการรวมตัวกันขึ้นเป็นวัตถุสิ่งของนั้นๆด้วย บลูม (Bloom) ได้จำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์หาค่าประกอบ (Analysis of Elements)
- 2) การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ (Analysis of Relationships)
- 3) การวิเคราะห์หาหลักการที่รวมกันเป็นระบบ (Analysis of Organizational Principles)

วาริรัตน์ ชนกนัชชัย (2532, น.44) กล่าวว่า การวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกวัตถุสิ่งของ เรื่อง เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ออกเป็นส่วนประกอบย่อยๆ ได้ และการมองหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้นได้ ได้แก่ความสามารถในการวิเคราะห์หาค่าประกอบ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หาหลักการที่รวมกันเป็นระบบ

อัญชัญ ธรรมสิทธิ์ (2541, น.23) การวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนกรายละเอียดเรื่องราว เหตุการณ์สิ่งต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวออกเป็นส่วนย่อยๆ ตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น เพื่อค้นหาความจริงที่แอบแฝงอยู่

สุวิทย์ มูลคำ (2548, น.9) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์ เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล (2552, น.7) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนก แจกแจงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับสถานการณ์ และข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นมาสนับสนุนเพื่อการตัดสินใจเชื่อหรือสรุปอย่างมีเหตุผล จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นการจำแนก แยกแยะ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง แล้วนำมาประกอบเป็นเหตุผลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ

5) การสังเคราะห์ (Synthesis)

การสังเคราะห์ตามแนวคิดของบลูม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกันดังนี้

ชวาล แพร์ตกุล (2525, น.321) กล่าวว่า การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมสิ่งต่างๆ ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปให้กลายเป็นสิ่งสำเร็จรูปชิ้นใหม่ที่มีลักษณะแปลกไปจากเดิม เช่น แม่ครัวนำเอาพริก กะปิ หอม กระเทียม และเครื่องปรุงต่างๆ มาผสมกันจนกลายเป็นน้ำพริกหรือแกงเผ็ดที่มีรสชาติผิดไปจากสิ่งย่อยๆ ของเดิม หรือนักคณิตศาสตร์นำเอาข้อเท็จจริงเรื่องสัดส่วน และร้อยละมาผสมกันเป็นสูตรสำเร็จสำหรับคิดหาดอกเบี้ย เป็นต้น แบ่งออกเป็น 3 แบบดังนี้

1) การสังเคราะห์ข้อความ เป็นการนำเอาความรู้และประสบการณ์ต่างๆ มาผสมกันเพื่อให้เกิดเป็นข้อความหรือผลิตผล หรือการกระทำใหม่ที่สามารถใช้สื่อสารความคิดและอารมณ์ระหว่างบุคคลกับผู้อื่นได้ เช่น การพูดบรรยายชี้แจง การแต่งคำประพันธ์ การวาดภาพ และการแสดงขับร้องดนตรี เป็นต้น

2) การสังเคราะห์แผนงาน คือการกำหนดแนวทางและขั้นตอนของการปฏิบัติงานใดๆ ล่วงหน้า เพื่อให้ดำเนินงานของกิจการนั้นราบรื่น และบรรลุผลตรงตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดไว้ รูปของคำถามชนิดนี้มักจะเป็นแบบสร้างสถานการณ์หรือบอกเรื่องราว แล้วกำหนดเงื่อนไขให้

3) การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึงการเอาความสำคัญและหลักการต่างๆ มาผสมให้เป็นเรื่องเดียวกัน ทำให้เกิดสิ่งสำเร็จรูปชนิดใหม่ ที่มีคุณสมบัติแตกต่างไปจากเดิมมีแนวคิดใหม่ที่มีประสิทธิภาพและหน้าที่บางอย่างผิดแปลกไปจากเรื่องย่อยๆ เดิมการสังเคราะห์ความสัมพันธ์นี้มีลักษณะคล้ายกับการริเริ่มสร้างสรรค์ซึ่งมีความหมายหมายถึงการนำเอาของเก่าของเดิมที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุงแก้ไขและเสริมสร้างลักษณะหน้าที่ คุณค่าสูงกว่าเดิม หรือใช้ประโยชน์ได้มากกว่า และประสิทธิภาพดีกว่าเดิม

ภัทรา นิคมานนท์ (2529, น.114-116) กล่าวว่า การสังเคราะห์ตามความหมายของบลูม (Bloom) คือความสามารถในการนำสิ่งต่างๆ หรือหน่วยต่างๆ ตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปเป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อเป็นสิ่งใหม่ เรื่องใหม่ ที่มีคุณลักษณะบางอย่างแปลกพิสดารไปจากส่วนประกอบย่อยของเดิม การรวมนี้อาจเป็นการรวมวัตถุสิ่งของ ข้อเท็จจริง ข้อความที่รวบรวมได้ผนวกกับความ

คิดเห็นส่วนตัวเข้าด้วยกัน การสังเคราะห์มีลักษณะคล้ายความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งความสามารถขั้นนี้ ก่อให้เกิดหลักการใหม่ ผลผลิตแปลกใหม่ที่มีประโยชน์ต่อสังคมมากกว่าการสังเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1) การสังเคราะห์ข้อความ คือความสามารถในการนำเอาความรู้และประสบการณ์ต่างๆ มาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดเป็นข้อความ หรือผลิตผลหรือการกระทำใหม่ ที่สามารถใช้สื่อความคิด ความเข้าใจระหว่างบุคคลกับผู้อื่นได้

2) การสังเคราะห์แผนงาน คือความสามารถในการกำหนดแนวทาง การวางโครงการ หรือการวางแผนงานต่างๆ ล่วงหน้าขึ้นมาใหม่ เพื่อให้การดำเนินงานของกิจการนั้นราบรื่น และบรรลุผลตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดไว้

3) การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ คือความสามารถในการสรุปเรื่องราวต่างๆ เป็นข้อยุติ โดยยึดเอาเงื่อนไขของความสัมพันธ์ ความสมเหตุสมผล และความน่าจะเป็นของประเด็นต่างๆ มาเป็นหลักในการพิจารณา

สุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.310-312) กล่าวว่า การสังเคราะห์ตามความหมายของบลูม (Bloom) เป็นกระบวนการกลับกันกับการวิเคราะห์ เพราะแทนที่จะเป็นการแยกสิ่งใหญ่ออกเป็นสิ่งย่อยๆ มาประกอบกันเป็นสิ่งใหญ่อย่างใหม่อันหนึ่ง การทำสิ่งใหม่นี้คือต้นตอของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสังเคราะห์ตามความหมายของบลูม (Bloom) หมายถึงการนำเอาองค์ประกอบย่อยๆ หรือส่วนย่อยๆ มาประกอบกันเป็นสิ่งสมบูรณ์อย่างใหม่ขึ้นมาอย่างหนึ่ง การประกอบกันเป็นสิ่งใหม่นี้คือการสร้าง อาจจะเป็นการสร้างนวนิยาย สร้างแบบบ้าน สร้างแบบทดลอง สร้างโครงการ หรือสร้างปอดเทียมก็ได้ และกล่าวว่าการสร้างนี้ บลูม (Bloom) เช่นเดียวกัน กล่าวว่า จะมีปรากฏการณ์ อยู่บ้างในความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ แต่การสร้างดังกล่าวจะมีลักษณะดึงเอา บางส่วนมาสัมพันธ์กับบางส่วนยังไม่เกิดความสำเร็จในทั้งหมด ส่วนการสร้างโดยการสังเคราะห์ จะเป็นการสร้างความสมบูรณ์ในภารกิจนั้นๆ ทั้งหมด บลูม (Bloom) ได้แบ่งการสังเคราะห์ออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1) การสังเคราะห์ข้อความสำหรับใช้สื่อความ (Production of a unique Communication)

2) การสังเคราะห์แผนหรือเซตของกิจกรรมที่จะปฏิบัติ (Production of a Plan or Proposed Set of Operation)

3) การสังเคราะห์เซตของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Derivation of Set of Abstract Relations)

วาริรัตน์ ชนกนัชชัย (2532, น.48) กล่าวว่า การสังเคราะห์เป็นความสามารถที่ผู้เรียน นำเอาความรู้ปลีกย่อยต่างๆ ที่สัมพันธ์กันมาประกอบกันเป็นความรู้的全新ใหม่ขึ้น เช่น การออกแบบ การทดลองวิทยาศาสตร์ การกำหนดแนวทางแก้ปัญหา การออกแบบเครื่องมือ หรือการสร้าง สมมติฐาน การสร้างหลักการ กฎ ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ จากข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการทดลองเป็น ต้น

อัญชัญ ธรรมสิทธิ์ (2541, น.26) กล่าวว่า การสังเคราะห์เป็นความสามารถในการ นำเอาหรือรวบรวมผสมผสานสิ่งต่างๆ ที่เป็นส่วนย่อยๆ นั้นเข้าด้วยกันเพื่อให้กลายเป็นสิ่งใหม่ที่มี คุณลักษณะแปลกไปจากเดิมของสิ่งนั้น

เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ (2525, น.101) ได้ให้ความหมายของการคิดสังเคราะห์ว่า หมายถึง ความสามารถที่จะรวบรวมหรือผสมผสานเรื่องราวเพื่อนำมาผลิตหรือทำให้เป็นสิ่งใหม่ หรือเพื่อหาข้อสรุปหรือข้อยุติใหม่โดยใช้ความสามารถหลายๆ อย่างที่เรียนรู้มา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น.155) ได้ให้ความหมายของการคิด สังเคราะห์ว่า หมายถึง ความสามารถในการรวมสิ่งต่างๆ ตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไปเข้าด้วยกันเพื่อเป็นสิ่ง ใหม่อีกรูปหนึ่งมีลักษณะ โครงสร้าง หรือหน้าที่ แปลกแตกต่างไปจากเดิมก่อนนำมารวมกัน

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง (2544, น.57) ได้ให้ความหมายของการคิด สังเคราะห์ว่า หมายถึง ความสามารถในการคิดเพื่อประกอบส่วนย่อยๆ ให้เข้ากันเป็นเรื่องราวเป็น ความสามารถในการพิจารณาเรื่องราวในหลายๆ แง่มุม แล้วนำมาจัดระบบโครงสร้างเสียใหม่ซึ่งมี ความเหมาะสมกะทัดรัดและได้ความหมายมากที่สุด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545, น.2) ได้ให้ความหมายของการคิดสังเคราะห์ว่า หมายถึงการผสมผสานรวมกันอย่างกลมกลืนของส่วนประกอบต่างๆ จนกลายเป็นสิ่งใหม่ที่มี เอกลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะ

ชาติ แจ่มนุช (2545, น.57) ได้ให้ความหมายของการคิดสังเคราะห์ว่า หมายถึงการคิดที่สามารถรวมสิ่งต่างๆ ตั้งแต่สองสิ่งเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่มีคุณลักษณะแตกต่างไปจากส่วนประกอบย่อยๆ ของเดิม

ชาวลิต ศรีคำและชัยศักดิ์ ลีลาจรสกุล (2552, น.18-22) การคิดสังเคราะห์ หมายถึง การคิดที่ต้องอาศัยความสามารถในการรวบรวมข้อมูลและทักษะในการดึงประเด็นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะมีจำนวนมากและกระจัดกระจายอยู่ตามที่ต่างๆ แต่คัดสรรมาเฉพาะส่วนที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่จะคิดแล้วนำมาผสมผสานส่วนย่อยๆ เข้าด้วยกันให้อยู่ภายใต้โครงร่างเดียวกันเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

การคิดสังเคราะห์ที่มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) การคิดสังเคราะห์ที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีความแปลกใหม่ได้เป็นอย่างดีซึ่งเป็นผลมาจากการนำองค์ประกอบย่อยมาผสมผสานด้วยวิธีการที่เหมาะสม การคิดสังเคราะห์นี้ใช้ทักษะการคิดต่าง ๆ เช่น การสรุปความ การผสมผสานข้อมูล การจัดระบบความคิด การคิดสังเคราะห์จึงมีความสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาความรู้ ให้มีความสมบูรณ์และครบถ้วนในเนื้อหาและสามารถนำบทสรุปจากการคิดสังเคราะห์ไปประยุกต์ใช้ได้อีกต่อไป

2) เพื่อการนำบทสรุปไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอดความรู้ การนำข้อมูลหรือบทสรุปที่ผ่านการคิดสังเคราะห์ด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อการสร้างสิ่งใหม่ขึ้นมา หรือทางเลือกใหม่ย่อมเกิดผลดีที่ไม่ต้องเสียเวลาเพื่อที่จะ เริ่มต้นใหม่ นำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างหลากหลายไม่จบสิ้น

3) เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน แจ่มแจ้งและครบถ้วนหากเราต้องการบทสรุปเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นการแก้ปัญหา หรือการพิสูจน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือมีความประสงค์ที่ปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง จึงต้องสำรวจความเข้าใจที่ชัดเจน แจ่มแจ้งและครบถ้วน การคิดสังเคราะห์จึงสามารถช่วยให้เกิดผลที่ต้องการได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน นำไปสู่การสรุป แก้ปัญหา หรืออื่นๆ ที่ต้องการ การคิดสังเคราะห์จึงมีประโยชน์ต่อทุกเรื่องที่ใช้ต้องการ

4) เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาคือการแก้ปัญหาเป็นภาวะที่ต้องมีการตัดสินใจจากข้อมูลต่างๆ จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมุ่งให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน การแก้ปัญหาโดยการลองผิดลองถูกหรือการแก้ไขปัญหโดยการเลียนแบบ หรือการแก้ปัญหาเดิมซึ่งเคยเกิดขึ้นมาแล้วและใช้วิธีการหนึ่งแก้ปัญหาไปแล้ว หรือวิธีการอื่นๆ อาจจะไม่ประสบความสำเร็จ หรือไม่บรรลุเป้าหมาย การคิดสังเคราะห์จึงเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นระบบ ถูกต้อง น่าเชื่อถือ เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถใช้ในการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อม ความหนักเบาหรือเหตุอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น

5) เพื่อนำไปสู่การคิดสร้างสรรค์การคิดสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ เป็นการคิดเชื่อมโยงและพึ่งพาอาศัยผลงานอันเกิดขึ้นจากการคิดสร้างสรรค์ย่อมเน้นผลสืบเนื่องจากกระบวนการคิดสังเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ หากเราต้องการเป็นนักสร้างสรรค์ผลงานจึงฝึกฝนให้มีคุณลักษณะเป็นนักคิดสังเคราะห์ไว้ก่อนและพัฒนาเป็นนักคิดสร้างสรรค์ต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การคิดสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการรวมเรื่องราวต่างๆ เข้าด้วยกัน ประกอบกันเป็นเรื่องราวใหม่ หรือแนวความคิดใหม่

6) การประเมินค่า (Evaluation) การประเมินค่าตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกันดังนี้

ชวาล แพริตกุล (2525, น.379) กล่าวว่า การประเมินค่า หมายถึง การตีราคาสิ่งต่างๆ โดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าดี-เลว ถูกต้องตรงตามเป้าหมายเพียงไร เชื่อถือได้หรือไม่ สอดคล้องขัดแย้งกับสิ่งใดบ้าง รวมถึงการวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์และการกระทำต่างๆ ว่าควรประพฤติปฏิบัติเช่นนั้นหรือไม่ การประเมินค่า แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) การประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายใน ได้แก่การประเมินค่าโดยใช้ข้อเท็จจริงตามท้องเรื่อง หรือสถานการณ์นั้นๆมาเป็นหลักในการพิจารณา

2) การประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก หมายถึง การให้ผู้ตอบวินิจฉัยเอาเองโดยอาศัยเกณฑ์ต่างๆที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของผู้รู้หรือสังคมที่นอกเหนือจากเรื่องราวภายในท้องเรื่องนั้นๆมาเป็นหลักในการวินิจฉัย

ภัทรา นิคมานนท์ (2529, น.116-117) กล่าวว่า การประเมินคุณค่าตามความหมายของบลูม (Bloom) คือความสามารถในการตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าของเนื้อหาและวิธีการต่างๆ โดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ว่าสิ่งนั้นดีแล้ว เหมาะสมหรือไม่เพียงไร การประเมินคุณค่าแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) การตัดสินโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือเกณฑ์ภายใน เนื้อเรื่อง เป็นการประเมินหรือตัดสินโดยยึดความถูกต้องตามเนื้อเรื่อง เนื้อหาวิชานั้น หรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่

2) การตัดสินโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก เป็นการตัดสินโดยอาศัยเกณฑ์อื่นๆ ที่ไม่ปรากฏตามเนื้อเรื่องหรือเนื้อหาวิชานั้นๆ

สุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.312-313) กล่าวว่า การประเมินคุณค่าตามความหมายของบลูม (Bloom) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของความคิด การกระทำ การแก้ปัญหา รวมทั้งวัสดุสิ่งของที่ใช้เพื่อความสะดวกอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

วาริรัตน์ ชนกนำชัย (2532, น.50) กล่าวว่า การประเมินคุณค่าเป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของความคิด การกระทำ การแก้ปัญหา วิธีการใช้ รวมทั้งวัสดุสิ่งของที่ใช้ เพื่อความสะดวกอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น การพิจารณาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล พิจารณาวิธีการที่ใช้ในการศึกษาหรือทดลองทางวิทยาศาสตร์ว่ามีความเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการจะวัดเพียงใด เป็นต้น

อัญชัญ ธรรมสิทธิ์ (2541, น.28) กล่าวว่า การประเมินค่าเป็นความสามารถในการวินิจฉัย ติราคา คุณค่าโดยอาศัยเกณฑ์และมาตรฐานที่วางไว้

นุชนารถ บุญโกย (2551, น.23) กล่าวว่า การประเมินค่าเป็นความสามารถในการพิจารณาตัดสินลงสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของความคิดทุกชนิด เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดให้ แบ่งย่อยออกเป็น 2 อย่างคือ

1) ประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน (Judgment in terms of Internal Criteria) การประเมินแบบนี้พิจารณาหาความถูกต้อง สมเหตุสมผล ความสอดคล้องโดยอาศัยเกณฑ์ภายในของสิ่งนั้นเป็นสำคัญ

2) ประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายนอก (Judgment in terms of External Criteria) การประเมินแบบนี้อาศัยเกณฑ์โดยอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐานจากภายนอก เอาไว้เปรียบเทียบเกณฑ์

เหล่านี้ อาจเป็นเกณฑ์ที่สังคมหรือระเบียบประเพณีกำหนดไว้

ชาวลิต ศรีคำและชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล (2552, น.36) ได้สรุปการประเมินค่าว่า หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลในการพิจารณาตัดสินคุณสมบัติ คุณค่า ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ว่าดีด้านใดและเลียด้านใด ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับ

สมเกียรติ (อ้างถึงใน ชาวลิต ศรีคำและชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล, 2552, น.36) ได้จำแนก พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการประเมินค่าไว้ดังนี้ judge (พิจารณาตัดสิน) appraise (ประเมินราคา) evaluate (ประเมินค่า) rate (ประเมินค่า) compare (เปรียบเทียบ) value (ให้คุณค่า) revise (แก้ไขปรับปรุง) score (ตีเป็นคะแนน) select (เลือก)

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินค่าเป็นความสามารถของมนุษย์ที่จะตีราคาและตัดสินสิ่งต่าง รวมทั้งความคิด การกระทำ การแก้ปัญหา วิธีการใช้ และวัตถุประสงค์ของที่ใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.3.2 พฤติกรรมด้านจิตพิสัย

พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจอารมณ์ และคุณธรรมของบุคคลซึ่งต้องการสร้างหรือปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยต่างๆ ให้เกิดขึ้น โดยเริ่มจากพฤติกรรมขั้นแรกที่ย่างไปหาขั้นสุดท้ายที่ยากซึ่งมี 5 ระดับคือ การรับรู้ การตอบสนอง การสร้างค่านิยม การจัดระบบค่านิยม และการสร้างลักษณะนิสัย ดังนี้

1) การรับรู้ (receiving or attending) เป็นขั้นที่บุคคลรู้สึกว่ามีสิ่งเร้ามากระตุ้นให้แสดงพฤติกรรม และจะเริ่มทำความรู้จักในสิ่งนั้น นั่นคือเริ่มสนใจและเต็มใจในสิ่งนั้น

2) การตอบสนอง (responding) เป็นขั้นที่บุคคลแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบสิ่งเร้า นั้นด้วยความนิยมนเต็มใจ

3) การเกิดค่านิยม (valuing) เป็นขั้นที่บุคคลมองเห็นคุณค่าของการตอบสนองสิ่งเร้าหรือประสบการณ์แล้วกลายมาเป็นสิ่งที่ยึดถือของบุคคลในโอกาสต่อไป

4) การจัดระบบคุณค่า (organization) เป็นขั้นที่บุคคลนำค่านิยมที่ตนเองสร้างไว้แล้วมาจัดระบบโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม ปรับสิ่งที่ขัดแย้งกัน เพื่อนำมาสร้างเป็นค่านิยมเพื่อปฏิบัติ

5) การสร้างลักษณะนิสัย เป็นขั้นการนำค่านิยมที่จัดระบบคุณค่าที่มีในตัวเข้าเป็นระบบที่ถาวรและทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆก็จะแสดงพฤติกรรมตามค่านิยมที่ยึดถือตลอดไป สม่ำเสมอจนเกิดเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวของแต่ละบุคคล

2.3.3 พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย

พฤติกรรมด้านทักษะพิสัยเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถเชิงปฏิบัติการซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบการใช้งานของอวัยวะต่างๆในร่างกายที่ต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อกับการทำงานของระบบประสาทต่างๆซึ่งเป็นหน่วยสั่งการ การจำแนกพฤติกรรมด้านทักษะพิสัยนี้มีหลายกลุ่มความคิดในที่นี้จะนำเสนอ 2 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 แบ่งลักษณะของพฤติกรรมตามพัฒนาการคำด้านทักษะพิสัยออกเป็น 5 ระดับคือ

1) ขั้นเลียนแบบ เป็นขั้นเริ่มต้นการเรียนรู้ด้านทักษะของมนุษย์โดยมีผู้ทำให้ดูและทำตามไปที่ละขั้น และอาจมีการช่วยเหลือในขณะปฏิบัติ

2) การทำโดยยึดแบบ เป็นความสามารถในการปฏิบัติด้วยตัวเองตามแบบที่กำหนด แ่นดำเนินการหรือคำสั่งแจง ผู้ปฏิบัติอาจทำด้วยการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง อาจทำซ้ำและไม่ถูกต้องที่เดียวในตอนแรก

3) การทำด้วยความชำนาญ เป็นความสามารถในการปฏิบัติได้ด้วยความถูกต้องแม่นยำเหมาะสมกับเวลาโดยไม่มีการช่วยเหลือ ไม่มีการชี้แจง ไม่มีการแนะนำ ไม่มีการทำให้ดู หรือไม่มีการให้ดูแบบใดๆ เพียงแต่กำหนดหัวเรื่องหรือวิธีการให้ว่าจะให้ทำอะไร โดยเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว ความอดทน ความแน่นอน

4) การทำในสถานการณ์ต่างๆได้ เป็นความสามารถในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเวลาในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์อื่นๆที่นอกเหนือไปจากที่เคยทำมาแล้ว โดยไม่มีการช่วยเหลือ ไม่มีการแนะนำขั้นตอน หรือการปฏิบัติใดๆจากผู้อื่น โดยเน้นการกำหนดทักษะที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา การเลือกทักษะที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา มีความมั่นใจในการใช้ทักษะนั้นในยามจำเป็น และการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง

5) การแก้ปัญหาได้โดยฉับพลัน เป็นความสามารถในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยฉับพลันซึ่งอาจเป็นการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ขยายยืดหยุ่น เสนอ สอดแทรกสิ่งใหม่เข้าไปกับทักษะเดิมที่มีมาก่อน โดยเน้นการหาวิธีการปฏิบัติใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทักษะใหม่ที่ต้องปฏิบัติในงานนั้นๆ

แนวทางที่ 2 แบ่งลักษณะของพฤติกรรมในเรื่องทักษะการเคลื่อนไหวแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1) ทักษะการเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย เป็นความสามารถที่จะใช้วัยวะบางส่วนที่ไม่ซับซ้อนในการเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่ว จำแนกเป็น

- 1.1) การเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนบน
- 1.2) การเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนล่าง
- 1.3) การเคลื่อนไหวอวัยวะทั้งสองส่วน

2) ทักษะการเคลื่อนไหวที่ต้องใช้ประสาทรวมๆกัน เป็นความสามารถที่จะใช้การประสานสัมพันธ์กันของระบบประสาทต่างๆ จำแนกเป็น

- 2.1) การเคลื่อนไหวของมือและนิ้ว
- 2.2) การประสานระหว่างมือและตา
- 2.3) การประสานระหว่างมือ ตา และเท้า
- 2.4) การเคลื่อนไหวอื่นๆของมือ เท้า ตา และหู

3) ทักษะการสื่อสารโดยใช้ท่าทาง เป็นการแสดงออกเพื่อสื่อความหมายกับคนอื่น ด้วยวิธีดังนี้

- 3.1) การแสดงสีหน้า
- 3.2) ท่าทาง
- 3.3) การเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย

4) ทักษะพฤติกรรมทางด้านภาษา เป็นความสามารถที่แสดงออกทางด้านภาษา ด้วยวิธีดังนี้

- 4.1) การออกเสียง
- 4.2) การสร้างเสียงและคำ

4.3) การเปล่งเสียง

4.4) การประสานระหว่างเสียงและท่าทาง

จากแนวคิดของบลูม (Bloom) เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้ผู้สอนกำหนดจัดกิจกรรมการเรียนรวมทั้งวัดประเมินผลได้ถูกต้อง และบลูม (Bloom) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย พฤติกรรมด้านทักษะพิสัยและพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ในทั้งหมด 3 ด้านนี้ พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยนับว่าเป็นพฤติกรรมที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสติปัญญาของมนุษย์ และพฤติกรรมทางด้านนี้ได้รับการยอมรับว่าสามารถวัดความสามารถด้านการเรียนของผู้เรียนได้จริง ผู้วิจัยจึงนำพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยมาใช้เป็นแนวทางวัดผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาชาวจีนในการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย

2.4 หนังสือพิมพ์ไทย

2.4.1 หนังสือพิมพ์ในประเทศไทย

วิวัฒนาการของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย (ชเนตตี ทินนาม , 2543, น.43-50) เริ่มตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 โดยมีกลุ่มมิชชันนารีชาวอเมริกัน เป็นเจ้าของ และบรรณาธิการ ซึ่งหมอบรัดเลย์ได้ออก หนังสือพิมพ์ข่าวรายปักษ์ฉบับแรกในประเทศไทย ชื่อ หนังสือจดหมายเหตุ (The Bangkok Recorder) พิมพ์ด้วยภาษาไทย และภาษาอังกฤษ แต่มีอายุได้ไม่ถึง 2 ปี ก็ต้องปิดกิจการลง หลังจากนั้น ก็มีหนังสือพิมพ์ออกมาอีกหลายฉบับ ทั้งรายสัปดาห์ รายปักษ์ และรายปี อาทิ บางกอกคาเลนดาร์ ต่อมาพัฒนาเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน เช่น บางกอก เดลี่ แอดเวอไทเซอร์ (Bangkok Daily Advertiser) และ สยาม เดลี่ แอดเวอไทเซอร์ (Siam Daily Advertiser)

ต่อมา สมัยรัชกาลที่ 4 ทรงเป็นผู้จัดทำ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ชื่อ ราชกิจจานุเบกษา เพื่อชี้แจงข่าวคลาดเคลื่อน ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ของหมอบรัดเลย์ และเพื่อแจ้งข่าวการบริหารพระราชภารกิจทางการเมือง

ในสมัยรัชกาลที่ 5 เริ่มมีหนังสือพิมพ์ภาษาไทยฉบับแรก ที่เผยแพร่สู่ประชาชน ชื่อ ครู โจนวาท และมีหนังสือพิมพ์ที่ยอดจำหน่ายสูงมาก จนกระทั่งต้องมีระบบจัดส่งหนังสือ ซึ่งกลายเป็นจุดเริ่มต้นของกิจการไปรษณีย์ไทย คือ ข้าราชการ ในยุคนี้ วงการหนังสือพิมพ์ตื่นตัวมาก โดยมีการออกหนังสือพิมพ์ถึง 59 ฉบับ

สมัยรัชกาลที่ 6 กิจการหนังสือพิมพ์ก้าวหน้ามาก หนังสือพิมพ์สามารถวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและเสนอแนะความคิดเห็นได้อย่างเสรีในเรื่องการบริหารประเทศ มีทั้งหนังสือพิมพ์ภาษาไทย เช่น กรุงเทพเดลิเมล์ หนังสือพิมพ์ไทย ฯลฯ หรือหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น The Bangkok Times ต่อเนื่องมาถึงรัชกาลที่ 7 มีหนังสือพิมพ์ 55 ฉบับ โดยฉบับที่มีชื่อเสียง และน่าเชื่อถือที่สุดคือ ประชาชาติรายวัน

สมัยรัชกาลที่ 8 ต่อเนื่องถึงรัชกาลปัจจุบัน หนังสือพิมพ์เริ่มถูกควบคุมโดยรัฐบาล และเมื่อปี พ.ศ. 2501 เกิดรัฐประหาร นำโดย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ หนังสือพิมพ์ตกไปอยู่ภายใต้การควบคุมของประกาศคณะปฏิวัติ ในยุคนี้อีกมีหนังสือพิมพ์ 31 ฉบับ เช่น เกียรติศักดิ์ (2495-2513) เดลินิวส์ (2507-ปัจจุบัน) เดลิเมล์ (2493-2501) ไทยรัฐ (2492-ปัจจุบัน) เสียงอ่างทอง (2500-2507) ไทยเดลี (2512-) แนวหน้า (2495-2506) ประชาธิปไตย (2502-) พิมพ์ไทย (2489-ปัจจุบัน) สยามนิกร (2481-2512) สารเสรี (2497-2508) สยามรัฐ (2493-ปัจจุบัน) อาณาจักรไทย (2501-2504) เป็นต้น

2.4.2 ความหมายของหนังสือพิมพ์

ในพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 บัญญัติไว้ว่า หนังสือพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งมีจำหน่ายเช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม

สำหรับความหมายของหนังสือพิมพ์ที่หลากหลายออกไปนั้น นักวิชาการสื่อสารมวลชนได้อธิบายถึงความหมายและคำจำกัดความของคำว่าหนังสือพิมพ์ไว้มากมาย ตัวอย่างเช่น

Peter M. Sandman (อ้างถึงใน พิระ จิระโสภณ, 2546, น.188) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ไม่ได้เขียนเล่มออกเป็นรายประจำสม่ำเสมอ เสนอข่าวสารในรูปแบบตัวหนังสือพร้อมด้วยภาพประกอบ

Encyclopedia Americana (Vol. 20, p.278) ให้คำอธิบายว่าหนังสือพิมพ์หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ไม่ได้เขียนเล่ม ตีพิมพ์เผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วยเนื้อหาข่าว ข้อคิด ความเห็น บันเทิง และสถาบันสาธารณะ ด้วยประการหลังจึงมักจะมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่า หนังสือพิมพ์ต้องมีเสรีภาพ

ใน Collier's Encyclopedia (Vol. 17, p.443) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์พัฒนามาจากสังคม ที่เจริญแล้ว เพื่อเสนอข่าวสารในแต่ละวัน เป็นผู้นำและแจ้งความเห็นของสาธารณชน เป็นผู้ ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เป็นแหล่งข่าวสารด้านการค้าอุตสาหกรรมและการโฆษณา

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ คือ แหล่งของข้อมูลข่าวสาร ข้อคิดเห็น ความบันเทิง โฆษณา ตลอดจนเรื่องราวต่างๆที่สาธารณชนอยากทราบว่าเป็นอย่างไร แล้วตีพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ไม่เขียนเล่มเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ ออกจำหน่ายในราคาถูก

2.4.3 ความสำคัญของหนังสือพิมพ์

สุภาพันท์ บุญสะอาด (2517, น.7-9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า ในบรรดาสื่อสารมวลชน ซึ่งมีวิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และอื่นๆ หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์หนึ่งในการเสนอข่าวความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นประจำ หนังสือพิมพ์ย่อมเป็นกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นว่า สังคมนั้นมีแนวความคิดเป็นอย่างไร มีพฤติกรรมโดยส่วนรวมเป็นอย่างไร

Esdaile (อ้างถึงใน สุภาพันท์ บุญสะอาด, 2517) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ ว่า ในศตวรรษก่อนนี้ หนังสือพิมพ์มีน้อยฉบับ และไม่เป็นที่สนใจกันมากนัก นอกจากจะเห็นว่า เป็นสิ่งพิมพ์ที่แสดงออกซึ่งความคิดเห็น และนโยบายของสังคมในสมัยนั้น แต่ในปัจจุบันนี้ หนังสือพิมพ์เป็นองค์ประกอบของปรากฏการณ์แห่งวรรณกรรมที่สำคัญยิ่งขึ้นหนึ่งที่รวมเข้าไว้ด้วยความคิดคำนึง การวิพากษ์วิจารณ์ บทความสารคดีต่างๆและงานค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์

ในด้านการศึกษาค้นคว้า หนังสือพิมพ์มีบทบาทในวงการศึกษา คือเป็นอุปกรณ์และเป็น คู่มือในการสอนวิชาสังคมศึกษา ใช้ข่าวมาเป็นหัวข้อในการอภิปรายปัญหาต่างๆแก่บรรดานิสิต นักศึกษา ทั้งนี้เพราะหนังสือตำราในห้องสมุดตามมหาวิทยาลัยต่างๆนั้น มักจะมีจำนวนไม่เพียงพอ กับความต้องการของนักศึกษาและสุปริติ สวรรณบุรณ์ (2556) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ หนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

- (1) ให้ข่าวสาร เหตุการณ์ได้รวดเร็ว ทันกาล
- (2) ให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ทั้งความรู้ทั่วไป มุมมอง ความคิดเห็นการวิเคราะห์ความเป็นไปใน สังคมแต่ละสังคม
- (3) ให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพสังคม
- (4) ส่งเสริม ให้ความรู้ เพื่อการพัฒนาตนเอง และประเทศชาติ
- (5) สื่อกลางความเข้าใจของชนในชาติ

2.4.4 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์มีลักษณะเฉพาะอยู่หลายประการ พอจะสรุปได้ดังนี้ (จันทนา ทองประยูร และวิภา วรจิริระ, 2550, น.125-127)

- (1) หนังสือพิมพ์มีหน้าที่ในการแจ้งเรื่องราวให้มวลชนรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และติดตาม สืบสวนเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญ สะท้อนขวัญ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ เป็นที่สนใจกล่าวถึง วิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น
- (2) หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนในการให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น โน้มน้าวชักชวน ชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมหรือในประเทศ และเสนอเนื้อหาให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านในรูปแบบต่าง ๆ
- (3) หนังสือพิมพ์บรรจุเนื้อหาหลายประเภททั้งข่าว บทความ บทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์ สารคดี คอลัมน์ประจำและบันเทิงคดีในรูปแบบต่าง ๆ เนื้อหาทั้งหมดที่นำเสนอต้องผ่านการคัดเลือก กลั่นกรองและความเห็นชอบจากบรรณาธิการให้ตีพิมพ์เผยแพร่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบาย ของหนังสือพิมพ์
- (4) หนังสือพิมพ์มีรูปแบบเป็นแผ่นกระดาษขนาดใหญ่หลายแผ่นที่ผ่านการพิมพ์ ซ้อนกันและพับโดยไม่ทำเล่มหรือเย็บเล่ม และไม่มีแผ่นหุ้มปก หน้าแรกของหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ปกในตัว
- (5) หนังสือพิมพ์มี 2 ขนาด ได้แก่ ขนาดมาตรฐานหรือขนาดใหญ่ แนวนอนกว้างประมาณ 15 นิ้ว แนวตั้งยาวประมาณ 21-23 นิ้ว และขนาดเล็กหรือขนาดแท็บลอยด์ (tabloid) มีขนาดเป็นครึ่งหนึ่งของขนาดใหญ่ทั้งด้านกว้างและยาว

(6) หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เผยแพร่และจำหน่ายเป็นรายวัน บางฉบับเป็นรายสามวัน หรือรายสัปดาห์ หนังสือพิมพ์รายวันส่วนใหญ่นำเสนอข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน บางฉบับออกหลายกรอบหรือหลายครั้งในหนึ่งวัน เนื้อหาแต่ลักรอบแตกต่างกันด้านการจัดหน้า หน้าแรก และเนื้อหาบางอย่าง

(7) หนังสือพิมพ์หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เสนอข่าวรายวัน จำหน่ายในราคาต่อฉบับไม่สูงนัก การผลิตจึงใช้กระดาษคุณภาพต่ำ ราคาไม่แพง เพื่อลดต้นทุนและสามารถจำหน่ายในราคาไม่แพง

(8) ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มีการกระจายตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น เพศ วัย การศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์อาจมีเฉพาะกลุ่มตามลักษณะเนื้อหา เช่น เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ ด้านกีฬา และอาชญากรรม เป็นต้น

2.4.5 หน้าที่ของหนังสือพิมพ์

Adolph S. Ochs (อ้างถึงใน Edwin Emery et al., 1965, p.91) เขียนไว้ในหนังสือพิมพ์ The Times เมื่อปี ค.ศ.1896 ว่า หนังสือพิมพ์จะสื่อข่าวโดยปราศจากความกลัวและการสรรเสริญ (Fear and Favor) และหนังสือพิมพ์จะเป็นเวทีสำหรับคำถามต่างๆจากสาธารณชนและเชิญชวนผู้มีสติปัญญาอภิปรายให้ความเห็นต่างๆบนหน้าหนังสือพิมพ์

Collier's Encyclopedia (1992) ได้อธิบายไว้ว่า หน้าที่พื้นฐานของหนังสือพิมพ์คือ การสื่อสารไปยังมนุษยชาติถึงการกระทำ ความคิด ความรู้สึกและความเป็นไปของมนุษยชาติด้วยกัน ดังนั้น นักหนังสือพิมพ์จึงต้องเป็นผู้ที่ฉลาด รอบรู้ ช่างสังเกต และมีความคิดเชิงเหตุผล ในขณะที่เดียวกันสังคมก็ต้องการผู้อ่านที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ด้วย ได้มีนักวิชาการหลายท่านเสนอหน้าที่ของสื่อมวลชนไว้มากมายหลายประการ ซึ่งพอจะประมวลได้ดังนี้

- (1) การให้ข่าวสาร (To Inform)
- (2) การให้คามคิดเห็น (To Give Opinion)
- (3) การให้ความรู้ (To Educate)
- (4) การให้ความบันเทิง (To Entertain)
- (5) เป็นสื่อในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ (To Advertise and Public Relations)

(1) การให้ข่าวสาร (To Inform)

การให้ข่าวสารได้แก่ การสืบเสาะแสวงหาข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วนรอบด้าน และนำเสนอให้ประชาชนได้ทราบตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่ต้องวิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นใดๆ ส่วนการที่ผู้อ่านจะมีความเห็นหรือคิดอย่างไรต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อยู่ที่การวินิจฉัยของผู้อ่านเป็นสำคัญ รูปแบบของการให้ข่าวสารนั้น หนังสือพิมพ์อาจทำโดยการเสนอข่าวสารคดี ประกาศแจ้งความ หรืออื่นๆก็ได้

(2) การให้ความคิดเห็น (To Give Opinion)

การให้ความคิดเห็นเกิดจากการวิเคราะห์และแปลความออกมาเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ต่อสิ่งต่างๆซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากการให้คุณค่าของข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงเข้ากับทัศนคติของผู้เขียนเพื่อสนองตอบต่อสภาพแวดล้อมของสังคมในขณะนั้น ความเห็นนี้อาจมาจากคนในกองบรรณาธิการหรือคนนอกก็ได้ ตัวอย่างของข้อเขียนเหล่านี้ ได้แก่ บทบรรณาธิการ บทวิจารณ์ บทความและคอลัมน์ต่างๆ

(3) การให้ความรู้ (To Educate)

นอกจากการรายงานข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็นแล้ว หนังสือพิมพ์ยังให้ความรู้แก่ผู้อ่านได้ทั้งโดยทางตรง และทางอ้อม ความรู้ทางตรงปรากฏอยู่ทั่วไปในข้อเขียนต่างๆ เช่น สารคดี บทความ คอลัมน์ เป็นต้น ความรู้ทางอ้อมมีแทรกอยู่มากมาย ความรู้เหล่านี้มีทั้งเรื่องทางวิชาการ ค่านิยม กฎหมาย สิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมและนวัตกรรมการ ฯลฯ การเสนอเรื่องต่างๆเหล่านี้เป็นการถ่ายทอดวิชาการจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ถ้าเราย้อนไปศึกษาเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในอดีต เราจะพบประวัติศาสตร์ทางความคิดของสังคมในยุคที่ผ่านๆมาเป็นจำนวนมาก

(4) การให้ความบันเทิง (To Entertain)

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ย่อมต้องการผ่อนคลายความเคร่งเครียดจากเนื้อหาหนักๆทั้งหลาย หนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องมีเนื้อหาเพื่อความบันเทิงไว้ด้วยเสมอ เนื้อหาเหล่านี้อาจปรากฏรูปแบบของการ์ตูน เรื่องสั้น สารคดี คอลัมน์ การแทรกอารมณ์ขันในข้อเขียนต่างๆ การเสนอข่าวในแวดวงบันเทิง ตลอดจนการนำเสนอของละครโทรทัศน์มาตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีผู้อ่านจำนวนมากอ่านบทละครด้วยความสนใจก่อนดูโทรทัศน์ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มีความต้องการ

แตกต่างกันไป บางคนชอบอ่านข่าว บางคนชอบความคิดเห็น บางคนชอบความบันเทิง แต่โดยทั่วไปผู้อ่านมีความต้องการหลายอย่าง เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ การให้ความบันเทิงจึงเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์

(5) เป็นสื่อในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ (To Advertise and Public Relations)

การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ถือเป็นการบริการชุมชนอย่างหนึ่ง หนังสือพิมพ์ย่อมต้องการเป็นสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน เช่น การอุทิศเนื้อที่ในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง การตีพิมพ์สารคดีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การเสนอโครงการเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมในด้านของการโฆษณา โฆษณาที่ดีช่วยให้ผู้อ่านรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ การโฆษณาเป็นแหล่งรายได้หลักของหนังสือพิมพ์ การที่หนังสือพิมพ์จะดำเนินธุรกิจอยู่ได้ย่อมต้องอาศัยเงินจากค่าโฆษณาซึ่งมีจำนวนประมาณ 2 ใน 3 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนการที่จะขายเนื้อที่โฆษณาได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับจำนวนจำหน่ายของหนังสือพิมพ์

2.4.6 ประเภทของหนังสือพิมพ์

ประเภทของหนังสือพิมพ์จำแนกโดยอาศัยลักษณะของเนื้อหาเป็นสำคัญแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท (สุปรีย์ สวรรณบุรณ์, 2556) คือ

(1) หนังสือพิมพ์แนวคุณภาพ (Quality newspapers)

หนังสือพิมพ์แนวคุณภาพ หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเน้นการเสนอข่าวประเภทข่าวนัก (hard news) เช่น ข่าวสังคม ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการศึกษา ข่าวเหล่านี้มุ่งสนองความรู้ ความคิดของผู้อ่านเป็นสำคัญ การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ไม่หวือหวาเร้าอารมณ์มากนัก มีลักษณะค่อนข้างจริงจังมากกว่า เนื้อหาหนักไปทางรายละเอียดข้อเท็จจริง การแสดงความคิดเห็นจะใช้เหตุผลมากกว่าเล่นสำนวน หนังสือพิมพ์ ประเภทนี้มีจำนวนจำหน่ายไม่สูงนัก ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มักจะเป็นผู้บริหารหรือผู้มี การศึกษาพอสมควร เช่น ข้าราชการ ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษา นักธุรกิจ เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ ได้แก่ มติชน สยามรัฐ สยามโพสต์ ฐานเศรษฐกิจ ประชาชาติธุรกิจ กรุงเทพธุรกิจรายวัน เป็นต้น

(2) หนังสือพิมพ์แนวประชานิยม (Popular newspapers)

หนังสือพิมพ์แนวประชานิยม หรือ หนังสือพิมพ์ปริมาณหมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเน้นการเสนอข่าวประเภทเร้าอารมณ์ (sensational) หรือ ข่าวเบา (soft news) เช่น ข่าว

อาชญากรรม ข่าวภัยพิบัติต่างๆ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเพศ ข่าวบุคคล ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวแปลกประหลาด ข่าวในแวดวงสังคม ข่าวความขัดแย้ง และความรุนแรงต่าง ๆ เป็นต้น ข่าวเหล่านี้เป็นข่าวประเภทที่คนธรรมดาสามัญทั่วไปสนใจ สนองอารมณ์ของ คนส่วนใหญ่ในสังคม เหมาะกับผู้อ่านทุกระดับชั้น ลักษณะการเสนอเนื้อหาสาระประเภทนี้เต็มไปด้วยการเร้าอารมณ์ การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ ประเภทนี้มักใช้ถ้อยคำที่หือหาวเกินจริงเร้าอารมณ์ของผู้อ่านมาก ดึงดูดความสนใจโดยการพาดหัวข่าวตัวโต ๆ มีรูปภาพประกอบข่าวมากมาย รูปแบบการเขียนเต็มไปด้วยสีสันจินตนาการ และมักจะใช้ภาษาแบบสร้างภาพพจน์อยู่เสมอ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายของคนทั่วไปมาก มียอดจำหน่ายค่อนข้างสูง ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด บ้านเมือง แนวหน้า คมชัดลึก เป็นต้น

2.4.7 การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์

วิเศษ ชาญประโคน (2550, น.50-55) อธิบายว่า หนังสือพิมพ์มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา ภาษาหนังสือพิมพ์จึงมีลักษณะเฉพาะต่างจากภาษาในวงการอื่นดังนี้

(1) ใช้ภาษาแปลกใหม่เพื่อให้สะดุดตาสะดุดใจและจำง่าย โดยเฉพาะส่วนพาดหัวข่าว ตัวอย่าง

“ทักษิณ” ก๊ก “อภิรักษ์” ตีกัน

“จับ 2 โจ้ มือฆ่าหลวงพ่อดำ”

“มหาชนไวสัง ขรก. รับ”

(2) มีการใช้ภาษาระดับปากมากที่สุด ด้วยเหตุผลที่ต้องเสนอข่าวสาร เหตุการณ์ให้ผู้อ่านรู้สึกใหม่ ทันข่าว ทันเหตุการณ์ มีความรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้น อีกทั้งเพื่อให้ผู้อ่านทุกระดับเข้าใจทันที ภาษาปากจึงถูกนำมาใช้มากเพราะเป็นคำพื้น ๆ เข้าใจชัดเจน ภาษาปากได้แก่คำเฉพาะกลุ่ม คำตลาด คำคะนอง คำนวน และคำทับศัพท์ ตัวอย่าง ภาษาระดับปาก

“อู่มลูกโคตรถไฟทับ”

“ฝนถล่มทั้งวัน เชียงใหม่ท่วม”

“โผล่ไทยรับบริจาค ลัทธิเพี้ยน คลั่งมนุษย์ต่างดาว”

(3) ใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือย เหตุผลที่ต้องใช้ภาษาฟุ่มเฟือยในภาษาหนังสือพิมพ์ เนื่องจากต้องการขยายรายละเอียดของข่าวหรือเหตุการณ์ให้ชัดเจน และต้องการให้มีความยาวของข้อความ

พอเหมาะ กับเนื้อที่ของกระดาษ

(4) ใช้ถ้อยคำกะทัดรัด ในบางกรณีหากพื้นที่หน้ากระดาษที่จะเสนอข่าวมีจำกัด อย่างเช่น ส่วนพาดหัวข่าวก็จำเป็นต้องใช้ภาษาที่สั้น กระชับ ชัดเจน ตัวอย่าง

“ป่าหนาะเปิดใจ ทำไม่ไม่ส่วน”

“เป็นนั่นไป แหกโพงออกเสียง 'ภัทธา' อ่างกคปุมผิด”

“ซีทีx โพลหอกการค้าทั่วประเทศ จี รบ. แก่ทุจริต”

(5) ใช้เครื่องหมาย ภาษาหนังสือพิมพ์มีการใช้เครื่องหมายประกอบการเขียนมาก ทั้ง เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่นๆ ที่คิดขึ้นให้สอดคล้องกับข่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ แบ่งข้อความ เน้นข้อความสำคัญ แสดงคำเฉพาะ ขึ้นหัวข้อใหม่ เป็นต้น การใช้เครื่องหมายบางครั้ง มิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มากนัก

(6) มีการใช้ตัวย่อมาก การใช้ตัวย่อในภาษาหนังสือพิมพ์มีค่อนข้างมากกว่าหนังสือทั่วไป เนื่องจากความจำเป็นในเรื่องของเวลาที่เร่งรัด และความจำกัดของพื้นที่ข่าวเมื่อผนวกกับคำ เต็ม ของตัวย่อบางตัวยาวมาก จึงเลือกใช้ตัวย่อ ประกอบกับตัวย่อที่ใช้สามารถสื่อความได้ใจเป็น อย่างดี เพราะเคยอ่านและได้ยินมาก่อนบ้างแล้ว ตัวอย่าง

เขียนบุก กทม. กว๊านซื้อหมดหวยเมืองจันท์

ช.ก.ส. จีลดค่าใช้จ่ายไม่จำเป็น จัดอบรมเกษตรกรทำบัญชี

โศ ครม. โขยจากแดนมังกร ‘ป้ามวล’ไม่กล้าหัก ทรท.

2.4.8 บทเรียนจากหนังสือพิมพ์

เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์นำมาพัฒนาเป็นบทเรียน (แวมยุรา เหมือนนิล, 2541, น.57-136) ได้ดังนี้

2.4.8.1 ข่าวจากหนังสือพิมพ์

(1) ความหมายของข่าว

ข่าว (News) คือการรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้ ของประชาชน ข่าวที่ดีมีลักษณะดังนี้

(1.1) มีความสำคัญ หมายถึงเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนส่วนใหญ่

(1.2) มีความน่าสนใจ หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ประชาชนสนใจใคร่ติดตาม เช่น

มีความสด ทันสมัยในการรายงานเหตุการณ์

มีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับตัวผู้อ่าน

มีความเด่นของเหตุการณ์ เป็นต้น

(2) ประเภทของข่าว

ประเภทของข่าวโดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม

(2.1) ข่าวหนัก (Hard news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหนักสมองและมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและสังคม ข่าวการศึกษา ข่าวแรงงาน ฯลฯ จะพบได้มากในหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspapers) เช่น หนังสือพิมพ์สยามรัฐ มติชน ฐานเศรษฐกิจ ฯลฯ

(2.2) ข่าวเบา (Soft news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเบาสมองมุ่งให้ความบันเทิงเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น แม้จะมีความสำคัญและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่น้อยกว่าข่าวหนัก แต่ชาวบ้านทั่วไปจะให้ความสนใจมากกว่า เช่น ข่าวประเภทเฟื่องปริมาณ หรือประชานิยม (Popular Newspapers) เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ บ้านเมือง สยามกีฬา ข่าวสด ฯลฯ นิยมนำเสนอในสัดส่วนที่มากกว่าข่าวหนักทั่วไป

(3) องค์ประกอบของข่าว

องค์ประกอบของข่าวมีอยู่ 4 ส่วน คือ พาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อข่าว ดังนี้

(3.1) พาดหัวข่าว (Headline) เป็นส่วนที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดตา และตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว

(3.2) ความนำ (Lead) คือเนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่า เหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจนและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวอาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนต่อไป ความนำแบ่งได้เป็นหลายรูปแบบ ดังนี้

(3.2.1) ความนำแบบสรุปความ ซึ่งได้แก่การบอกให้ทราบว่า ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) หรือเขียนเป็น

สูตรง่ายๆว่า 5W's + H การเขียนความนำแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องตอบคำถามทุกประเด็นตามสูตร 5W's + H เสมอไป แต่อาจเลือกบอกเฉพาะประเด็นที่สำคัญ และคาดว่าผู้อ่านอยากรู้มากที่สุดเท่านั้นก็ได้

(3.2.2) ความนำแบบภาพพจน์ ซึ่งเขียนบรรยายเหตุการณ์ เรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพความเคลื่อนไหว สภาพการณ์ อารมณ์ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ ในเหตุการณ์นั้นอย่างแจ่มแจ้ง ความนำแบบนี้มักใช้กับข่าวที่นำเสนอเหตุการณ์ที่มีความเคลื่อนไหว เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวชุมนุมประท้วง เป็นต้น

(3.2.3) ความนำแบบอัญพจน์ เป็นความนำที่ตัดตอนถ้อยคำของบุคคลสำคัญ ข้อความในประกาศ แถลงการณ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของข่าวมาเขียนไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถ้อยคำของบุคคลสำคัญ หรือข้อความต่างๆ อย่างแท้จริง โดยไม่เกิดจากการสรุปหรือตีความของผู้เขียนข่าว

(3.2.4) ความนำแบบกระแทกกระทั้น คือความนำที่เริ่มจากความนำแบบสรุป แล้วเพิ่มคำกริยา คำขยายที่แสดงความหนักแน่นรุนแรง ชิงชังแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างชัดเจน

(3.2.5) ความนำแบบให้ภูมิหลัง คือความนำข่าวที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นของข่าวที่จะนำเสนอต่อไป เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจนกระจ่างขึ้น

(3.2.6) ความนำแบบเปรียบเทียบหรือแบบขัดแย้ง คือความนำข่าวที่เขียนแสดงภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 2 เหตุการณ์ ซึ่งมีลักษณะเหมือนกัน หรือขัดแย้งกัน และประเด็นดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของเรื่องที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน เช่น ข่าวสงคราม ข่าวอุบัติเหตุ เป็นต้น

(3.3) ส่วนเชื่อม (Bridge) คือส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความหรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ องค์ประกอบส่วนนี้ไม่มีความจำเป็นมากนัก บางข่าวอาจจะมีส่วนนี้ และบางข่าวอาจไม่มีก็ได้ จากการสำรวจข่าวส่วนใหญ่ในปัจจุบันพบว่าไม่มีส่วนเชื่อม

(3.4) เนื้อข่าว (Body) รายละเอียดทั้งหมดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมีรายละเอียดมากก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่

เกิดขึ้น หรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย

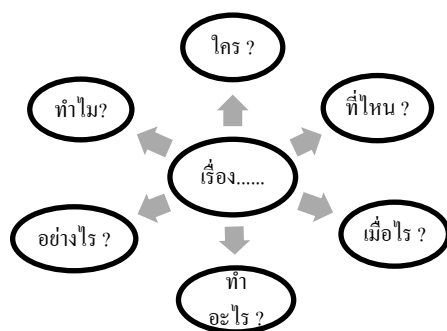
(4) วิธีการอ่านวิเคราะห์ข่าว

การอ่านข่าวควรพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าว ดังนี้

(4.1) การอ่านพาดหัวข่าว หากสังเกตพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ จะพบว่าส่วนสำคัญที่สุดของข่าวจะพาดหัวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ส่วนที่สำคัญรองลงมาจะใช้ตัวอักษรขนาดเล็กลงตามลำดับ ดังนั้น ในการอ่านข่าว ควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อน แล้วจึงอ่านพาดหัวข่าวย่อย

(4.2) การอ่านความนำ เมื่ออ่านพาดหัวข่าวและทราบเรื่องราวสั้นๆของข่าวนั้น ขึ้นต่อมาก็คือการอ่านความนำ ความนำเป็นส่วนที่อยู่ต่อเนื่องจากพาดหัวข่าวโดยผู้เขียนข่าวจะจับประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ทั้งหมดมาเรียงกันให้ผู้อ่านรับรู้ทันทีอย่างสั้นๆว่า มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง แม้การเขียนความนำสามารถทำได้หลายแบบ แต่ที่นิยมกันมากและเป็นพื้นฐานการเขียนข่าวทั่วไป คือ ความนำแบบสรุปความ

(4.3) การอ่านเนื้อข่าว เป็นรายละเอียดของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยมีรูปแบบการนำเสนอได้หลายอย่าง เช่น เรียงลำดับตามความสำคัญของเหตุการณ์หรือเรียงลำดับตามระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์เป็นต้น แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือการรายงานข่าวโดยเรียงลำดับตามเหตุการณ์สำคัญมากไปยังเหตุการณ์สำคัญน้อย เพื่อให้ผู้อ่านจับสาระสำคัญของข่าวได้รวดเร็วที่สุด โดยใช้เวลาอ่านน้อยที่สุด เนื้อข่าวเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะอ่านหรือไม่อ่านก็ได้หากทราบเรื่องย่อของข่าวจากความนำแล้ว

ภาพที่ 2.3 ผังมโนทัศน์ข่าว

ตัวอย่าง

ปัญหาพิพาทมีแนวโน้มลดลง

<p>ผอ.กองแรงงานสัมพันธ์ชี้ปัญหาพิพาทแรงงานมีแนวโน้มลดลง ลูกจ้าง- นายจ้าง เข้าใจกันมากขึ้น</p>	<p>} พาดหัวข่าว</p>
<p>นายประสงค์ วัฒนันท์ ผู้อำนวยการกองแรงงานสัมพันธ์เผยถึงแนวโน้มของ การเกิดข้อพิพาทแรงงานว่า หากเปรียบเทียบจากสถิติแล้วในปี 2527 มีข้อพิพาทแรงงาน เกิดขึ้นทั่วประเทศ 86 ราย เกิดในกทม. 42 ราย แต่ในปี 2528 เกิดขึ้น 175 ราย เกิดใน กทม. 139 ราย อย่างไรก็ตามจำนวนดังกล่าวเป็นข้อพิพาทขององค์การส่งทางน้ำถึง 90 ราย ซึ่งหากหักออกแล้ว สถิติดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง</p>	<p>} เนื้อหาข่าว</p>
<p>“สำหรับการนัดหยุดงานและปิดงาน งคจ้างซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญนั้นสามารถ ลดลงไปได้มาก” นายประสงค์กล่าวว่า จากสถิติในปี 2527 มีการหยุดงานทั่วประเทศ 17 ครั้ง เป็นการหยุดงานในกทม. 4 ครั้ง ปิดงานงคจ้างทั่วประเทศ 10 ครั้ง ในกทม. 3 ครั้ง แต่ในปี 2528 จนถึงเดือนตุลาคม มีการหยุดงานเพียง 4 ครั้ง ในกทม. 1 ครั้ง ปิดงานงคจ้าง ทั่วประเทศ 3 ครั้ง ในกทม. 2 ครั้ง จะเห็นได้ว่าแนวโน้มในเรื่องดังกล่าวดีขึ้นมาก เนื่องมาจากนายจ้างและลูกจ้างมีความเข้าใจกันมากขึ้น มีการสื่อสารได้ดีขึ้น</p>	<p>} เนื้อหาข่าว</p>

2.4.8.2 บทความจากหนังสือพิมพ์

(1) ความหมายของบทความ

บทความ (Article) เป็นงานเขียนที่มุ่งเสนอความคิดเห็นหรือความรู้ในเรื่องที่คนกำลัง
สนใจกันอยู่ตามทรรศนะส่วนตัวของผู้แต่งเพียงประเด็นหนึ่ง บทความโดยทั่วไปจึงมีเนื้อหา
เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทันสมัยขนาดสั้นๆและมีกลวิธีการแต่งที่มุ่งแสดงผลโน้มน้าวใจให้ผู้อ่าน
เชื่อถือคล้อยตาม

(2) องค์ประกอบของบทความ

(2.1) ชื่อเรื่อง เป็นส่วนแรกของบทความที่สร้างความสนใจแก่ผู้อ่าน บทความใน
หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร อาจตีพิมพ์ชื่อเรื่องด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่เพื่อสร้างความดึงดูดใจ

(2.2) บทนำ คือ ส่วนที่อยู่ย่อหน้าแรกของบทความ มีลักษณะเป็นการกล่าวนำเรื่อง โดยให้ความรู้เบื้องต้น

(2.3) เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญที่สุดของบทความ เพราะเป็นส่วนที่รวบรวมความรู้ สารต่างๆ และความคิดเห็นของผู้เขียน

(2.4) บทสรุป คือ ส่วนสุดท้ายของบทความที่ผู้เขียนใช้สรุปเนื้อหาและสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีหลายประการ เช่น การชักจูงใจให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง การให้ข้อคิด การหาแนวร่วม เป็นต้น

(3) ประเภทของบทความ

บทความโดยทั่วไป แบ่งออกได้กว้างๆ ดังนี้

(3.1) บทความบรรยาย เป็นบทความที่ผู้แต่งมุ่งเสนอความรู้ซึ่งอยู่ในความสนใจของคนทั่วไปตามธรรมชาติของตนเอง โดยมีแง่มุมที่ทันสมัยแปลกใหม่และมีการอ้างอิงข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ มักนิยมใช้กันมากในการเสนอความคิดเห็นใหม่ๆ ทางวิชาการ บทความประเภทนี้จึงเรียก กันทั่วไปว่าบทความวิชาการ มีเผยแพร่ทั้งในวารสาร นิตยสารและหนังสือพิมพ์

(3.2) บทความวิเคราะห์ เป็นบทความที่ผู้แต่งมุ่งเสนอความคิดเห็นจำแนกแยกแยะ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้านและเป็นกลาง โดยประมวลข้อมูล ข้อเท็จจริงและเหตุผล ทั้ง แง่มุมที่เป็นผลดีและผลเสียมาเสนอให้ผู้่านพิจารณา เพื่อจะได้เข้าใจสถานการณ์นั้นอย่างถ่องแท้ และสามารถตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยตนเองได้

(3.3) บทความเชิงวิจารณ์ เป็นบทความที่เกี่ยวกับวรรณกรรมหรือศิลปกรรม บทความประเภทนี้มี 2 ลักษณะ ลักษณะแรก เป็นการเขียนแนะนำให้ทราบแม้จะมีการวิจารณ์ก็ไม่ ค่อยจะรุนแรงมาก ส่วนอีกลักษณะเป็นการเขียนวิจารณ์ที่รุนแรงเพื่อวินิจฉัยคุณค่าของผลงานนั้น ๆ การวิจารณ์อาศัยหลักและกฎเกณฑ์ทั้งทางทฤษฎีและเหตุผลข้อเท็จจริงเป็นหลัก เพื่อการประเมิน คุณค่าอย่างเป็นธรรม

(3.4) บทความเชิงสัมภาษณ์ เป็นบทความแสดงความคิดเห็นของบุคคลต่อ ปรากฏการณ์ใด โดยปกติบทความประเภทนี้มักจะมีคำถาม คำตอบสลับกับแกนรูปแบบการเขียน ลักษณะร้อยแก้ว เหมือนกับบทความประเภทอื่น ๆ อย่างก็ดีในการเขียนผู้เขียนควรแทรกเกร็ดของ เรื่องหรือแต่ละประเด็นในบางตอนเพื่อจัดความน่าเบื่อ

(3.5) บทความเพื่อแสดงความเห็น เป็นบทความที่เสนอความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยเหตุผล และข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่าน ความคิดเห็นดังกล่าวจะต้องแปลกกว่าที่เคยมีมา และเป็นในทางสร้างสรรค์มีความเป็นไปได้ น่าสนใจ แต่ต้องไม่ใช่ความคิดเห็นในลักษณะโฆษณาชวนเชื่อ ประการสำคัญความคิดเห็นนั้นจะต้องมาจากการบูรณาการของข้อเท็จจริง

(3.6) บทความกระตุ้นจิตสำนึก เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งเสนอประสบการณ์ของตนเองหรือผู้อื่นเกี่ยวกับความเชื่อ ศาสนา การตัดสินใจใน ความมานะ พยายาม ความอดทน ความเจ็บป่วย ฯลฯ เพื่อกระตุ้นหรือปลุกกระดมให้ผู้อ่านมีความสำนึกในบางเรื่องบางสถานการณ์

(3.7) บทความเชิงโต้แย้ง เป็นบทความที่มีประเด็นปัญหาที่แตกต่างกันในเชิงความคิด ผู้เขียนเสนอข้อเท็จจริงและเหตุผลให้มีความสมดุลระหว่างประเด็นที่แตกต่างกัน แล้วปล่อยให้ผู้อ่านได้พิจารณาตัดสินใจเอง

การจำแนกประเภทของบทความที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวทางหนึ่ง ซึ่งดำรงบางเล่มอาจแบ่งประเภทของบทความที่แตกต่างไปจากนี้ เช่น เจื้อ สตะเวทิน แบ่งไว้ 2 ประเภท คือ บทความทางการเมืองและบทความเชิงความรู้ วาสนา เกตุภาค ได้แบ่งเป็น 2 ประเภท เช่นกัน คือ บทความทางวิชาการ และบทความทั่วไป เป็นต้น

(4) ความแตกต่างระหว่างบทความกับข่าว

บทความเป็นงานเขียนที่ได้รับความสนใจมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะในหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่างๆ เพราะสามารถตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ได้มากกว่ารายงานข่าวธรรมดาในขณะที่ข่าวต้องรายงานเฉพาะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนลงไปได้ แต่บทความเปิดโอกาสให้ผู้แต่งแต่ละคนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวต่อสถานการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจร่วมกันได้โดยอิสระ ถ้ามีผู้เขียนบทความในเรื่องเดียวกันหลายคน ผู้อ่านก็อาจจะได้เห็นทรรศนะหรือมุมมองอันหลากหลายและก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้นหรืออาจใช้บทความเป็นเครื่องมือตรวจสอบความคิดเห็นของผู้อ่านเองว่าคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากคนอื่นมากน้อยเพียงใด

(5) วิธีการอ่านวิเคราะห์บทความ

(5.1) อ่านชื่อเรื่อง ตีความชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องอาจบอกแนวคิดของผู้เขียน

(5.2) อ่าน 2 ย่อหน้าแรกเพื่อหาสาเหตุที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

(5.3) อ่าน 2 ย่อหน้าสุดท้ายเพื่อจะได้ทราบความต้องการของผู้เขียนว่าต้องการให้ผู้อ่านทำอะไรเช่น ให้ปฏิบัติตาม ให้เชื่อ ให้เข้าใจ

(5.4) หากอ่านตามขั้นดังกล่าวแล้วยังไม่ชัดเจนให้กวาดสายตาอ่านแบบสำรวจในย่อหน้ากลางๆ 2-3 ครั้ง เพื่อหาข้อมูลที่ต้องการ

(5.5) วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการให้ใครอ่านและให้ผู้อ่านมีความคิดอย่างไร

2.4.8.3 สารคดีจากหนังสือพิมพ์

(1) ความหมายของสารคดี

สารคดี คือ งานเขียนสร้างสรรค์ประเภทร้อยแก้วซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง มุ่งเสนอความรู้ที่น่าสนใจและความเพลิดเพลินในการอ่านโดยมีการใช้ภาษาที่ทันสมัย คมคาย งดงามและเร้าความสนใจ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคล หรือสถานการณ์ก็ได้

(2) องค์ประกอบของสารคดี

สารคดีประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

(2.1) ชื่อเรื่อง เป็นข้อความอันดับแรกที่กระทบสายตาผู้อ่าน เปรียบเสมือนผู้ที่ไปเดินเลือกซื้อผ้า สิ่งที่จะกระทบหรือสะกดสายตาความรู้สึกของผู้ซื้อให้สนใจก่อน คือสีสันและลวดลาย ต่อไปจึงเป็นเนื้อผ้า ฉะนั้นชื่อเรื่องจึงนับว่าสำคัญมากในการดึงดูดสายตาผู้อ่านให้เกิดความสนใจก่อนอย่างอื่น

(2.2) คำนำหรือความนำ คือ การเริ่มต้นเรื่องโดยการเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องที่จะเขียนนั้นเกี่ยวกับเรื่องอะไร เป็นการเสนอพรรณนาอย่างกว้าง ๆ ไว้ก่อน ไม่ต้องอธิบายอย่างละเอียด และไม่ต้องเขียนยาวมากนัก มีเพียงย่อหน้าเดียว ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านให้ได้ทราบข้อมูล เรื่องที่น่ารู้และน่าสนใจ

(2.3) เนื้อเรื่อง คือ การขยายเนื้อความให้ผู้อ่านได้ทราบข้อมูล รายละเอียด โดยอาจแทรกสถิติ ตัวอย่างประกอบ เพื่อความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น การเขียนเนื้อเรื่องจึงมิได้หลายย่อหน้า

(2.4) สรุป คือการเขียนข้อความในตอนท้ายของเรื่อง ผู้เขียนต้องใช้ศิลปะในการสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน อาจใช้กลวิธี เช่น สรุปโดยการใช้นามวล คำพังเพย หรือ คำคม หรือทิ้งท้ายด้วยคำถามที่น่าสนใจ การเขียนสรุปควรเป็นการสรุปอย่างสั้น ๆ เพียงหนึ่งถึงสองย่อหน้า

เท่านั้น

(3) ประเภทของสารคดี

สารคดีเป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเผยแพร่ทั้งในนิตยสารหนังสือพิมพ์ หรือแม้ในวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สารคดีสามารถจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ได้ 3 ประเภท

(3.1) สารคดีประวัติบุคคล

สารคดีบุคคลแบ่งได้ 2 ประเภทได้แก่

(3.1.1) สารคดีอัตชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่เจ้าของประวัติเขียนเล่าประวัติและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

(3.1.2) สารคดีชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่มีผู้อื่นกล่าวถึงประวัติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรืออาจรวมถึงประวัติของรายบุคคลในกลุ่มเดียว

(3.2) สารคดีท่องเที่ยว

สารคดีท่องเที่ยว เป็นสารคดีที่เล่าเรื่องราวการเดินทางไปในสถานที่ต่างๆมุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ความเป็นอยู่ของผู้คน รวมทั้งรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นคู่มือการเดินทาง เช่น เส้นทาง การเดินทาง ที่พัก อาหาร ฯลฯ นอกจากนั้นผู้เขียนมักให้ข้อสังเกต และแสดงทัศนคติต่อสิ่งที่พบเห็นไว้ด้วย

(3.3) สารคดีแนะนำ

สารคดีแนะนำจะมีเนื้อหาหลากหลาย ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกแง่มุม ตั้งแต่เรื่องบังเอิญ การประกอบอาชีพ จนถึงการพักผ่อนหย่อนใจ

(4) วิธีการอ่านวิเคราะห์สารคดี

การอ่านสารคดีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สาระความรู้และความเพลิดเพลิน ดังนั้นผู้อ่านควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ศึกษาความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา และเจตคติของผู้เขียน การอ่านสารคดีมีหลักการดังนี้

(4.1) จับใจความสำคัญของเรื่อง วิเคราะห์ความหมายของถ้อยคำเพื่อหานัยสำคัญที่แฝงอยู่ และสรุปใจความสำคัญของเนื้อหานั้นโดยจัดลำดับประเด็นต่างๆให้เหมาะสม

(4.2) วิเคราะห์ความเห็นของผู้เขียน ผู้อ่านควรแยกข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนออกจากกันโดยใช้วิจารณญาณของตนเองว่าเห็นด้วยกับทรรศนะของผู้เขียนหรือไม่ และวิเคราะห์ตัวผู้เขียน โดยศึกษาจากลีลาการเขียน การใช้ภาษา วิธีการบรรยายข้อมูล การเล่าเรื่อง เล่าประสบการณ์ รวมทั้งอารมณ์ที่แสดงออกมาในเรื่อง

(4.3) วิเคราะห์กลวิธีการเขียน ตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่องว่าดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหรือไม่ การวางโครงเรื่อง วิธีการดำเนินเรื่อง และผู้เขียนได้สรุปโดยเสนอแนวคิดอะไรแก่ผู้อ่านบ้าง

(4.4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระกับการใช้ภาษา ควรคิดว่าสารคดีเรื่องนั้นเสนอข้อมูลต่างๆ ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นกลมกลืนกันหรือไม่ มีการใช้ภาษาและโวหารเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่

การอ่านสารคดีโดยใช้วิจารณญาณดังกล่าว จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง ได้แนวคิดจากการอ่าน สามารถนำความรู้ ความคิดเห็นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.4.8.4 เรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์

(1) ความหมายของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นงานเขียนร้อยแก้วที่จัดอยู่ในประเภทบันเทิงคดี บันเทิงคดีนั้นเป็นเรื่องสมมุติ มิใช่เรื่องจริง ผู้แต่งเรื่องสั้นอาจสมมุติบุคคลหรือตัวละครขึ้นชุดหนึ่ง แล้วสมมุติเหตุการณ์หรืออุบัติการณ์สถานที่ ระยะเวลาได้ตามความพอใจของตน

(2) ลักษณะของเรื่องสั้น

(2.1) มีขนาดสั้นและมุ่งเสนอแนวคิดสำคัญเพียงอย่างเดียว

(2.2) มีโครงเรื่องที่สนุก เร้าใจให้ติดตาม

(2.3) มีการดำเนินเรื่องในช่วงระยะเวลาอันสั้น

(2.4) มีตัวละครสำคัญน้อย

(2.5) มีการสร้างฉาก บรรยากาศ บทสนทนา และองค์ประกอบต่างๆ ด้วยภาษา และกลวิธีการแต่งที่กระชับรัดกุม และทำให้เรื่องสมจริง

(3) โครงเรื่องของเรื่องสั้น

โครงเรื่องหมายถึงการกำหนดเค้าโครงเรื่อง เหตุการณ์หรือพฤติกรรมหรือความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาในเรื่องซึ่งมีความผสมผสานเป็นอันหนึ่งเดียวกัน ส่วนสำคัญในการสร้างโครงเรื่องมี 3 อย่างคือ

(3.1) ตอนเปิดเรื่อง เป็นตอนเริ่มพฤติกรรมซึ่งจะกำหนดสภาพและเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องให้ดำเนินไปตามลำดับ

(3.2) ตอนดำเนินเรื่อง จะเป็นการสร้างปม สร้างอุปสรรคความขัดแย้งต่างๆให้เกิดความยุ่งยากชวนติดตาม การสร้างความขัดแย้งนั้น อาจอยู่ในลักษณะขัดแย้งกับผู้อื่น ขัดแย้งกับธรรมชาติ ขัดแย้งกับตนเองหรือขัดแย้งกับสังคมได้

(3.3) ตอนปิดเรื่อง เป็นตอนที่ความตื่นเต้นสนใจของผู้อ่านจะทวีถึงจุดสุดยอดหรือจุดสูงสุด เรื่องสั้นบางเรื่องจะจบตรงสูงสุดแต่บางเรื่องก็จะคลี่คลายความยุ่งยากที่เกิดขึ้น ตอนจบเรื่องจะมีหลายลักษณะ กล่าวคือจุดจบของเรื่องอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้อ่านคาดไว้ จบด้วยความเศร้า จบแบบหวานชื่น หรือจบตามที่เป็นจริงในชีวิต

(4) วิธีการอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น

(4.1) วิเคราะห์ชื่อเรื่องและเนื้อเรื่องว่าสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด

(4.2) วิเคราะห์รูปแบบการเขียนว่าใช้แนวการเขียนแบบใด เช่น การเขียนโดยใช้เหตุการณ์เป็นหลักหรือใช้ความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือใช้สัญลักษณ์ เป็นต้น

(4.3) วิเคราะห์ลักษณะเด่นต่างๆของเรื่องสั้น เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉากบทสนทนาหรือสำนวนภาษา วิธีดำเนินเรื่องว่าเหมาะสมเพียงใด

(4.4) วิเคราะห์แก่นเรื่องว่าคืออะไร ผู้เขียนสามารถสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจนหรือคลุมเครือ

2.4.8.5 การ์ตูนล้อการเมืองจากหนังสือพิมพ์ (เชษฐา ทรัพย์เย็น, ม.ป.ป.)

(1) ความหมายของการ์ตูนล้อการเมือง

การ์ตูนล้อการเมือง (Political Cartoon) หรือ การ์ตูนบรรณาธิการ (Editorial Cartoon) คือ ภาพการ์ตูนที่วาดและตีพิมพ์ลงสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โดยมีเนื้อหาล้อเลียนหรือวิพากษ์วิจารณ์สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง จุดประสงค์เพื่อความสนุกสนาน

และความขบขัน ในบางครั้งอาจสอดแทรกถึงวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ จะมีคำบรรยายหรือไม่ก็ได้ ล้อเลียนเชิงขบขันมากกว่าจะมุ่งทำลาย การ์ตูนล้อการเมืองได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ในยุคปัจจุบันนี้หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับจะต้องมีหน้าการ์ตูนการเมืองแทรกอยู่ด้วยเสมอ

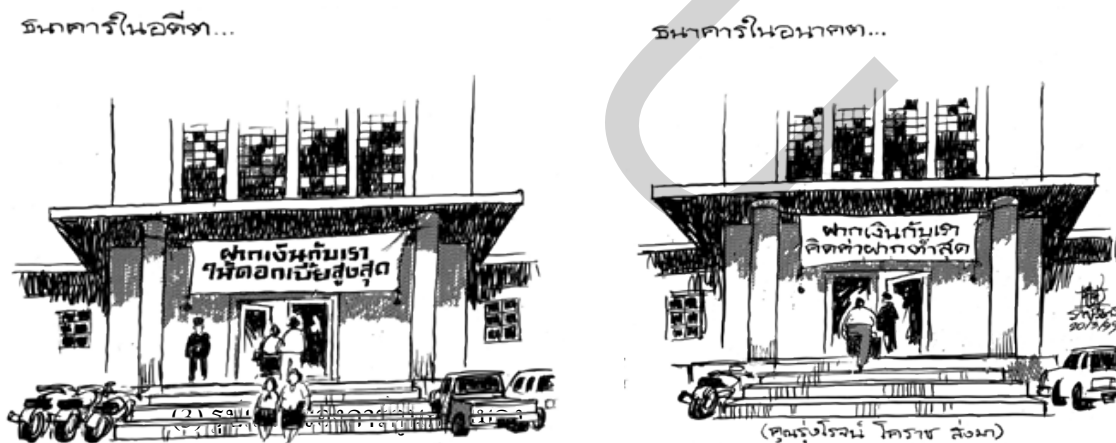
(2) องค์ประกอบของการ์ตูนการเมือง

การ์ตูนการเมืองมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

(2.1) ส่วนที่เป็นภาพของความเป็นจริง ซึ่งนักเขียนการ์ตูนจะแสดงให้เห็นผู้อ่านเห็นถึงสิ่งที่เขาคิดว่าดีหรือไม่ดีซึ่งเกิดขึ้นกับสังคมและชุมชนนั้น

(2.2) ส่วนที่เป็นตัวสาร ซึ่งแสดงโดยภาพลายเส้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เขาคิดว่าน่าจะต้องทำ (หรือปฏิบัติที่ควรกระทำ)

(2.3) ส่วนที่นักเขียนการ์ตูนจะใช้ศิลปะและเทคนิคของการ์ตูนและจินตนาการ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามว่าเขาควรจะรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น ขบขัน เศร้าใจ ขุ่นข้อง หงุดหงิด ฯลฯ

ภาพที่ 2.4 องค์ประกอบของการ์ตูนการเมือง

(3) รูปแบบของการ์ตูนการเมืองแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบ

(3.1) การ์ตูนแบบอธิบายเหตุการณ์ เป็นการ์ตูนเชิงอธิบายเหตุการณ์ต่างๆ ไปที่เกิดขึ้นทางการเมืองตามที่ผู้เขียนเข้าใจ มีจุดประสงค์ให้ความบันเทิงเป็นหลัก

(3.2) การ์ตูนเสียดสีเชิงขบขัน เป็นการเสียดสีการเมืองเชิงขบขัน ซึ่งเป็นลักษณะของการ์ตูนการเมืองในสังคมประชาธิปไตยส่วนใหญ่ การ์ตูนมุ่งที่จะให้เกิดการแก้ไขปรับปรุงระบบการปกครองมากกว่าจะต้องการล้มล้างทำลายโดยเป็นการกระตุ้นให้นักการเมืองทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยการกระเช้าเข้าหยาบมากกว่าจะมุ่งโจมตี

(3.3) การ์ตูนแบบขย่องให้เป็นผู้ยิ่งใหญ่ ลักษณะการ์ตูนแบบนี้จะพบได้ในสมัยที่มีการเลือกตั้งผู้นำประเทศหรือประธานาธิบดีครั้งสำคัญ ๆ เช่น Theodore Roosevelt เข้าชิงตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

(3.4) การ์ตูนเสียดสีเชิงมุ่งทำลาย เป็นการจงใจให้เกิดความเจ็บปวด ทรมาน เช่น การกล่าวหาว่าเลวกว่าสัตว์ หรือไม่ใช่มนุษย์และการกระทำของบุคคลผู้นั้นไม่อาจให้อภัยได้ (การ์ตูนการเมืองในลักษณะนี้เป็นความรุนแรงที่ก่อให้เกิดผลในเชิงจิตวิทยา (psychological)

(4) วิธีการอ่านวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมือง

(4.1) วิเคราะห์ใจความสำคัญของการ์ตูนว่าผู้เขียนกำลังพูดถึงเรื่องอะไร

(4.2) วิเคราะห์ภูมิหลังของการ์ตูนว่าผู้เขียนทำไมเขียนเรื่องนี้ สภาพปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เป็นอย่างไร

(4.3) วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าผู้เขียนมีความคิดเห็นอย่างไรสำหรับเรื่อง ที่เขียนและต้องการให้ผู้อ่านมีความคิดอย่างไร

2.5 การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

2.5.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ไว้ดังนี้

ไสว พักขาว (2544, น.193) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตน และส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น.51) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันคนที่เรียนเก่งจะช่วยคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

ทิสนา เขมมณี (2548, น.98) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้ การเรียนรู้แบบความร่วมมือ คือการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คนช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.121) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้

อรทัย มูลคำ (2552, น.134) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า กระบวนการเรียนรู้ได้ร่วมมือกันและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพากันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งตนเองและส่วนรวม เพื่อให้ตนและสมาชิกในกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

Slavin (1987, pp.7-13) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยทั่วไปมีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับการสอน และช่วยเพื่อนสมาชิกให้เกิดการเรียนรู้ด้วย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน คือ เป้าหมายของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่มโดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในขณะที่แข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้

2.5.2 ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบร่วมมือคือ Slavin David Johnson และ Roger Johnson (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2554, น.98-99) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป เรามักจะไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ส่วนใหญ่เรามักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่มักจะถูกละเลยหรือมองข้ามไปทุกๆ ที่มีผลการวิจัยชี้ชัดเจนว่า ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้น มีผลต่อการเรียนรู้มาก

Johnson and Johnson (1994, pp.31-32) กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะ คือ

- 1) ลักษณะแข่งขันกัน ในการศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนดี ได้รับการยกย่อง หรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่างๆ
- 2) ลักษณะต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น
- 3) ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะที่เดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย

นอกจากนั้นเขายังชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาปัจจุบันมักส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขันซึ่งอาจมีผลทำให้ผู้เรียนเคยชินต่อการแข่งขันเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์มากกว่าการร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างไรก็ตาม เขากล่าวว่า เราควรให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้ง 3 ลักษณะ โดยรู้จักใช้ลักษณะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ทั้งนี้เพราะในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะต้องเผชิญสถานการณ์ที่มีทั้ง 3 ลักษณะ แต่เนื่องจากการศึกษาปัจจุบันมีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขันและแบบรายบุคคลอยู่แล้ว เราจึงจำเป็นต้องหันมาส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.121) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมแบบร่วมแรงร่วมใจว่ามี ลักษณะ ดังนี้

- 1) มีการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม
- 2) สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่ควรเกิน 6 คน
- 3) สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันเพื่อช่วยเหลือกัน
- 4) สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น

เป็นผู้นำกลุ่ม (Leader)

เป็นผู้อธิบาย (Explainer)

เป็นผู้จดบันทึก (Recorder)

เป็นผู้ตรวจสอบ (Checker)

เป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer)

เป็นผู้ให้กำลังใจ (Encourager) ฯลฯ

สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกัน ยึดหลักว่า “ความสำเร็จของแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

สรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือมีทั้งลักษณะแข่งขันกัน ร่วมมือกันหรือ ช่วยกันในการเรียนรู้โดยยึดหลักที่ว่า “ความสำเร็จของแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

2.5.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

Johnson and Johnson (1987, pp.13 - 14) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

- 1) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง

การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่าง ๆ ในการทำงาน ทุกคนมีบทบาท หน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกที่ตนประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย สมาชิกทุกคนจะได้รับ

ผลประโยชน์ หรือรางวัลผลงานกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนช่วยกัน ทำให้กลุ่มได้คะแนน 90% แล้ว สมาชิกแต่ละคนจะได้คะแนนพิเศษเพิ่มอีก 5 คะแนน เป็นรางวัล เป็นต้น

2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face to Face Promotive Interaction) เป็นการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่ม ฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรมีการแลกเปลี่ยน ให้ข้อมูลย้อนกลับ เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

3) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4) การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อน เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับอาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.122)

สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีองค์ประกอบ 5 ประการด้วยกัน คือ มีการฟังหาอาศัยซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน มีการใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มย่อย ทักษะระหว่างบุคคล มีการใช้กระบวนการกลุ่ม

2.5.4 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.123 –125) กล่าวถึง เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เทคนิคที่นำมาใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายวิธี ได้แนะนำไว้ดังนี้

1) ปริศนาความคิด (Jigsaw)

ปริศนาความคิด เป็นเทคนิคที่สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายกันไปศึกษาหาความรู้ ในหัวข้อเนื้อหาที่แตกต่างกัน แล้วกลับเข้ากลุ่มมาถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาให้สมาชิกกลุ่มฟัง วิธีนี้คล้ายกับการต่อภาพจิกซอร์ จึงเรียกวิธีนี้ว่า Jigsaw หรือปริศนาการคิด ลักษณะการจัดกิจกรรมผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันเข้ากลุ่มร่วมกันเรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) สมาชิกในกลุ่มบ้านจะรับผิดชอบศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกัน แล้วแยกย้ายไปเข้ากลุ่มใหม่ในหัวข้อเดียวกัน กลุ่มใหม่นี้เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำงานร่วมกันเสร็จ ก็จะย้ายกลับไปกลุ่มเดิมคือ กลุ่มบ้านของตน นำความรู้ที่ได้จากการอภิปรายจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาสรุปให้กลุ่มบ้านฟัง ผู้สอนทดสอบและให้คะแนน

2) กลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams – Games – Tournaments : TGT)

เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายไปแข่งขันทดสอบความรู้ คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดได้รับรางวัล

ลักษณะการจัดกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันเตรียมตัวเข้าแข่งขัน โดยผลัดกันถามตอบให้เกิดความมั่นใจในความรู้ที่ผู้สอนจะทดสอบ เมื่อได้เวลาแข่งขัน แต่ละทีมจะเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน แล้วเริ่มเล่นเกมพร้อมกันด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน เมื่อการแข่งขันจบลง ผู้เข้าร่วมแข่งขันจะกลับไปเข้าทีมเดิมของตนพร้อมคะแนนที่ได้รับ ทีมที่ได้คะแนนรวมสูงสุดถือว่าเป็นทีมชนะเลิศ

3) กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization : TAT)

เทคนิคการเรียนรู้วิธีนี้ เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้แสดงความสามารถเฉพาะตนก่อน แล้วจึงจับคู่ตรวจสอบกันและกัน ช่วยเหลือกันทำใบงานจนสามารถผ่านได้ ต่อจากนั้นจึงนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นฝ่ายได้รับรางวัล

ลักษณะการจัดกิจกรรม

กลุ่มจะมีสมาชิก 2-4 คน จับคู่กันทำงานตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย แล้วแลกเปลี่ยนกันตรวจผลงาน ถ้าผลงานยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ ต้องแก้ไขจนกว่าจะผ่าน ต่อจากนั้นทุกคนจะทำข้อทดสอบ คะแนนของทุกคนจะมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

4) กลุ่มสืบค้น (Group Investigation : GI)

กลุ่มสืบค้น เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าหาความรู้มานำเสนอ ประกอบเนื้อหาที่เรียน อาจเป็นการทำงานตามใบงานที่กำหนด โดยที่ทุกคนในกลุ่มรับรู้และช่วยกันทำงาน

ลักษณะการจัดกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ หรือความรู้มาเสนอต่อชั้นเรียน โดยผู้สอนแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละกลุ่มศึกษากลุ่มละ 1 หัวข้อ เมื่อพร้อม ผู้เรียนจะนำเสนอผลงานที่กลุ่ม แล้วร่วมกันประเมินผลงาน

5) กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT)

กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับฝึกหัด มีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จดบันทึก เป็นผู้รายงานนำเสนอ เป็นต้น ทุกคนช่วยกันทำงาน จนได้ผลงานสำเร็จ ส่งและนำเสนอผู้สอน

ลักษณะการจัดกิจกรรม

กลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จดบันทึกงาน เป็นผู้หาคำตอบ เป็นผู้ตรวจคำตอบ กลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน

6) กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together : NHT)

กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มจะประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนละกัน จะช่วยกันค้นคว้าเตรียมตัวตอบคำถามที่ผู้สอนจะทดสอบ ผู้สอนจะเรียกถามทีละคน กลุ่มที่สมาชิกสามารถตอบคำถามได้มากแสดงว่าได้ช่วยเหลือกันดี

ลักษณะการจัดกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน จะร่วมกันอภิปรายปัญหาที่ได้รับเพื่อให้เกิดความพร้อมและความมั่นใจที่จะตอบคำถามผู้สอน ผู้สอนจะเรียกสมาชิกกลุ่มให้ตอบทีละคน แล้วนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

7) กลุ่มร่วมมือ (Co – op Co - op)

กลุ่มร่วมมือเป็นเทคนิคการทำงานกลุ่มวิธีหนึ่ง โดยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดแตกต่างกันได้ แสดงบทบาทตามหน้าที่ที่ตนถนัดอย่างเต็มที่ ทำให้งานประสบความสำเร็จ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบการทำงานกลุ่มร่วมกัน และสนองต่อหลักการของการเรียนรู้ และร่วมมือที่ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

ลักษณะการจัดกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปศึกษาหัวข้อย่อยที่ได้รับมอบหมาย แล้วนำงานจากการศึกษาค้นคว้ามารวมกันเป็นงานกลุ่มปรับปรุงให้ต่อเนื่อง เชื่อมโยง มีความสละสลวย เสร็จแล้วจึงนำเสนอต่อชั้นเรียน ทุกกลุ่มจะช่วยกันประเมินผลงาน

สรุปได้ว่า เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบ คือ ปริศนาความคิด (Jigsaw) กลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams-Games-Tournaments: TGT) กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization: TAT) กลุ่มสืบค้น (Group Investigation: GI) กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT) กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together: NHT) และกลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษามีความสามารถแตกต่างกัน ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ซึ่งจะทำให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ดี และสามารถทำแบบทดสอบได้ถูกต้องให้ได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของเทคนิคการเรียนรู้ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน” นั่นคือเทคนิคแบบกลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op)

2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือคือมวลประสบการณ์ที่ทั้งปวงที่บุคคลได้รับการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

รัตนภรณ์ ผ่านพิเคราะห์ (2544) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของความสามารถทางวิชาการที่ได้จากการทดสอบโดยวิธีต่าง ๆ

วัฒน์ชัย ธีรศิลาเวทย์ (2546) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความสามารถในการเข้าถึงความรู้ การพัฒนาทักษะในการเรียน โดยอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งและแสดงออกในรูปความสำเร็จซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือ

จงดล แก้วโก (2547) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความรู้หรือทักษะซึ่งเกิดจากการทำงานที่ประสานกัน และต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญาแสดงออกในรูปของความสำเร็จสามารถวัด โดยใช้แบบสอบถามหรือคะแนนที่ครูให้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ว่าผู้เรียนมีความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ในแต่ละรายวิชามากน้อยเพียงใด ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครูให้มีคุณภาพประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทิสนา แคมมณี (2548) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงการเข้าใจความรู้การพัฒนาทักษะในด้านการเรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้คะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้ทั้งสองอย่าง

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ การตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ใน

ทิศทางเพิ่มขึ้น โดยใช้แบบทดสอบทางด้านเนื้อหาและด้านการปฏิบัติที่ได้เรียนไปแล้ว

2.6.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

Bloom (1976) กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีอยู่ 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านปัญญา (Cognitive Entry Behavior) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต้องการเรียนเรื่องนั้นและมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งเหมาะสมกับการเรียนรู้ใหม่

2. ลักษณะทางอารมณ์ (Affective Entry Characteristics) เป็นตัวกำหนดด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาที่เรียน รวมถึงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา ต่อ โรงเรียน และระบบการเรียนและมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

3. คุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย การชี้แนะ หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและงานที่จะต้องทำให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การให้การเสริมแรงของครู การใช้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการให้ผู้เรียนรู้ผลว่า ตนเองกระทำได้ถูกต้องหรือไม่ และการแก้ไขข้อบกพร่อง

สุชาติ ศรีศักดิ์ (2544) กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ อายุ เพศ สติปัญญา เจตคติ แรงจูงใจ พื้นฐานความรู้เดิมรวมทั้งความสนใจ

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ คุณวุฒิ ระยะเวลาที่สอน ความสามารถ เจตคติของผู้สอน

3. องค์ประกอบด้านอื่นๆ ได้แก่ องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ ระดับสังคมของผู้เรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดา ขนาดของโรงเรียนและอุปกรณ์

ธนพร สิ้นคู่ย์ (2552) ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้หลายสาเหตุ ได้แก่ สาเหตุจากตัวนักเรียน เช่นด้านสติปัญญา ความรู้พื้นฐาน เจตคติ สาเหตุสิ่งแวดล้อมที่บ้านหรือพื้นฐานทางครอบครัวสาเหตุจากกระบวนการทางการศึกษา หรือคุณภาพการสอนของครู

นิรมล บุญรักษา (2554) องค์กรประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ด้านตัวผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมความรู้ ความคิด และสติปัญญาความสามารถด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความถนัด ความสนใจและพื้นฐานเดิมของผู้เรียน ด้านอารมณ์ หมายถึง อารมณ์ ความกระตือรือร้น แรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการอยากเรียนรู้ เจตคติต่อเนื้อหาวิชา ระบบการเรียน และพื้นฐานทางครอบครัว คุณภาพการสอน หมายถึง สามารถทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้ สนใจ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการให้แรงเสริมของครู บุคลิกภาพของครูผู้สอน มีการประเมินผลการสอน เพื่อการใช้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการสอน

สรุปได้ว่าองค์กรประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ความรู้พื้นฐาน ความเข้าใจ ความถนัด ความคิดและสติปัญญาความสามารถด้านต่าง ๆ สภาพแวดล้อมทางบ้านของผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนต้องเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน นำไปสู่การถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ มีสื่อการเรียนการสอนที่ชัดเจน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

2.6.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ (2540) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้ที่ประกอบอาชีพ ครูผู้สอน ผู้ให้การฝึกอบรม ไม่ว่าจะอยู่ในสถานบันการศึกษาใดหรือในหน่วยงานธุรกิจย่อมจะต้องทราบผลว่า ผลของการสอน การฝึกอบรมจะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด เราสามารถนำวิธีการดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเข้าไปใช้วัดผลได้เสมอ การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการย่อยที่ประกอบอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนขั้นสุดท้ายเพื่อให้ทราบว่ากระบวนการเรียนการสอนบรรลุผลเพียงใด ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องชัดเจนและวัดผลได้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ รวมถึง ความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้จากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2545) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความสำเร็จทางการเรียน หรือวัดประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอน

โดยวัดตามจุดมุ่งหมายของการสอนหรือวัดผลสำเร็จจากการศึกษาอบรมในโปรแกรมต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นกระบวนการวัดความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจและสติปัญญา ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้น้อยเพียงใดหลังจากเรียนในเรื่องนั้น ๆ ซึ่ง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องชัดเจนและวัดผลได้

2.6.4 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543) เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอ (paper and pencil test) กับให้นักเรียนปฏิบัติจริง

สมบูรณ์ ดันยะ (2545) เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดพฤติกรรมทางสมองของผู้เรียนว่ามีความรู้ ความสามารถในเรื่องที่เรียนรู้อยู่แล้ว หรือได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วมากน้อยเพียงใด

สมนึก ภัทธิยธนี (2546) เป็นแบบทดสอบวัดสมรรถภาพของสมองด้านต่างๆที่นักเรียนได้เรียนรู้อยู่แล้ว

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547) การที่จะทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนว่ามีการพัฒนาตรงตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ต้องใช้วิธีการทดสอบที่มีความถูกต้อง เทียบตรง มีคุณภาพการสร้างอย่างถูกต้องตามหลักวิชาที่เรียกว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กล่าวโดยสรุป แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดทางด้านความรู้ ความสามารถ และ ทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน ที่ได้เรียนรู้ หรือ ได้รับการสอนและการฝึกฝนมาแล้ว ว่าผู้เรียนมีความรอบรู้มากน้อยเพียงใด

2.6.5 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภัทรา นิคมานนท์ (2540) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบด้านพุทธิพิสัยว่า โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบอัตนัย หมายถึง แบบทดสอบที่ถามให้ตอบยาวๆแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง ประเภทที่ 2 คือแบบทดสอบแบบปรนัย หมายถึง แบบทดสอบประเภทถูก – ผิด จับคู่ เติมคำและเลือกตอบ โดยใช้เกณฑ์ที่ใช้จำแนกประเภทของแบบทดสอบได้แก่

1. จำแนกตามกระบวนการในการสร้าง จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

1.1 แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเฉพาะคราวเพื่อใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์และความสามารถทางวิชาการของเด็ก

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการหรือวิธีการที่ซับซ้อนมากกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เมื่อสร้างขึ้นแล้วมีการนำไปทดลองสอบและนำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพดี มีความเป็นมาตรฐาน

2. จำแนกตามจุดมุ่งหมายในการใช้ประโยชน์ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดปริมาณความรู้ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้านวิชาการที่ได้เรียนรู้ว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.2 แบบทดสอบความถนัด เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาในอดีต

3. จำแนกตามรูปแบบคำถามและวิธีการตอบ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

3.1 แบบทดสอบอัตนัย มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้สอบได้ตอบยาวๆ แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

3.2 แบบทดสอบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่ถามให้ผู้สอบตอบสั้นๆ ในขอบเขตจำกัด คำถามแต่ละข้อวัดความสามารถเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ผู้สอบไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย

4. จำแนกตามลักษณะการตอบ จำแนกได้ 3 ประเภทคือ

4.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ เช่น ข้อสอบวิชาพลศึกษา ให้แสดงท่าทางประกอบเพลง วิชาประดิษฐ์ ให้ประดิษฐ์ของใช้ด้วยเศษวัสดุ การให้คะแนนจากการทดสอบประเภทนี้ครูต้องพิจารณาทั้งด้านคุณภาพผลงาน ความถูกต้องของวิธีการปฏิบัติรวมทั้งความคล่องแคล่วและปริมาณของผลงานด้วย

4.2 แบบทดสอบเขียนตอบ เป็นแบบทดสอบที่ใช้เขียนตอบทุกชนิด

4.3 แบบทดสอบด้วยวาจา เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบใช้การโต้ตอบด้วยวาจา

5. จำแนกตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

5.1 แบบทดสอบวัดความเร็ว เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดทักษะความคล่องแคล่วใน

การคิดความแม่นยำในความรู้เป็นสิ่งสำคัญ มักมีลักษณะค่อนข้างง่าย แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อย ผู้สอบต้องแข่งขันกันสอบ ใครที่ทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่า

5.2 แบบทดสอบวัดประสิทธิภาพสูงสุด แบบทดสอบลักษณะนี้มีลักษณะค่อนข้างยากและให้เวลาทำมาก

6. จำแนกตามลักษณะและโอกาสในการใช้ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

6.1 แบบทดสอบย่อย เป็นแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อคำถามไม่มากนัก มักใช้สำหรับประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยย่อย โดยมีจุดประสงค์หลักคือเพื่อปรับปรุงการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

6.2 แบบทดสอบรวม เป็นแบบทดสอบที่ถามความรู้ความเข้าใจรวมหลายๆเรื่อง หลากๆเนื้อหาหลายๆจุดประสงค์ มีจำนวนมากข้อ มักใช้ตอนสอบปลายภาคเรียนหรือปลายปี การศึกษา จุดมุ่งหมายสำคัญคือใช้เปรียบเทียบแข่งขันระหว่างผู้สอบด้วยกัน

7. จำแนกตามเกณฑ์การนำผลจากการสอบไปวัดประเมิน จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

7.1 แบบทดสอบอิงเกณฑ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับความรู้พื้นฐานและความรู้ที่จำเป็นในการบ่งบอกถึงความรอบรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์

7.2 แบบทดสอบอิงกลุ่ม เป็นแบบทดสอบที่มุ่งนำผลการสอบไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นในกลุ่มที่ใช้ข้อสอบเดียวกัน ถ้าใครมีความสามารถเหนือใครเพียงใดเหมาะสำหรับใช้เพื่อการสอบที่มีการแข่งขันมากกว่าเพื่อการเรียนการสอน

8. จำแนกตามสิ่งเร้า จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

8.1 แบบทดสอบทางภาษา ได้แก่ การใช้คำพูดหรือตัวหนังสือไปเร้าผู้สอบโดยการพูดหรือเขียนออกมา

8.2 แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา ได้แก่ การใช้รูป ทัศนธาตุทางหรืออุปกรณ์ต่างๆ ไปเร้าให้ผู้สอบตอบสนอง

ถ้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บอกพร้อมตรงไหนจะได้สอน

ซ่อมเสริมหรือเป็นการวัดความพร้อมที่จะได้เรียนในบทเรียนใหม่ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูผู้สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดีจึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าการเรียนรู้ในเรื่องใดๆก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานที่มีคู่มือดำเนินการสอบบอกวิธีสอบและยังมีมาตรฐานในการแปลคะแนนด้วยทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐานมีวิธีการสร้างข้อคำถามเหมือนกันเป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้วจะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ ซึ่งควรวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมต่างๆดังนี้

1. ความรู้ ความจำ
2. ความเข้าใจ
3. การนำไปใช้
4. การวิเคราะห์
5. การสังเคราะห์
6. การประเมินค่า

สมนึก ภักทิษณี (2546) แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนผ่านมาแล้ว อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐานซึ่งทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐานมีวิธีการในการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้ว จะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามได้ ซึ่งควรจัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วัดด้านความรู้ความจำ
2. วัดด้านความเข้าใจ
3. วัดด้านการนำไปใช้
4. วัดด้านการวิเคราะห์
5. วัดด้านการสังเคราะห์
6. วัดด้านการประเมินค่า

พิจิต ฤทธิ์จรูญ (2547) ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันทั่วไปในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียนซึ่งแบ่งออกได้อีก 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติ ได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้น ๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจากคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิด ได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทุกๆ ไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอน วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

สรุปได้ว่าประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็นหลายประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นมาเอง แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบภาคปฏิบัติ แบบทดสอบเขียนตอบ แบบทดสอบด้วยวาจา แบบทดสอบวัดความเร็ว แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบรวม แบบทดสอบอิงเกณฑ์ แบบทดสอบอิงกลุ่ม การจะเลือกใช้แบบทดสอบประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาของรายวิชานั้นๆ ที่เหมาะสม

2.6.6 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ สามารถปรับปรุงได้โดยฝึกเขียนข้อสอบได้รับความวิจาร์ณและข้อเสนอแนะ ผู้สอนต้องเข้าใจทั้งจุดประสงค์และเนื้อหาที่จะวัด ต้องรู้ถึงกระบวนการคิดในการปฏิบัติงานของผู้เรียน รู้ระดับความสามารถในการอ่านและการใช้ศัพท์ของผู้สอบ รู้จักลักษณะเด่นและข้อบกพร่องของข้อสอบแต่ละชนิดเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสม

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547) ให้แนวการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง
4. เขียนข้อสอบ
5. ตรวจสอบข้อสอบ
6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง
7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ
8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

สุมาลี จันทร์ชลอ (2547) เสนอวิธีการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1. ข้อสอบควรรวบรวมประเด็นจุดประสงค์ที่สำคัญของการสอนที่สามารถสอบวัดได้โดยใช้แบบทดสอบที่เป็นข้อเขียน
2. ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ที่เป็นเนื้อหาและจุดประสงค์ที่เป็นกระบวนการ ที่สำคัญที่เน้นในหลักสูตร
3. ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ในการวัด เช่น วัดประเมินความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือวัดเพื่อแยกผู้ที่ได้เรียนรู้
4. ข้อสอบควรมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่านและมีความยาวที่พอเหมาะ

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ที่เป็นเนื้อหาและจุดประสงค์ที่เป็นกระบวนการสำคัญที่เน้นในหลักสูตร ซึ่งต้องมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่านและมีความยาวที่พอเหมาะ หลังจากนั้นทำการเขียนข้อสอบพร้อมทั้งตรวจสอบข้อสอบ แล้วนำไปจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทำการทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ สุดท้ายจัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

6.7 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พรพิศ เกื้อนมณเฑียร (2549) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนไว้ใช้สำหรับ

1. วัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
2. ปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
3. ให้แยกประเภทนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆตามความสามารถ
4. การวินิจฉัยสมรรถภาพเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือได้ตรงจุด
5. เปรียบเทียบความงอกงาม
6. ตรวจสอบประสิทธิภาพของการเรียน
7. พยากรณ์ความสำเร็จในการศึกษา
8. การแนะแนว
9. การประเมินผลการศึกษา
10. การศึกษาค้นคว้าวิจัย

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ประโยชน์ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้

1. ใช้สำรวจทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งการเรียนในโรงเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปกติ
ให้เข้าใจนักเรียนได้ดีขึ้น

2. ใช้แนะแนวและประเมินค่าเกี่ยวกับการสอบได้สอบตกของแต่ละบุคคลจุดอ่อน และ
จุดเด่นของแต่ละบุคคล การสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนฉลาด และนักเรียนที่ต้องการความ
ช่วยเหลือ การปรับปรุงการสอน

3. ใช้จัดกลุ่มนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

4. ช่วยในการวิจัยทางการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนในวิชาที่สอบแตกต่างกัน โดยใช้
แบบทดสอบมาตรฐานเป็นเครื่องมือวัด

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน คือ ใช้สำหรับ
วัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มแล้วทำการเปรียบเทียบตรวจสอบพัฒนาการ
ของผู้เรียน ว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่หากเกิดผลในทางที่ดีก็ดำเนินต่อ แต่ถ้าหากไม่บรรลุ
จุดประสงค์ก็นำไปปรับปรุงการเรียนการสอนหรือทำการวิจัยแล้วทำการประเมินผลการศึกษาอีก
ครั้ง

2.7 เจตคติต่อการเรียน

2.7.1 ความหมายของเจตคติ

เจตคติ เป็นนามธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ในสังคมหรือการเรียนรู้บุคคลตลอดจน เหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นความรู้สึกของบุคคลที่จะแสดงในโอกาสต่อไป เจตคติ (attitude) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “aptus” แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม และตาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) อ่านว่า “เจ-ตะ-คะ-ติ” หมายถึง ท่าที ความรู้สึก แนวความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้มีการศึกษาและ นักจิตวิทยาให้ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้

Robbin (1996) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง การประเมินสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบ เกี่ยวกับ วัตถุ บุคคลหรือเหตุการณ์ซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง

Hergenhahn (1994) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ของ บุคคลในการตอบสนองต่อวัตถุ หรือสถานการณ์ต่างๆ ในทางใดทางหนึ่งเจตคติเป็นสิ่งที่เป็ผลมา จากความรู้

Lefton (1997) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง รูปแบบของความรู้สึก ความเชื่อความ โน้มเอียง ของพฤติกรรมต่อบุคคลอื่น ความคิดหรือวัตถุ

สุกัญญา เหลืองไชยะ (2538) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดความเชื่อ หรือท่าทีของบุคคลซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติพร้อมที่จะกระทำหรือตอบสนอง ต่อบุคคล วัตถุ สถานการณ์ หรือความคิดเห็นต่างๆ โดยแสดงออกมาในทางสนับสนุนหรือในทาง ต่อต้าน หรือแสดงออกในทางเป็นกลาง

อังคณา สายยศ (2540) กล่าวว่า เจตคติ มาจากภาษาอังกฤษว่า แอททิจูด (Attitude) ซึ่ง แต่เดิมใช้คำว่าทัศนคติ แต่ปัจจุบันนิยมใช้คำว่า เจตคติ ซึ่งหมายถึง อารมณ์หรือความรู้สึกอันบังเกิด จากการรับรู้ต่อสิ่งนั้นๆ โดยแสดงพฤติกรรมโน้มเอียงอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปแบบ การประเมินเช่น ชอบ – ไม่ชอบ เป็นต้น

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2541) กล่าวว่า เจตคติ เป็นอหฺมาสัย หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมต่อสิ่งแวดลอมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของหรือความคิด อาจจะเป็น ทางบวกหรือทางลบก็ได้ ถ้าบุคคลมีเจตคติทางบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้นถ้า

มีเจตคติทางลบต่อสิ่งใดก็จะหลีกเลี่ยง

จิตฐิพร สิริตานนท์ (2542) กล่าวว่า เจตคติ เป็นการแสดงความรู้สึกที่ดีและไม่ดีต่อสิ่งนั้น ซึ่งอาจสังเกตได้โดยตรงหรือวัดได้หรือสังเกตจากการตอบสนองต่อสิ่งเรานั้นของบุคคลก็สามารถจะทราบได้

นิพนธ์ แจ็งเยี่ยม (2547) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง สิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เราสามารถรู้ได้โดยดูจากพฤติกรรมของบุคคลว่าจะตอบสนองต่อสิ่งเรายังไร

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความหมายของเจตคติได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งจะแสดงออกมาในลักษณะชอบหรือไม่ชอบพอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรืออาจจะแสดงออกในลักษณะเป็นกลาง เช่น รู้สึกเฉยๆ เป็นต้น เจตคติเป็นนามธรรม ที่มีพฤติกรรมทางจิตใจที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่สามารถสรุปอ้างอิงจากพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกได้

2.7.2 ลักษณะของเจตคติ

เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์มิใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงได้

Triandis (1971) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติเป็นผลจากที่บุคคลประเมินผลจากสิ่งเร้า แล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ ในการที่จะแสดงพฤติกรรม

2. เจตคติของบุคคลจะแปรค่าได้ทั้งในด้านคุณภาพ และความเข้ม ซึ่งจะมีทั้งทางบวกและทางลบ

3. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าที่จะมีมาตั้งแต่เกิด หรือเป็นผลมาจากโครงสร้างภายในตัวบุคคลหรือวุฒิภาวะ

4. เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม

5. เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกันจะมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

6. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยากจะเห็นได้ว่าเจตคติของบุคคลสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ภายใต้สถานการณ์หลาย ๆ อย่างดังกล่าวมาแล้ว ทำนองเดียวกับเจตคติ

ของนักเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของเจตคติที่สำคัญดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่างๆ รอบตัวบุคคล การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติแม้ว่าประสบการณ์ที่เหมือนกันก็มีเจตคติที่แตกต่างกันได้ ด้วยเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น

2. เจตคติเป็นการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมภายในจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตได้ สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนองมีลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ และจะเกี่ยวเนื่องกับอารมณ์ด้วย เป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยจะได้และบางครั้งไม่ค่อยมีเหตุผล

3. เจตคติมีทิศทางของการประเมิน ทิศทางของการประเมินคือ ลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือการประเมินว่า ชอบ พอใจ เห็นด้วย ก็ถือเป็นทิศทางในทางที่ดี เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวก และถ้าการประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ ก็มีทิศทางในทางลบ เจตคติในทางลบไม่ได้หมายความว่าไม่ควรมีเจตคตินั้น แต่เป็นเพียงความรู้สึกไม่ดีในทางลบ เจตคติในทางลบต่อการคดโกง ต่อการเล่นการพนัน การมีเจตคติในทางบวก ก็ไม่ได้หมายถึงเจตคติที่ดีและพึงปรารถนา เช่น เจตคติทางบวกต่อการโกหก การสูบบุหรี่ เป็นต้น

4. เจตคติมีความเข้ม คือ มีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากก็เห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มขั้นสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียดที่สุดก็แสดงว่ามีความเข้มสูงไปอีกทางหนึ่ง

5. เจตคติมีความคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่นและมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของคนนั้น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใด ทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตใจ ซึ่งหากไม่ได้แสดงออกก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่าบุคคลนั้นมีเจตคติอย่างไรในเรื่องนั้นเจตคติที่เป็นพฤติกรรมภายนอกจะแสดงออก เนื่องจากถูกกระตุ้นและการกระตุ้นนี้ยังมีสาเหตุอื่นๆ รวมอยู่ด้วย เช่น บุคคลแสดงความไม่ชอบด้วยการดูคำคนอื่น นอกจากไม่ชอบคนนั้นแล้วอาจจะเป็นเพราะถูกทำทายเป็นต้น

7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนองขึ้น แต่ก็ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออกจากพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอกจะตรงกัน เพราะก่อนแสดงออกบุคคลนั้นปรับปรุงให้เหมาะสมกับบรรทัดฐานของสังคมแล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอกจากลักษณะของเจตคติดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า เจตคตินั้นเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของบุคคลนั้นๆ รวมทั้งเป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะของความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งเจตคติที่เกิดขึ้นกับแต่ละบุคคลนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้

2.7.3 องค์ประกอบของเจตคติ

สุชา จันทน์เอม (2539) กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (cognitive component) เป็นเรื่องของการรู้บุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ว่ารู้สิ่งต่างๆ นั้นได้อย่างไร รู้ในทางดีหรือไม่ ทางบวกหรือทางลบ ซึ่งก่อให้เกิดเจตคติขึ้นถ้ารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางดี เราก็จะมีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางดี และถ้ารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดี เราก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (affective component) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกเร้าจากการรู้นั้น เมื่อเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วจะทำให้เราเกิดความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ดีเราก็จะไม่ชอบหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น ซึ่งในความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือ ชอบหรือไม่ชอบ ความรู้สึกนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก ไม่เหมือนกับความจริง ต่างๆ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าถ้ามีเหตุผลพอเพียง

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (behavior component) เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทางใดทางหนึ่ง คือพร้อมที่จะสนับสนุน ส่งเสริมหรือช่วยเหลือ หรือทำลายขัดขวาง ต่อสู้ เป็นต้น พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้และความรู้สึกที่มีอยู่เกี่ยวกับวัตถุ เหตุการณ์หรือบุคคลนั้นๆ

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2542) กล่าวว่าเจตคติหรือทัศนคติมีองค์ประกอบที่สำคัญโดยทั่วไปคือ

1. องค์ประกอบด้านความคิดความเข้าใจ (Cognitive Component) ความคิด ความเข้าใจนี้จะเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้หรือความเชื่อซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในประสบการณ์ต่างๆ จากสภาพแวดล้อมอันเป็นเรื่องของปัญญาในระดับที่สูงขึ้น อาทิ นักบริหารหรือผู้บังคับบัญชามีความคิดหรือความเชื่อได้ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาของเขานั้นมีลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่สามารถปกครองตนเองได้ ดังนั้น เขาจึงได้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำการวินิจฉัยสั่งการ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะ เป็นสภาพทางอารมณ์ (Emotion) ประกอบกับการประเมิน (Evaluation) ในสิ่งนั้น ๆ อันเป็นผลจากการเรียนรู้ในอดีต ดังนั้น จึงเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกอันเป็นการยอมรับ อาทิ ชอบ ถูกใจ สนุก หรือปฏิเสธต่อสิ่งนั้น อาทิ เกลียด โกรธ ก็ได้ ความรู้สึกนี้อาจทำให้บุคคลเกิดความยึดมั่นและอาจแสดงปฏิกิริยาตอบโต้หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกดังกล่าว

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มของพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึงแนวโน้มของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติต่อสิ่งที่ตนชอบหรือเกลียดอันเป็นการตอบสนองหรือการกระทำในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้นๆ อาทิ บุคคลนั้นมีทัศนคติที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตย หรือมีความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตย บุคคลผู้นั้นก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแบบเข้าหาหรือแสวงหา (Seek Contact) ตรงกันข้ามหากมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นๆ ไม่ดี ก็จะเกิดพฤติกรรมในการถอยหนีหรือหลีกเลี่ยง (Avoiding Contact)

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า ในปัจจุบันนักจิตวิทยามีแนวความคิดเห็นแตกต่างกันอยู่ 3 กลุ่ม คือ

1. เจตคติมีองค์ประกอบเดียว ตามความคิดหรือแนวความเชื่อนี้ พิจารณาได้จากนิยามเจตคตินั้นเอง โดยจะมองเจตคติเกิดจากการประเมินเป้าเจตคติว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ กลุ่มนี้ได้แก่เทอร์สโตน (Thurstone) แอลพอร์ต (Allport) เป็นต้น

2. เจตคติมีสององค์ประกอบ มีแนวความเชื่อว่าเจตคติมี 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา (cognitive) และองค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective) นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ แคทซ์ (Katz) เป็นต้น

3. เจตคติมีสามองค์ประกอบ แนวความคิดนี้เชื่อว่าเจตคติมี 3 องค์ประกอบ นักจิตวิทยา กลุ่มนี้ ได้แก่ โรเซนเบิร์กและโฮพลแลนด์ เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ด้านสติปัญญา (cognitive component) ประกอบไปด้วย ความรู้ ความคิด และความเชื่อที่ผู้นั้นมีเป้าเจตคติ

3.2 ด้านความรู้สึก (affective component) หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ของคนใดคนหนึ่งที่มีต่อเป้าเจตคติว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นพอใจหรือประหม่นสิ่งนั้นว่าดีหรือไม่ดี

3.3 ด้านพฤติกรรม (behavior component) บางที่เรียกว่า action component เป็นแนวโน้มของการจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรม เจตคติเป็นพฤติกรรมซ่อนเร้นในขั้นนี้เป็นการแสดงแนวโน้มของการกระทำต่อเป้าเจตคติเท่านั้น ยังไม่แสดงออกจริง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเจตคติโดยใช้ 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านความรู้ 2) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก 3) องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม

2.7.4 การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งตัวเราเองเท่านั้นที่ทราบ การวัดเจตคติโดยตรงจึงทำไม่ได้ แต่การศึกษาเจตคตินั้นสามารถกระทำได้

สุวิทย์ บุญช่วย และคณะ (2541) กล่าวว่าเจตคติสามารถวัดได้โดยการสร้างแบบวัดเจตคติเพื่อถามความรู้สึกต่อสิ่งเร้าในรูปของความชอบหรือไม่ชอบ แบบวัดเจตคติที่นิยมใช้มีอยู่ 3 - 4 วิธี คือ

1. วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นวิธีการวัดเจตคติที่รู้จักกันแพร่หลายมากที่สุดวิธีหนึ่ง การวัดเจตคติของลิเคิร์ต เริ่มด้วยการรวบรวมหรือเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ต้องการจะศึกษาให้ความหมายสิ่งที่ต้องการจะวัดให้แน่นอน ชัดเจน และครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการวัดทั้งหมด และข้อความที่สร้างขึ้นต้องประกอบไปด้วยข้อความที่สนับสนุนและต่อต้านในเรื่องที่ต้องการจะวัด กล่าวคือ มีข้อความที่เป็นบวกและเป็นลบคละกันไป และนำข้อความที่รวบรวมได้ไปลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะทำการศึกษา โดยกำหนดคำตอบของแต่ละข้อความให้เลือกตอบคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนนนั้น จะขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็นข้อความที่สนับสนุนหรือเป็นบวก ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนน และลดลงไปจนถึงตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 1

คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้านหรือเป็นลบ ถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนน และลดลงเรื่อยๆ ไปจนถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน คะแนนของผู้ตอบแต่ละคนในแบบวัดเจตคติ คือผลรวมของคะแนนทุกข้อในแบบวัดเจตคติ ซึ่งลิเคิร์ทถือว่าผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดย่อมมีโอกาสที่จะตอบเห็นด้วย กับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นมาก และในทำนองเดียวกันผู้ที่มีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งใดนั้น โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็มีน้อยและ โอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นจะมีมาก คะแนนรวมของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงเจตคติของผู้ตอบในแบบวัดเจตคติของแต่ละคน

2. วิธีเทอร์สโตน สเกล (Thurstone Scale) วิธีการวัดแบบเทอร์สโตนนี้เน้นปัญหาด้านการมีช่วงเท่ากัน มากกว่าการวัดแบบอื่น ซึ่งในทางปฏิบัติ หมายถึง วิธีการให้น้ำหนักหรือคะแนนแต่ละข้อความที่ประกอบขึ้นมาเป็นสเกล ข้อความแต่ละข้อความจะมีน้ำหนักในแต่ละช่วงเท่ากัน โดยเทอร์สโตนยึดหลักที่ว่า “คุณลักษณะใด ๆ ในความรู้สึกของคนเรานั้นจะมีตั้งแต่เห็นด้วยน้อยที่สุด ไปจนถึงเห็นด้วยมากที่สุด” โดยจะแบ่งช่วงความรู้สึกออกเป็น 11 ช่วงเท่า ๆ กัน ความคิดเห็นแต่ละข้อความจะมีน้ำหนักค่าเจตคติต่างกัน ไปจะอยู่ในช่วงไหนนั้นก็แล้วแต่ข้อความคิดเห็นนั้น

3. วิธีกัทแมน สเกล (Guttman Scale) จากข้อบกพร่องเทอร์สโตนสเกลและลิเคิร์ทสเกลในเรื่องเกี่ยวกับความหมายของคะแนนและความเป็นมิติเดียวกันตลอดจนความสามารถในการนำคะแนนมาสร้างเป็นสเกลใช้แก้ข้อบกพร่องที่กัทแมนได้ให้ความสนใจและคิดหาวิธีสร้างสเกลที่มีคุณสมบัติเด่น

4. วิธีการหาความแตกต่างของความหมาย (Semantic Differential) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอด (Concepts) ของบุคคลแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ผู้ที่คิดวิธีนี้ คือ ชาร์ล ออสกู๊ด (Charles E. Osgood) และผู้ร่วมงาน เป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่จะศึกษาโดยการให้ประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการวัด อาจจะเป็นสถานที่ บุคคล เหตุการณ์ ฯลฯ การประมาณค่านั้นใช้คำคุณศัพท์ ซึ่งตรงกันข้าม และมีลำดับของความมากน้อยจากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งรวมทั้งหมด 7 อันดับ (บางครั้งใช้ 5 หรือ 3 อันดับ) ในการที่จะให้ผู้ตอบประเมินค่ามาก หรือน้อยนี้ทำให้เชื่อได้ว่าแบบวัดนี้สามารถใช้วัดเจตคติของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งต่างๆ ได้ และสามารถเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของกลุ่มต่างๆ ได้ จะเห็นได้ว่า การวัดเจตคติมีหลายวิธี และวิธีของลิเคิร์ทสเกล เป็นวิธีที่นิยมใช้

กันแพร่หลาย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้นำวิธีของลิเคอร์ทสเกลมาประยุกต์เป็น 5 ระดับ เพื่อวัดระดับเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเฟชนุก

2.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้ศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศดังนี้

2.8.1 ผลงานวิจัยในประเทศ

ธนวรรณ มาลานนท์ (2550) ศึกษาการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องการสังเคราะห์ด้วยแสง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้การสอนแบบร่วมมือเป็นกลุ่ม เรื่อง การสังเคราะห์ด้วยแสง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกลุ่ม ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏ ดังนี้ 1) แผนการจัดการการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบความร่วมมือ เรื่องการสังเคราะห์ด้วยแสง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 87.73/83.42 2) นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนและแผนการจัดการกิจกรรมแบบร่วมมือ อยู่ในระดับมาก โดยสรุป แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง การสังเคราะห์ด้วยแสงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพผลเหมาะสม นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนเข้าใจสาระการเรียนรู้ได้ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นที่น่าพอใจ จึงควรสนับสนุนให้ครูนำไปใช้ในการสอนต่อไป

สาวิตรี บุญเชื่อม (2551) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การศึกษาครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวังหินวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่หน่วยกิจกรรมการเสริมอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมจำนวน 20 แผนการจัดการ

เรียนรู้ใช้เวลาในการสอน 1 แผนต่อ 1 คาบ คาบละ 60 นาที เป็นเวลา 10 สัปดาห์ และแบบประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านการตีความจากสถานการณ์จากเรื่องที่อ่าน ด้านการจับใจความตั้งคำถาม ด้านการแยกแยะข้อดีข้อเสียและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และด้านการนำไปประยุกต์ใช้ อยู่ในเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละ 69.57, 82.61, 65.22, และ 78.26 ตามลำดับ 2) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ประเภทการอ่านนิทาน การอ่านวรรณกรรม การอ่านบทความ การอ่านข่าว อยู่ในเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละ 78.26, 86.97, 65.22 และ 69.57 ตามลำดับ ส่วนการอ่านคำประพันธ์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยคิดเป็นร้อยละ 52.17 3) นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและมีความสนใจระหว่างปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนเป็นอย่างดี

พรสุดา อินทรสาน (2554) ได้ศึกษาผลการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยจากการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกันคิดประกอบเทคนิคชิปปาโมเดลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 28 คน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกันคิดเป็นเวลา 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกันคิดประกอบเทคนิคชิปปาโมเดลจำนวน 5 แผน รวม 8 ชั่วโมง แบบวัดการคิดวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคิดวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน แบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม ของผู้เรียน และแบบบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และร้อยละ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 9.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.67 คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 11.32 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.47 และ (2) ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 76.79 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

เขมรภัท กุมารสิทธิ์ (2554) ได้ศึกษาการใช้ข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาคาร อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการ

จัดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ แบบสังเกตความสนใจการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้น ข้อมูลข่าวสาร และแบบสอบถามความคิดเห็นในการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60 และเมื่อศึกษาผลในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ และด้านความสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.66 และ 60.88 ตามลำดับ และด้านหลักการอยู่ในระดับควรปรับปรุง มี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.16 และ (2) นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความสนใจในการทำกิจกรรม สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างสนุกสนาน และเพื่อให้เป็นบทอ่านเพิ่มเติมด้วยตนเองอย่าง สม่าเสมอ

กิตติกรณ มีแก้ว (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค Co-op Co-op เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน เทศบาลปลายบางวัดโคนอนราษฎร์บำรุง จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 24 คน ที่เลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค Co-op Co-op จำนวน 8 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุด กิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค Co-op Co-op การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ t-test ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของชุด กิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค Co-op Co-op มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.33/83.54 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนด้วย ชุด กิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค Co-op Co-op มีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค Co-op Co-op อยู่ในระดับดี 4. นักเรียนมี ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค Co-op Co-op

ในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

พวงทอง มาเมือง (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนจักรคำคณาทร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ และข้อสอบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนแบบทดสอบทั้งหมด 60 คะแนน แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 1 ชุด และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของบลูม (Bloom) จำนวน 5 ชุด วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วนำไปเทียบเกณฑ์ 80 และหาค่าเฉลี่ย นำเสนอข้อมูล โดยตารางประกอบการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ทั้งหมด 5 ชุด เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ 82.52/83.0 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.08 และนักเรียนทุกคนผ่าน เกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 80 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยคือ 4.50

2.8.2 ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

Laatsch-Lybbeck (2001, p.3887-A) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อการทำงานเป็นกลุ่มของนักศึกษาเทคโนโลยีการแพทย์ผู้ร่วมวิจัยเป็นอาจารย์จากภาควิชาและโครงการเทคโนโลยีการแพทย์ 8 คน โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือเป็นเวลา 1 ภาคเรียน และใช้วิธีการเรียนรายบุคคลในภาคเรียนต่อมา ซึ่งเป็นวิชาเดียวกัน มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการวิจัย 216 คน แบ่งเป็นการเรียนรายบุคคล 107 คน และเรียนแบบร่วมมือ

109คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ทั้งสองแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ใน 8 สถาบัน ส่วนอีก 2 สถาบัน มีผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งค่าเฉลี่ยของการเรียนแบบร่วมมือจะสูงกว่าเรียนแบบรายบุคคล และผลการวิจัยพบว่าอีกทัศนคติของนักศึกษาต่อการทำงานเป็นกลุ่มของนักศึกษาที่เรียนทั้ง 2 แบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Isracl (2003, p.809–A) ได้ศึกษาการเรียนรู้แบบร่วมมือด้านสติปัญญา การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาระบบที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือด้านสติปัญญา (ICSS) ซึ่งระบบนี้จะเป็นตัวเสริมและเพิ่มเติมระบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้านสติปัญญาของแมคคานัส ปี 1995 ระบบจะสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยจะวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการด้านความร่วมมือขณะทำการใช้ระบบเครือข่ายโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นตัวสนับสนุนงานด้านความร่วมมือ (CSCW) เป็นระบบที่คอยแนะนำด้านสติปัญญา (ITS) และเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CL) ซึ่งระบบนี้จะช่วยเสริมรูปแบบความเป็นผู้นำกลุ่ม เพื่อช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มแบบร่วมมือกันผลการศึกษาทำให้ทราบว่านักเรียนมีความพึงพอใจกับระบบในอนาคต

Abdulghani (2004, p.4331-A) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการนำการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ในภาษาอาหรับของนักเรียนปีที่ 4 ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยอเมริกา โดยการทดสอบก่อนและหลังการทดลองกับกลุ่มควบคุมกลุ่มตัวอย่างนักเรียนศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 ห้องเรียน ได้แก่ ห้องเรียนทดลอง 2 ห้องที่ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 33 คนและ 31คน และกลุ่มควบคุมที่ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 33 คน และ 29 คนใน 2 ห้องเรียน กลุ่มทดลองใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ส่วนกลุ่มควบคุมใช้วิธีการแบบบรรยายครูที่ร่วมวิจัยมี 2 คน แต่ละคนสอนห้องเรียนทดลอง 1 ห้องเรียนและห้องเรียนควบคุม 1 ห้องเรียนทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ พบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลให้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ในภาษาอาหรับของนักเรียนปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น พบว่ายังไม่มีใครศึกษาวิจัยเรื่องนี้มาก่อน ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบความร่วมมือต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือและเพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษา ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 23 คน เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1) บทเรียนที่เป็นเนื้อหาของวิชา TH484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 5 บท รวม 5 คาบเรียน คาบเรียนละ 90 นาที ได้แก่

บทที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว

บทที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ

บทที่ 3 การอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดี

บทที่ 4 การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น

บทที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมือง

2) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ

3) แบบสอบถามเพื่อประเมินเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย จำนวน 1 ชุด จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดระดับ

4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษา จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดระดับ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนที่เป็นเนื้อหาของวิชา TH484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีสร้างบทเรียนจากหนังสือ เอกสาร ตำราทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรของวิชา TH484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทยเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์

1.3 ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 เรื่อง ได้แก่ (1) การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว (2) การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ (3) การอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดี (4) การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น (5) การอ่านเชิงวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมือง

1.4 ผู้วิจัยได้นำบทเรียนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.5 ผู้วิจัยได้นำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณลักษณะของบทเรียนในด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ซึ่งใช้วิธีการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of item -Objective Congruence หรือ IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าบทเรียนนี้ตรงตามวัตถุประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าบทเรียนนี้ตรงตามวัตถุประสงค์

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าบทเรียนนี้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.5 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์

บทเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00

1.6 ผู้วิจัยได้นำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยกวางสี ที่กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับประชากร เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 ผู้วิจัยได้นำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้ในการทดลอง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายและองค์ประกอบของพฤติกรรมขั้นต่างๆทางด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูม (Bloom)

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์รวมทั้งบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ร่วมกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย

2.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ แบบทดสอบนี้ใช้แนวคิดของบลูมด้านพุทธิพิสัย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์ และ ด้านการประเมินค่า

2.4 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.5 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณลักษณะของแบบทดสอบในด้านความสอดคล้องของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของตัวเลือก ซึ่งใช้วิธีการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence หรือ IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977, p.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนี้วัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้จริง

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบนี้วัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้จริง

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนี้ไม่ได้วัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

เกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.5 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00

2.6 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วให้ใช้ (Try out) กับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยวงวสี ที่กำลังศึกษา ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับประชากร เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดเกณฑ์การผ่าน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) .20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2514, น.58-66)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยมีค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ 0.695 – 0.733 และค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.2 ขึ้นไป

2.7 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้กับประชากร

3. การสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากศึกษาค้นคว้า เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เจตคติของนักศึกษาต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย เป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2535, น.95) โดย
แต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้
ใช้แบบสอบถาม มีความหมาย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก
  - ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง
  - ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย
  - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด
- คำถามประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. บทเรียน
2. แบบทดสอบ
3. การคิดเชิงวิเคราะห์
4. ความร่วมมือ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) ใช้
วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจจากอ่านเชิงวิเคราะห์

สำหรับการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นมาตรวัด Likert scale
(บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543, น.94-106) โดยมี เกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน ดังนี้

ระดับที่ 4 หมายถึง เรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด

ระดับที่ 3 หมายถึง เรียนรู้แบบร่วมมือมาก

ระดับที่ 2 หมายถึง เรียนรู้แบบร่วมมือพอใช้

ระดับที่ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความหมาย ดังนี้

1.00 – 1.49 หมายความว่า มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ระดับปรับปรุง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ระดับพอใช้

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ระดับมาก

3.50 – 4.00 หมายความว่า มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ระดับมากที่สุด

3.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา ซึ่งใช้วิธีการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of item -Objective Congruence หรือ IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977, pp.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนี้วัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้จริง

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบนี้วัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้จริง

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนี้ไม่ได้วัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

เกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.5.หมายความว่า ผ่านเกณฑ์

แบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00

3.4 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

3.5 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้กับประชากร

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำความเข้าใจเกี่ยวกับนักศึกษาล่วงหน้าก่อนที่จะไปทดลองจริง หลังจากนั้นได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้สอนรายวิชาการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยเพื่อดำเนินการวิจัยและขออนุญาตทำบทเรียนเสริมและแบบทดสอบเพื่อใช้ในการทดลองนอกเวลาเรียน โดยทำการทดลองทั้งหมด 5 ครั้ง จำนวน 5 ชุด ชุดละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 90 นาที

2. ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดก่อนการเรียนรู้ (Pre-test) กับนักศึกษาด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยไม่เฉลยคำตอบ โดยกำหนดเวลา 30 นาที หลังจากนั้น ให้ทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กิจกรรมที่จัดมีขั้นตอนดังนี้

(1) ขั้นเตรียมการ

(1.1) ผู้วิจัยได้ชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียนแต่ละบทเรียนในแต่ละครั้งซึ่งมีทั้งหมด 5 บท

(1.2) ผู้วิจัยและผู้สอนได้ให้ผู้เรียนจัดกลุ่มตามความสมัครใจเป็นกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ทั้งนี้ การแบ่งกลุ่มย่อยดังกล่าวใช้จนถึงสิ้นสุดการทดสอบ หลังจากนั้น ผู้วิจัยแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำกลุ่ม ผู้อธิบาย ผู้จับบันทึก ผู้ตรวจสอบเพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้ทำงานตามความถนัดของตนซึ่งในแต่ละครั้ง ทุกคนสามารถสลับหน้าที่ในกลุ่มได้

(2) ขั้นสอน

(2.1) ผู้วิจัยได้นำเข้าสู่บทเรียนโดยชี้แจงงานที่ต้องการให้แต่ละกลุ่มทำ ซึ่งเป็นแนวทางการคิดวิเคราะห์ของบลูมว่ามีลักษณะอย่างไรบ้างเพื่อหาคำตอบได้อย่างถูกต้อง

(2.2) ผู้วิจัยได้แนะนำวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียนที่สร้างขึ้น

(2.3) ผู้วิจัยได้มอบหมายงานที่แต่ละกลุ่มต้องทำให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้

(3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

(3.1) ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็น และช่วยกันเรียนบทเรียนและทำการทดสอบวัดหลังการเรียนรู้ (Post-test) ใช้เวลาที่กำหนดไว้ ประมาณ 60 นาที ในแต่ละบทเรียนมีแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์ผ่าน 6 ข้อขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 60 หลังจากนั้น ผู้วิจัยเฉลยและอธิบายคำตอบที่ถูกต้องหลังการสอบเสร็จสิ้นทุกครั้ง

(3.2) ผู้วิจัยและผู้สอนได้ร่วมกันสังเกตการทำงานกลุ่มและรายบุคคลโดยใช้การวัดระดับพฤติกรรม การบันทึกข้อมูลที่สำคัญ ผู้วิจัยเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยต้องการความช่วยเหลือ

(4) ขึ้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

ขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจประเมินผลจากแบบทดสอบ สรุปบทเรียน และช่วยเพิ่มเติมความรู้ และส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข โดยมีที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ความช่วยเหลือดูแลอีกด้วย

4. ผู้วิจัยได้ตรวจนับคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาเพื่อนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน และสรุปผลการวิจัย

5. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนทั้งหมด ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินเจตคติที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยตามแนวคิดของบลูม โดยเรียนรู้แบบความร่วมมือ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติในการวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ และใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติทดสอบค่า Paired t-test

2. ประมวลผลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Science) แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3. อภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (สมบัติ ท้ายเรือคำ, น.2553)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$S.D.$	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของนักเรียนแต่ละคนยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด (Index of item -Objective Congruence หรือ IOC) คำนวณค่า IOC ดังนี้ (Rovinelli & Hambleton, 1977, pp.49-60)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถาม
R	แทน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.5 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์

4. ดัชนีความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

$$P = \frac{R}{N}$$

P	แทน	ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ
R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อนั้น

5. หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

$$r = \frac{P_H - P_L}{\frac{n}{2}}$$

r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
P_H	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งที่ทำแบบทดสอบถูก
P_L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มอ่อนที่ทำแบบทดสอบถูก
n	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบทั้งหมด

6. การหาค่าความเชื่อมั่น ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

α	แทน	ค่าความเที่ยง
n	แทน	จำนวนข้อคำถามในข้อสอบ
$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

7. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ ใช้สถิติ Paired t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, น.280-287)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน
N	แทน	จำนวนนักเรียน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนทุกคน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนยกกำลังสอง
$(\sum D)^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทุกคนยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน 2) ศึกษาเจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 กำลังศึกษา ที่ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) บทเรียนที่เป็นเนื้อหาของวิชา TH484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 5 บท 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ เป็นปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกซึ่งใช้คู่กับบทเรียน 3) แบบสอบถามเพื่อประเมินเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย จำนวน 1 ชุด 20 ข้อ แบบมาตราวัดระดับ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม จำนวนอย่างละ 5 ข้อ เป็นแบบมาตราวัดระดับ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งมีรายละเอียดการนำเสนอตามลำดับดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน

4.2 ผลจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน

4.3 ผลระดับความพึงพอใจของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ

4.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบคะแนนและร้อยละการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่ม		ชุดที่ 1		ชุดที่ 2		ชุดที่ 3		ชุดที่ 4		ชุดที่ 5	
		ข่าว		บทความ		สารคดี		เรื่องสั้น		การ์ตูน	
		(01) หนึ่งผล คะแนน	คะแนน	(01) หนึ่งผล คะแนน	คะแนน	(01) หนึ่งผล คะแนน	คะแนน	(01) หนึ่งผล คะแนน	คะแนน	(9) หนึ่งผล คะแนน	คะแนน
1	ก่อนเรียน	6	60	4	40	3	30	4	40	2	33.33
	หลังเรียน	9	90	7	70	7	70	6	60	4	66.67
2	ก่อนเรียน	3	30	3	30	3	30	5	50	2	33.33
	หลังเรียน	6	60	6	60	6	60	6	60	5	83.33
3	ก่อนเรียน	4	40	5	50	4	40	4	40	1	16.67
	หลังเรียน	6	60	9	90	8	80	7	70	4	66.67
4	ก่อนเรียน	5	50	4	40	3	30	5	50	2	33.33
	หลังเรียน	6	60	6	60	6	60	7	70	4	66.67
5	ก่อนเรียน	5	50	5	50	5	50	6	60	2	33.33
	หลังเรียน	9	90	9	90	9	90	9	90	4	66.67
6	ก่อนเรียน	4	40	4	40	4	40	5	50	2	33.33
	หลังเรียน	6	60	7	70	7	70	7	70	4	66.67
รวม	ก่อนเรียน	27	45.00	25	41.67	22	36.67	29	48.33	11	30.56
	หลังเรียน	42	70.00	44	73.33	43	71.67	42	70.00	25	69.44

จากตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบคะแนนและร้อยละการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย ของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน แสดงให้เห็นว่า มีนักศึกษา จำนวน 23 คน แบ่งเป็น 6 กลุ่มๆละ 4 คน เมื่อทำแบบทดสอบแต่ละชุด นักศึกษาแต่ละกลุ่มจะต้องมี คะแนนทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 60 เมื่อพิจารณาภาพรวมเป็นรายชุด พบว่า

1) แบบทดสอบชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้ คะแนนก่อนเรียน 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และได้คะแนนหลังเรียน 42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.00

2) แบบทดสอบชุดที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้ คะแนนก่อนเรียน 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.67 และได้คะแนนหลังเรียน 44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.33

3) แบบทดสอบชุดที่ 3 การอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดีจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้ คะแนนก่อนเรียน 22 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และได้คะแนนหลังเรียน 43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.67

4) แบบทดสอบชุดที่ 4 การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้ คะแนนก่อนเรียน 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 48.33 และได้คะแนนหลังเรียน 42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.00

5) แบบทดสอบชุดที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมืองจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้คะแนนก่อนเรียน 11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 30.56 และได้คะแนนหลังเรียน 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 69.44

สรุปได้ว่า นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนแต่ละชุดร้อยละ 60 ขึ้นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวนนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	sig
ชุดที่ 1 ข่าว					
ก่อนเรียน	23	3.87	1.10	15.69	0.00*
หลังเรียน	23	6.65	1.56		
ชุดที่ 2 บทความ					
ก่อนเรียน	23	4.13	1.06	18.48	0.00*
หลังเรียน	23	7.09	1.44		
ชุดที่ 3 สารคดี					
ก่อนเรียน	23	3.83	0.89	32.50	0.00*
หลังเรียน	23	7.26	1.01		
ชุดที่ 4 เรื่องสั้น					
ก่อนเรียน	23	4.70	0.93	19.80	0.00*
หลังเรียน	23	7.13	1.01		
ชุดที่ 5 การ์ตูน					
ก่อนเรียน	23	2.30	0.94	20.51	0.00*
หลังเรียน	23	4.52	1.14		
รวม					
ก่อนเรียน	23	3.77	0.70	21.40	0.00*
หลังเรียน	23	6.53	0.67		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน มีนักศึกษาจำนวน 23 คน แบ่งเป็น 6 กลุ่มๆละ 4 คน พบว่า

1) ชุดที่ 1 การอ่านวิเคราะห์ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 3.87 จากก่อนเรียน (Mean = 3.87, S.D. = 1.10) ได้คะแนนเฉลี่ย 6.65 จากหลังเรียน (Mean = 6.65, S.D. = 1.56) และเมื่อทดสอบทางสถิติ Paired t-test ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 15.69$, Sig = 0.00)

2) ชุดที่ 2 การอ่านวิเคราะห์บทความจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 4.13 จากก่อนเรียน (Mean = 4.13, S.D. = 1.06) นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 7.09 จากหลังเรียน (Mean = 7.09, S.D. = 1.44) และเมื่อทดสอบทางสถิติ Paired t-test ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 18.48$, Sig = 0.00)

3) ชุดที่ 3 การอ่านวิเคราะห์สารคดีจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 3.83 จากก่อนเรียน (Mean = 3.83, S.D. = 0.89) นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 7.26 จากหลังเรียน (Mean = 7.26, S.D. = 1.01) และเมื่อทดสอบทางสถิติ Paired t-test ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 32.50$, Sig = 0.00)

4) ชุดที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 4.70 จากก่อนเรียน (Mean = 4.70, S.D. = 0.93) นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 7.13 จากหลังเรียน (Mean = 7.13, S.D. = 1.01) และเมื่อทดสอบทางสถิติ Paired t-test ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 19.80$, Sig = 0.00)

5) ชุดที่ 5 การอ่านวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมืองจากหนังสือพิมพ์ไทย นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 2.30 จากก่อนเรียน (Mean = 2.30, S.D. = 0.70) นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 4.52 จากหลังเรียน (Mean = 2.30, S.D. = 0.67) และเมื่อทดสอบทางสถิติ Paired t-test ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 20.51$, Sig = 0.00)

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน ในภาพรวม นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ย 3.77 จากก่อนเรียน (Mean = 3.77, S.D. = 0.94) และได้คะแนนเฉลี่ย 6.53 จากหลังเรียน (Mean = 6.53, S.D. = 1.14) เมื่อทดสอบทางสถิติ Paired t-test ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 21.40$, Sig = 0.00)

4.2 ผลจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน

ตารางที่ 4.3 ผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน

กลุ่ม	ชุดที่ 1 ข่าว		ชุดที่ 2 บทความ		ชุดที่ 3 สารคดี		ชุดที่ 4 เรื่องสั้น		ชุดที่ 5 การ์ตูน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1	3.75	มากที่สุด	3.25	มาก	3.32	มาก	3.05	มาก	3.35	มาก	3.34	มาก
2	3.05	มาก	2.75	มาก	2.70	มาก	3.00	มาก	3.50	มากที่สุด	3.00	มาก
3	2.80	มาก	3.75	มากที่สุด	3.53	มากที่สุด	3.26	มาก	3.07	มาก	3.28	มาก
4	2.85	มาก	3.05	มาก	2.60	มาก	3.30	มาก	3.00	มาก	2.96	มาก
5	3.75	มากที่สุด	3.75	มากที่สุด	3.65	มากที่สุด	3.70	มากที่สุด	3.10	มาก	3.59	มากที่สุด
6	3.05	มาก	3.05	มาก	3.25	มาก	3.25	มาก	3.05	มาก	3.13	มาก
รวม	3.21	มาก	3.27	มาก	3.18	มาก	3.26	มาก	3.18	มาก	3.22	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลจากสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 ครั้งที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน ของนักศึกษาชาวจีน พบว่า

1) แบบทดสอบชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 1 และนักศึกษากลุ่มที่ 5 ค่าเฉลี่ย 3.75

2) แบบทดสอบชุดที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 5 และนักศึกษากลุ่มที่ 3 ค่าเฉลี่ย 3.75

3) แบบทดสอบชุดที่ 3 การอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดีจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 5 ค่าเฉลี่ย 3.65 นักศึกษากลุ่มที่ 3 ค่าเฉลี่ย 3.53 และ นักศึกษากลุ่มที่ 1 ค่าเฉลี่ย 3.32

4) แบบทดสอบชุดที่ 4 การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 5 ค่าเฉลี่ย 3.70 นักศึกษากลุ่มที่ 4 ค่าเฉลี่ย 3.30 และนักศึกษากลุ่มที่ 3 ค่าเฉลี่ย 3.26

5) แบบทดสอบชุดที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมืองจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 2 ค่าเฉลี่ย 3.50 และนักศึกษากลุ่มที่ 1 ค่าเฉลี่ย 3.35

ภาพรวมของผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 ครั้งที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน ของนักศึกษาชาวจีน กลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุดคือ กลุ่มที่ 5 ค่าเฉลี่ย 3.59

ตารางที่ 4.4 สรุปผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน

รายการพฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ความร่วมมือ	3.29	มาก
การแสดงความคิดเห็น	3.20	มาก
การรับฟังความคิดเห็น	3.09	มาก
การตั้งใจทำงาน	3.21	มาก
ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.26	มาก
รวม	3.21	มาก

จากตารางที่ 4.4 สรุปผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกๆด้าน มีค่าเฉลี่ยตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.29 ด้านความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ค่าเฉลี่ย 3.26 ด้านการตั้งใจทำงาน ค่าเฉลี่ย 3.21 ด้านการแสดงความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย 3.20 และด้านการรับฟังความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย 3.09

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนนร้อยละการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยกับผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน จำนวน 5 ครั้ง

ราย ชื่อ	ชุดที่ 1 ข่าว		ชุดที่ 2 บทความ		ชุดที่ 3 สารคดี		ชุดที่ 4 เรื่องสั้น		ชุดที่ 5 การ์ตูน		รวม	
	ร่วมมือ	การอ่าน	ร่วมมือ	การอ่าน	ร่วมมือ	การอ่าน	ร่วมมือ	การอ่าน	ร่วมมือ	การอ่าน	ร่วมมือ	การอ่าน
	(ค่าเฉลี่ย)	(ร้อยละ)	(ค่าเฉลี่ย)	(ร้อยละ)	(ค่าเฉลี่ย)	(ร้อยละ)	(ค่าเฉลี่ย)	(ร้อยละ)	(ค่าเฉลี่ย)	(ร้อยละ)	(ค่าเฉลี่ย)	(ร้อยละ)
1	3.75	90	3.25	70	3.32	70	3.05	60	3.35	66.67	3.34	71.74
2	3.05	60	2.75	60	2.70	60	3.00	60	3.50	83.33	3.00	63.04
3	2.80	60	3.75	90	3.53	80	3.26	70	3.07	66.67	3.28	73.91
4	2.85	60	3.05	60	2.60	60	3.30	70	3.00	66.67	2.96	63.04
5	3.75	90	3.75	90	3.65	90	3.70	90	3.10	66.67	3.59	86.96
6	3.05	60	3.05	70	3.25	70	3.25	70	3.05	66.67	3.13	67.39

จากตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนนร้อยละการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยกับผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน จำนวน 5 ครั้ง พบว่า

1) แบบทดสอบชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดมี 2 กลุ่มคือ นักศึกษากลุ่มที่ 1 และนักศึกษากลุ่มที่ 5 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.75 และคะแนนการอ่านร้อยละ 90

2) แบบทดสอบชุดที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดมี 2 กลุ่มคือ นักศึกษากลุ่มที่ 3 และนักศึกษากลุ่มที่ 5 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.75 และคะแนนการอ่านร้อยละ 90

3) แบบทดสอบชุดที่ 3 การอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดีจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 5 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.65 และคะแนนการอ่านร้อยละ 90

4) แบบทดสอบชุดที่ 4 การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่ได้

คะแนนสูงสุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 5 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.70 และคะแนนการอ่านร้อยละ 90

5) แบบทดสอบชุดที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์ห้การตัดสินใจการเมืองจากหนังสือพิมพ์ไทย กลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดคือ นักศึกษากลุ่มที่ 2 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.50 และคะแนนการอ่านร้อยละ 83.33

ภาพรวมของการเปรียบเทียบคะแนนร้อยละการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยกับผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาชาวจีน จำนวน 5 ครั้ง กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดคือ กลุ่มที่ 5 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.59 และคะแนนการอ่านร้อยละ 86.96

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความร่วมมือกับคะแนนการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย หลังการเรียนแล้ว ในภาพรวม ผลปรากฏว่า

กลุ่มที่ได้คะแนนความร่วมมือสูงสุด จะมีคะแนนแบบทดสอบสูงตามไปด้วย แต่กลุ่มที่ได้คะแนนความร่วมมือน้อยสุด จะมีคะแนนแบบทดสอบน้อยตามไปด้วย กล่าวคือ

กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดคือกลุ่มที่ 5 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 3.59 และคะแนนการอ่านร้อยละ 86.96

กลุ่มที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่ 4 ได้คะแนนความร่วมมือ ค่าเฉลี่ย 2.96 และคะแนนการอ่านร้อยละ 63.04

4.3 ผลระดับความพึงพอใจของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตารางที่ 4.6 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

รายการประเมิน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1	4.3
หญิง	22	95.7
2. ความสนใจการอ่านหนังสือพิมพ์ไทย		
น้อย	6	26.1
ปานกลาง	15	65.2
มาก	2	8.7
3. จำนวนครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยต่อสัปดาห์		
0-1 ครั้ง	7	30.4
2-3 ครั้ง	16	69.6
4-5 ครั้ง	0	0
มากกว่า 5 ครั้ง	0	0
4. ส่วนที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ไทยต่อไปนี้ท่านอ่านมากน้อยเพียงใด		
* ข่าว		
ระดับ น้อย	4	17.4
ระดับ ปานกลาง	8	34.8
ระดับ มาก	11	47.8
* บทความ		
ระดับ น้อย	9	39.1
ระดับ ปานกลาง	9	39.1
ระดับ มาก	5	21.7

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการประเมิน	จำนวน	ร้อยละ
* สารคดี		
ระดับ น้อย	12	52.2
ระดับ ปานกลาง	7	30.4
ระดับ มาก	4	17.4
* เรื่องสั้น		
ระดับ น้อย	3	13.0
ระดับ ปานกลาง	13	56.5
ระดับ มาก	7	30.4
* การ์ตูนล้อการเมือง		
ระดับ น้อย	8	34.8
ระดับ ปานกลาง	8	34.8
ระดับ มาก	7	30.4

จากตารางที่ 4.6 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป พบว่า

- 1) นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 95.70
- 2) นักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 15 คนมีความสนใจการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.2
- 3) การอ่านหนังสือพิมพ์ไทยต่อสัปดาห์ นักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 16 คนอ่านจำนวน 2-3ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 69.60
- 4) ส่วนที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ที่นักศึกษาอ่านมีดังนี้

ภาพรวมของการอ่านส่วนที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ไทย จำนวนนักศึกษาที่อ่านอยู่ในระดับมาก มีจำนวนสูงสุด คือ ข่าว มีจำนวน 11 คน รองลงมาคือ เรื่องสั้น และการ์ตูนล้อการเมือง มีจำนวน 7 คนเท่ากัน ผู้ที่สนใจอ่านในระดับปานกลาง มีจำนวนสูงสุด คือ เรื่องสั้น จำนวน 13 คน รองลงมาคือ บทความ จำนวน 9 คน ส่วนผู้ที่สนใจอ่านในระดับน้อย มีจำนวนสูงสุดคือ สารคดี มีจำนวน 12 คน รองลงมาคือ บทความ มีจำนวน 9 คน

ตารางที่ 4.7 ตอนที่ 2 เจตคติของนักศึกษาต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพึง พอใจ
บทเรียน			
1. ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์ของ บทเรียน	3.61	.78	มาก
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน	3.65	.71	มาก
3. ความถูกต้องของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน	3.83	.78	มาก
4. ความชัดเจนของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน	3.83	.98	มาก
5. เนื้อหามีความน่าสนใจ	4.04	.64	มาก
6. ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับของผู้เรียน	3.61	.78	มาก
รวมด้านบทเรียน	3.76	.78	มาก
แบบทดสอบ			
7. ความชัดเจนของคำสั่งของแบบทดสอบ	3.26	.75	ปานกลาง
8. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับแบบทดสอบ	3.65	.78	มาก
9. จำนวนข้อของแบบทดสอบ	3.61	.78	มาก
10. ความเหมาะสมของคำถามแต่ละแบบทดสอบ	3.17	.72	ปานกลาง
11. ความเหมาะสมของคำตอบและตัวเลือกแต่ละข้อ	3.17	.78	ปานกลาง
รวมด้านแบบทดสอบ	3.37	.76	ปานกลาง
การคิดเชิงวิเคราะห์			
12. ฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ	3.74	.81	มาก
13. ฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหา	3.26	.92	ปานกลาง
14. ฝึกการประเมินค่าและการตัดสินใจ	3.91	.79	มาก
15. ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์และสมเหตุสมผล	3.91	.60	มาก
16. ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์	4.17	.58	มาก
รวมด้านการคิดวิเคราะห์	3.80	.74	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพึง พอใจ
การเรียนรู้แบบร่วมมือ			
17. มีการรับผิดชอบงานของตนและงานของกลุ่ม	4.17	.72	มาก
18. มีการแสดงบทบาทตามหน้าที่และความถนัดได้ อย่างเต็มที่	3.78	.60	มาก
19. มีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้ ประสบความสำเร็จ	3.91	.60	มาก
20. สมาชิกในกลุ่มมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันใน ทางบวก	3.96	.95	มาก
รวมด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือ	3.96	.72	มาก
รวมทั้งฉบับ	3.72	.75	มาก

จากตารางที่ 4.7 การประเมินเจตคติของนักศึกษาต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์
ไทยพบว่า

1) ด้านบทเรียน นักศึกษาพึงพอใจ เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.04, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ความถูกต้องของเนื้อหา (Mean = 4.04, S.D. = 0.64) และความชัดเจนของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน (Mean = 3.83, S.D. = 0.98) อยู่ในระดับมาก ลำดับต่อมา ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละบทเรียนอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.65, S.D. = 0.71) และความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์ของบทเรียน (Mean = 3.61, S.D. = 0.78) ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.61, S.D. = 0.78)

2) ด้านแบบทดสอบ นักศึกษาพึงพอใจ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับแบบทดสอบ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 รองลงมาคือ จำนวนข้อของแบบทดสอบอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.61 ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความชัดเจนของคำสั่งของแบบทดสอบ ความเหมาะสม

ของคำถามแต่ละแบบทดสอบ และความเหมาะสมของคำตอบและตัวลวงแต่ละข้อ มีค่าเฉลี่ย 3.26
3.17 ตามลำดับ

3) ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ นักศึกษาพึงพอใจ ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมาคือ ฝึกการประเมินค่าและการตัดสินใจ และฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์และ
สมเหตุสมผลอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 และฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 3.74 สุดท้าย ฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.26

4) ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักศึกษาพึงพอใจ มีการรับผิดชอบงานของตนและงาน
ของกลุ่มอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมาคือ สมาชิกในกลุ่มมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันใน
ทางบวกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 ลำดับต่อมา มีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้
ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 และมีการแสดงบทบาทตามหน้าที่และความถนัด
ได้อย่างเต็มที่อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.78

เมื่อเปรียบเทียบผลรวมทั้ง 4 ด้าน ผลปรากฏว่า ผลคะแนนภาพรวมทั้งฉบับมีระดับ
ความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน กล่าวคือ ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือมี
ระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมาคือ ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ มีระดับความพึงพอใจ
มาก ค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านบทเรียน มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.76 และด้านแบบทดสอบ มี
ระดับความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.37

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เรื่องผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปผลการศึกษาตามลำดับได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนที่เป็นเนื้อหาของวิชา TH484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 5 บท รวม 5 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที
2. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ
3. แบบสอบถามเพื่อประเมินเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย จำนวน 1 ชุด จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดระดับ

4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษา จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดก่อนการเรียนรู้ (Pre-test) หลังจากนั้น แนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้กับนักศึกษา

ขั้นที่ 2 ให้นักศึกษาช่วยกันเรียนบทเรียนและทำแบบทดสอบวัดหลังการเรียนรู้ (Post-test) ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน ทั้ง 5 ครั้ง

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยและผู้สอน ได้ร่วมกันสังเกตการทำงานของกลุ่มและรายบุคคล โดยใช้แบบวัดระดับพฤติกรรมในแต่ละครั้ง เมื่อได้แบบทดสอบแต่ละครั้งแล้ว จึงตรวจนับคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษา

ขั้นที่ 4 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนทั้งหมด ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินเจตคติที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติในการวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ และใช้สถิติทดสอบสมมุติฐาน คือ สถิติทดสอบ Paired t-test

2.ประมวลผลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Science) แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3.อภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยเรียนรู้แบบ

ร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ คะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 3.77 คะแนน คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 6.53 คะแนน ($t = 21.40$, $S.D. = 0.04$)

5.1.2 เจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมาคือ ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านบทเรียน มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.76 และด้านแบบทดสอบ มีระดับความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.37

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลซึ่งเป็นข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยของนักศึกษาชาวจีนโดยเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

5.2.1.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย

ผู้วิจัยได้จัดทำบทเรียน โดยการวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชา ค้นคว้าเนื้อหาสาระของรายวิชา TH 484 การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย ที่จัดทำขึ้น และจัดวางโครงสร้างตามรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ การปฏิบัติ เจตคติที่พึงประสงค์ แล้วจัดทำแผนผังแนวคิดของบทเรียนและแบบทดสอบ ประกอบการเรียน เพื่อกำหนดเรื่องราวและจัดลำดับขั้นตอนที่จะนำเสนอ ให้เกิดความกระชับ ชัดเจนและมีความต่อเนื่อง ในกระบวนการสร้างและพัฒนาบทเรียนและแบบทดสอบประกอบการเรียน ได้กระทำตามขั้นตอนของหลักวิชาการ การจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้ทำตามขั้นตอนที่ถูกต้องเป็นระบบตามหลักวิชาการ ก่อนนำไปใช้กับนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง และการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และมีการทดลองใช้อย่างเป็นระบบเพื่อความถูกต้องตามหลักการ

วิชาการก่อนนำไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ว่า บทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยมีประสิทธิภาพ คือ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 ตามเกณฑ์ มาตรฐาน

5.2.1.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดย นำแนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom) ด้านพุทธิพิสัยมาใช้

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ การออกข้อสอบทั้ง 5 ชุดนี้ใช้แนวคิดของบลูมด้านพุทธิพิสัย 6 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านความรู้ (2) ด้านความเข้าใจ (3) ด้านการนำไปใช้ (4) ด้านการวิเคราะห์ (5) ด้าน การสังเคราะห์ และ (6) ด้านการประเมินค่า ซึ่งเป็นการจัดลำดับจากน้อยไปมากและตามความ สลับซับซ้อนของการคิดวิเคราะห์ จึงทำให้การฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนเป็นไป ตามลำดับเช่นกัน นอกจากนี้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ต้องเรียนแล้ว ยังต้องรู้จักนำ ความรู้ที่เรียนมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจเรื่องต่างๆในการทำแบบทดสอบ ซึ่ง สอดคล้องกับ วรรณญา วิชาลาภรณ์ (2533, น.88) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย เป็น ความสามารถทางด้านการคิด และความสามารถทางปัญญา ซึ่งมีความสำคัญต่อตัวผู้เรียนและ ทางด้านการศึกษา และมีความเห็นตรงกับสุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.299) ที่กล่าวว่า สมรรถภาพทาง พุทธิพิสัยคือ ความสามารถในการระลึกและจำได้ในความรู้ทั้งหลายที่เรียนมาแล้ว ความสามารถในการอธิบายและยกตัวอย่างประกอบได้ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ความสามารถในการแยกแยะสิ่งต่างๆ การรวบรวมและประมวล ข้อมูลต่างๆเข้าเป็นความรู้ใหม่ รวมทั้งการวินิจฉัยและตั้งใจว่าจะตัดสินใจในเรื่องใด อย่างไร เพราะ ะไร จะเห็นว่าความสามารถด้านความรู้ความคิดนี้ จะเกี่ยวข้องกับความสามารถของสมองล้วน และ พวงทอง มาเมือง (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ชุด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ทั้งหมด 5 ชุด มีผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.08 และนักเรียนทุก คนผ่าน เกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 80 จะเห็นได้ว่า การคิดเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้เกิดผล สัมฤทธิ์ที่ดีในการเรียน ซึ่งตรงกับ นิรมล บุญรักษา (2554) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ด้านตัวผู้เรียน หมายถึงพฤติกรรมความรู้ ความคิด และสติปัญญาความสามารถด้านต่าง ๆ

5.2.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กัน มีการฝึกทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ตามการออกแบบกิจกรรมทั้ง 4 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยและผู้สอนได้ให้ผู้เรียนจัดกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน หลังจากนั้น ผู้วิจัยและผู้สอนให้นักศึกษาจัดแบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มตามความถนัดของแต่ละคน 2) ขั้นสอน ผู้วิจัยได้แนะนำวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียนที่สร้างขึ้น 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ระหว่างนี้ ผู้วิจัยคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกเท่านั้น 4) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจประเมินผลจากแบบทดสอบ สรุปบทเรียน และช่วยเพิ่มเติมความรู้และส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักศึกษาได้ร่วมรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันคิด ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และประสบความสำเร็จในการทำแบบทดสอบ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้ง 5 ชุดกับคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มที่มีคะแนนความร่วมมือสูงสุด คือ 3.59 จะได้คะแนนแบบทดสอบสูงตาม คือ ร้อยละ 86.96 ซึ่งสอดคล้องกับ Johnson and Johnson (1987, pp.13 - 14) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 5 ด้านดังนี้ 1) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น จะทำให้สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จได้ก็เมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย สมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์ หรือรางวัลผลงานกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face to Face Promotive Interaction) เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง 3) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม 4) การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) เป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การ

ไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา 5) กระบวนการกลุ่ม (Group Process) สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานั้น นักศึกษาจึงประสบความสำเร็จทางการเรียน สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปศึกษาหัวข้อย่อยที่ได้รับมอบหมาย แล้วนำงานจากการศึกษาค้นคว้ามารวมกันเป็นงานกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบการทำงานกลุ่มร่วมกัน ในแต่ละครั้งก็จะสลับหน้าที่กัน ซึ่งสอดคล้องกับ อภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.123 –125) ที่กล่าวถึงหลักการของเทคนิคการทำงานกลุ่มที่เป็นกลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op) ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

5.2.2 เจตคติของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทยโดยเรียนรู้แบบร่วมมือโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมาคือ ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านบทเรียน มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.76 และด้านแบบทดสอบ มีระดับความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.37 การวัดเจตคติทั้ง 4 ด้านนี้ตรงกับ สุชา จันทร์เอม (2539) สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2542) และ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ องค์ประกอบทางด้านความรู้ (cognitive component) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (affective component) และองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (behavior component)

ผลการศึกษาความพึงพอใจรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

5.2.2.1 ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทุกๆข้อ คือ มีการรับผิดชอบงานของตนเองและงานของกลุ่ม มีการแสดงบทบาทตามหน้าที่และความถนัดได้อย่างเต็มที่ มีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ และสมาชิกในกลุ่มมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิตติกรณ์ มีแก้ว (2554) ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค Co-op Co-op ในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจใน

ระดับมากที่สุด และผลการศึกษาของ ชนวรรณ มาลานนท์ (2550) ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนและแผนการจัดกิจกรรมแบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เหตุผลที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับมากเพราะ 1) การจัดจำนวนคนกลุ่มอย่างเหมาะสม คือกลุ่มละ 3-4 คน ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ซึ่งตรงกับ ทิศนา แคมมณี (2548, น.98) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบความร่วมมือ คือการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม 2) ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในการเรียนหรือในการทำแบบทดสอบ จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Johnson and Johnson (1994, pp.31-32) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย

5.2.2.2 ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการคิดเชิงวิเคราะห์ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ฝึกการประเมินค่าและการตัดสินใจ ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์และสมเหตุสมผล และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรุงรัตน์ ชัยเชิด (2555) ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ทั้ง 5 ชุด อยู่ในความพึงพอใจระดับมาก ทั้งนี้ เพราะการคิดเชิงวิเคราะห์ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์และสมเหตุสมผล ซึ่งสอดคล้องกับ อเนก พ.อนุกุลบุตร (2547, น.62-63) กล่าวว่า การสอนการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย วิเคราะห์สาเหตุและผลที่เกิดตามมา มุ่งให้คิดแบบแยกแยะให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ซึ่งเป็นยอดปรารถนาประการหนึ่งของการสอนให้คิดเป็น คือ คิดหาเหตุและผลได้ดี และ สุวิทย์ มูลคำ (2548, น.21-22) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เน้นคิดเชิงลึกจากเหตุไปสู่ผลเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล เชิงเงื่อนไข การจัดลำดับความสำคัญ และเชิงเปรียบเทียบ แต่เทคนิคที่ง่ายคือ 5 W 1H เป็นที่นิยมใช้คำตอบ What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร) นอกจากนี้แล้ว การคิดวิเคราะห์ยังสามารถฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจได้ ซึ่งตรงกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น.26-30) กล่าวว่า องค์ประกอบของการคิดเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย ความสามารถในการตีความ และความรู้ความ

เข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ สุดท้าย การคิดวิเคราะห์จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ เสงี่ยม โตรัตน์ (2546, น.28) กล่าวถึง ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การคิดวิเคราะห์จะไม่เป็นเพียงการรู้หรือการจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว เพราะการคิดวิเคราะห์จะเป็นการแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้

5.2.2.3 ด้านบทเรียน

ผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับบทเรียน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากในทุกๆข้อ คือ ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์ของบทเรียน ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ความถูกต้องของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ความชัดเจนของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน เนื้อหาที่น่าสนใจ และความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาสินี สุวรรณรักษา (2555) ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ค่าเฉลี่ยทุกรายการ เท่ากับ 3.60 ค่าเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 89.93 ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.2.4 ด้านแบบทดสอบ

ผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมี 2 ระดับ คือ ความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับแบบทดสอบ และจำนวนข้อของแบบทดสอบ ส่วนความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ ความชัดเจนของคำสั่งของแบบทดสอบ ความเหมาะสมของคำถามแต่ละแบบทดสอบ และความเหมาะสมของคำตอบและตัวลวงแต่ละข้อ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบขึ้นตามขั้นตอนของหลักวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547) กล่าวว่า การที่จะทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนว่ามีการพัฒนาตรงตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ต้องใช้วิธีการทดสอบที่มีความถูกต้อง เทียบตรง มีคุณภาพการสร้างอย่างถูกต้องตามหลักวิชาที่เรียกว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพซึ่งผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนประเมินคุณภาพ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 ตามเกณฑ์มาตรฐาน และนอกจากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบไป try out กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความยาก ได้ ค่าความยากง่ายระหว่าง .20-.80 และค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ สุมาลี จันทร์ชลอ

(2547) กล่าวว่า ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ที่เป็นเนื้อหาและจุดประสงค์ที่เป็นกระบวนการ การสำคัญที่เน้นในหลักสูตร ข้อสอบควรมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่านและมีความยาวที่พอเหมาะ แบบทดสอบที่มีคุณภาพสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ พรพิศ เดือนมณฑิธร (2542) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ตรวจสอบประสิทธิภาพของการเรียน และการประเมินผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ผู้สอนต้องควบคุมเวลาการทดลองก่อนเรียน (Pre-test) อย่างชัดเจน เพราะทำให้การปฏิบัติกิจกรรมขั้นอื่นๆ ล่าช้าไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด
2. การจัดกลุ่มผู้เรียนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของจำนวนคนในแต่ละกลุ่ม คือ กลุ่มละ 3-4 คน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
3. ข้อค้นพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อแบบทดสอบอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรนำแบบทดสอบไปศึกษาและพัฒนาต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ กับรูปแบบการสอนแบบอื่นๆ เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา การค้นพบ และสถานการณ์จำลอง เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านวิเคราะห์ประเภทอื่นๆ เช่น การอ่านวิเคราะห์วรรณคดี การอ่านวิเคราะห์นิตยสาร เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาแนวคิดของบลูม (Bloom) อีก 2 ด้าน คือ ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ
4. ควรศึกษาความคงทนในการจำ การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับต่างๆ

Draft

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). *การคิดเชิงประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- _____. (2546). *การคิดเชิงวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- _____. (2547). *การคิดวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- _____. (2548). *การคิดเชิงวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- กั้ววล เทียนกัณฑ์เทศน์. (2540). *การวัด การวิเคราะห์ การประเมินทางการศึกษาเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือเสริมกรุงเทพฯ.
- เจมรัักษ์ กุมารสิทธิ์. (2554). *การใช้ข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลบัณฑิต)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทนา ทองประยูร และวิภา วรจุริระ. (2550). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะนิเทศศาสตร์.
- จินตนา ไบกาซุ่ย. (2543). *การเขียนสื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จิตจุพร ศิริदानนท์. (2542). *การศึกษาผลของการประเมินด้วยพอดโพลีโอที่มีต่อความรับผิดชอบ เจตคติต่อวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- จกกล แก้วโก. (2547). *การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ เจตคติต่อวิธีสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์กับวิธีการสอนแบบปกติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *หนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: ชนัญดา ฤทธิ์แดง.
- ชัยอนันต์ สมุทวนิช. (2541). *ทางสายกลางในการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วชิราวุธวิทยาลัย.
- ชาติ แจ่มนุช. (2545). *สอนอย่างไรให้คิดเป็น*. ม.ป.ท.
- ชาติร์ สำราญ. (2548, มีนาคม). "สอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างไร" *สถานปฎิรูป*, 8(83). น.40-41.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2525). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เชษฐา ทรัพย์เย็น. (ม.ป.ป.). *การ์ตูนการเมือง: นัยแห่งความรุนแรง* (โครงการวิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556, จาก <http://writer.dek-d.com/sakulsueb/story/viewlongc.php?id=185704&chapter=2>
- ชวาล แพร์ตันกุล. (2525). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ*. กรุงเทพฯ: แพร์ตันกุล.
- ชวลิต ศรีคำ และชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล. (2552). *การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และประเมินค่า*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน.
- ชเนตตี ทินนาม. (2543). *วิวัฒนาการข้อเขียนบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2539). *ศิลปะการอ่าน ในภาษาไทย 5 การอ่าน หน่วยที่ 8 หน้า 521-622* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. (2536). *การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน ในเอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย เล่มที่ 2 หน่วยที่ 9 หน้าที่ 525-618* (พิมพ์ครั้งที่ 14). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ทิสนา แคมมณี และคณะ. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ทิสนา แคมมณี. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอน:ทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). *รูปแบบการเรียนการสอน:ทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนพร ลินคู่ย. (2552). *ผลการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.
- ชนวรรณ มาลานันท์. (2550). *ผลการเรียนแบบร่วมมือสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มเรื่องการสังเคราะห์ด้วยแสงที่มีต่อทางการเรียน และความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพน แจ็งเอี่ยม. (2547). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: เอกมัยการพิมพ์.
- นุชนารถ บุญโกย. (2551). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บันลือ พุกษะวัน. (2545). *แนวทางการพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). *วิธีการวิจัย 1*. กรุงเทพฯ: หจก.พี.เอ็น.การพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2539). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช. (2545). *ประมวลการสอนชุดวิชาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หน่วยที่ 1 (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พิจิต ฤทธิจรรยา. (2547). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เข้าออฟเคอร์มิสท์.
- พีระ จิระโสภณ. (2546). *ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์.ในเอกสารการสอนชุดความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.

- พวงทอง มาเมือง. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมี
 วิจารณญาณตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (รายงาน
 ผลการวิจัย). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). การสร้างและการพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: สำนัก
 ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ:
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพิศ เกื้อนมณเฑียร. (2549). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชา
 ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกด้วยเกมที่ใช้คำถามต่างกัน
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
 มิตร.
- พรสุดา อินทร์สา. (2554). ผลจากการอ่านวิเคราะห์ภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกันคิด
 ร่วมกันชิปโปโมเดลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
 ธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรา นิคมานนท์ และ วรณี รูปจำดี. (2529). ลักษณะและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของ
 นักศึกษาวิทยาลัยครูจันทระเกษม = *Learning problems and the way to so*. กรุงเทพฯ:
 วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- รัตนภรณ์ ผ่านพิเคราะห์. (2544). การพัฒนาทักษะการคิด ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์และ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้
 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ (วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญ
 ทัศน์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชร บุนนาค และ นิรมล ศตวุฒิ. (2542). การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการ
 สอน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วัฒน์ชัย ธิรศลาเวทย์. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมการเรียน และพฤติกรรมด้านจิตพิสัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาริรัตน์ ชนคนำชัย. (2532). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กับสมรรถภาพทางพุทธิพิสัยตามแนวของบลูม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตจังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). *พัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิเศษ ชาญประโคน. (2550). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- วิณา วิสเพ็ญ. (2535). *เอกสารประกอบการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีระ สุตสังข์. (2550). *การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วนิช สุธารัตน์. (2547). *ความคิดและความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรษญา วิศาลาภรณ์. (2533). *การสร้างแบบทดสอบ*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์การพิมพ์.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง. (2544). *สอนเด็กให้คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: ทิปส์พับบลิเคชั่น.
- สาวิตรี บุญเช่อม. (2551). *การใช้กิจกรรมเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกัญญา เหลืองไชย์. (2538). *การพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.ปริญญาโท คม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุชา จันทร์เอม. (2539). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- สุปรีย์ สวรรณบุรณ์. (2556). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.ipesp.ac.th/learning/thai/chapter8-1.html>
- สุภาพันธุ์ บุญสะอาด. (2517). *ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจเทรดดิ้ง.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2534). *การศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (รายงานผลการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2537). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุมาลี จันทร์ชลอ. (2547). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. (2531). *ทฤษฎีและทางปฏิบัติในการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้*. กรุงเทพฯ: เจเนอรัลบุคเซนเตอร์จำกัด.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา (สทศ.).
- _____. (2548). *กลยุทธ์การสอนวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2552). *21 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2536). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2548). *กลยุทธ์การสอนคิดเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2530). *การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เสถียร วิชัยลักษณ์.(ผู้รวบรวม). (2511). *พระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 พร้อมด้วยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้*. พระนคร: นิตินเวชน์.
- สนิท ตั้งทวี. (2531). *ศิลปะการสอนภาษา*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาสารคาม: ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบูรณ์ ต้นยะ. (2545). *การประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมนึก ภัททิยชนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. การลินซ์: ประสานการพิมพ์.
- ไสว พักขาว. (2544). *หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. (2546, มิถุนายน – ตุลาคม). *การสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 67(82). น.28.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2542). *พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัญชัญ ธรรมสิทธิ์. (2541). *การสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยทั้งหกด้านตามแนวของบลูม โดยใช้การวิเคราะห์ตัวประกอบในการตรวจสอบระดับของพฤติกรรม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อังคณา สายยศ. (2540). *การศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครู*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2555). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21*. เอกสารอัดสำเนา.
- อเนก พ. อนุกุลบุตร. (2547). *ผังความคิด*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

- Abdulghani, Badria A. (2004, June). *“An Inquiry into the Effects of Cooperative Learning on Critical Thinking and Achievement in the Arabic Language by Female High School Students in the United Arab Emirates”* Dissertation Abstracts International. 64(12), p.4331-A.
- Bloom Benjamins. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Collier’s Encyclopedia. (1992). *Vol 17*, USA: Macmillan Educational Company.
- Emery Edwin etal. (1965). *Introduction to Mass Communications*.USA:Dodd,Mead & Company Inc.
- Ennis, R. H. (1985, October). *A Logical Basic for Measuring Critical Thinking Skill*. Educational Leadership. pp.45 – 48.
- Hergenhahn, B.R. (1994). *An Introduction to Theories of Personalit*. Englewood Cliffs: Perntice-Hall.
- Isreal, Judith Lynne. (2003, August). *“Collaborative Learning Enchanted by an Intelligent Support System”* Dissertation Abstracts International, 64(2), p.809-A.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. (1974). *Instructional goal structure: Cooperative, competitive, or individualistic*. Review of Educational Research, 44, pp.213–240.
- _____. (1987). *Learning Together and Alone*. New Jersey : Prentice - Hall.
- _____. (1994). *Leading the cooperative school* (2nd ed.). Edina, MN: Interaction Book Company.
- Laatsch-Lybck, Linda Jean. (2001, April). *“Effects of Cooperative Learning on the Achievement and Attitudes Toward Teamwork in Medical Technology Student”*

- Dissertation Abstracts International, 61(10), p.3887-A.
- Lefton,L.A. (1997). *Psychology* (6 th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Robbins,S.P.(1996). *The Administrative Process*. USA: Prentice-Hall.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). *On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity*. Dutch Journal of Educational Research, 2, pp.49-60.
- Slavin, R.E. (1987, Summer). "*Cooperative Learning*". Review of Educational Research, 50, pp.315-342
- _____. (1987, November). *Cooperative Learning and Cooperative School*. Education Leadership, 45 (3), pp.7- 13
- Triandis,Hary C. (1971). *Attitude and Attitude Chang*. NewYork: John Wiley and Sons.
- Vincent, Clare and Chandler, Brune. (1993). "*Sundial*." In *Encyclopedia Americana*. International Edition. Vol. 20.
- Watson G. & Glaser E.M. (1964). *Watson – Glaser Critical Thinking Appraisal Manual*. New York: Harcourt, Brace and World.

DPUC

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
บทเรียนและแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ไทย

บทเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษา

1. มีความรู้เกี่ยวกับข่าวและวิธีการอ่านวิเคราะห์ข่าว
2. สามารถวิเคราะห์ข่าวและตอบคำถามจากการอ่านวิเคราะห์ข่าวได้

สาระสำคัญการเรียนรู้

ข่าวเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือพิมพ์ การพิจารณาหนังสือพิมพ์ควรพิจารณาว่าข่าวมีคุณค่าเพียงใด จึงต้องเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับข่าว ดังนี้

1. ความหมายของข่าว

ข่าว(News) คือการรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้ของประชาชน ข่าวที่ดีมีลักษณะดังนี้

1.1 มีความสำคัญ หมายถึงเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่

1.2 มีความน่าสนใจ หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ประชาชนสนใจใคร่ติดตาม เช่น

มีความสด ทันสมัยในการรายงานเหตุการณ์

มีความเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับตัวผู้อ่าน

มีความเด่นของเหตุการณ์

มีความผิดปกติ แปลกใหม่

มีความขัดแย้งที่รุนแรง

มีความลึกลับซับซ้อน

มีผลกระทบกระเทือนกับมวลชน เป็นต้น

2. ประเภทของข่าว

ประเภทของข่าว โดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม

2.1 ข่าวหนัก (Hard news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหนักสมองและมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและสังคม ข่าวการศึกษา ข่าวแรงงาน ฯลฯ จะพบได้มากในหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspapers) เช่น หนังสือพิมพ์สยามรัฐ มติชน ฐานเศรษฐกิจ ฯลฯ

2.2 ข่าวเบา (Soft news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเบาสมองมุ่งให้ความตื่นเต้นเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น แม้จะมีความสำคัญและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่น้อยกว่าข่าวหนัก แต่ชาวบ้านทั่วไปจะให้ความสนใจมากกว่า เช่น ข่าวประเภทเฟื่องปริมาณ หรือ ประชานิยม (Popular Newspapers) เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ บ้านเมือง สยามกีฬา ข่าวสด ฯลฯ นิยมนำเสนอในสัดส่วนที่มากกว่าข่าวหนักทั่วไป

3. องค์ประกอบของข่าว

องค์ประกอบของข่าวมีอยู่ 4 ส่วน คือ พาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อข่าว ดังนี้

3.1 พาดหัวข่าว (Headline) เป็นส่วนที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดตาและตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว

3.2 ความนำ (Lead) คือเนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่า เหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจนและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวอาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนต่อไป ความนำแบ่งได้เป็นหลายรูปแบบ ดังนี้

3.2.1 ความนำแบบสรุปความ ซึ่งได้แก่การบอกให้ทราบว่า ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) หรือเขียนเป็นสูตรง่ายๆว่า 5W's + H การเขียนความนำแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องตอบคำถามทุกประเด็นตามสูตร 5W's + H เสมอไป แต่อาจเลือกบอกเฉพาะประเด็นที่สำคัญ และคาดว่าผู้อ่านอยากรู้มากที่สุดเท่านั้นก็ได้

3.2.2 ความนำแบบภาพพจน์ ซึ่งเขียนบรรยายหรือพรรณนาภาพเหตุการณ์ เรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพความเคลื่อนไหว สภาพการณ์ อารมณ์ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ ในเหตุการณ์นั้นอย่างแจ่มแจ้ง ความนำแบบนี้มักใช้กับข่าวที่นำเสนอเหตุการณ์ที่มีความเคลื่อนไหว เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวชุมนุมประท้วง เป็นต้น

3.2.3 ความนำแบบอัญจน์ เป็นความนำที่ตัดตอนถ้อยคำของบุคคลสำคัญ ข้อความในประกาศ แถลงการณ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของข่าวมาเขียนไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ

เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถ้อยคำของบุคคลสำคัญ หรือข้อความต่างๆ อย่างแท้จริง โดยไม่เกิดจากการสรุปหรือตีความของผู้เขียนข่าว

3.2.4 ความนำแบบกระแทกกระทั้น คือความนำที่เริ่มจากความนำแบบสรุป แล้วเพิ่มคำกริยา คำขยายที่แสดงความหนักแน่นรุนแรง จึงยังแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างชัดเจน

3.2.5 ความนำแบบให้ภูมิหลัง คือความนำข่าวที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นของข่าวที่จะนำเสนอต่อไป เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจนกระจ่างขึ้น

3.2.6 ความนำแบบเปรียบเทียบหรือแบบขัดแย้ง คือความนำข่าวที่เขียนแสดงภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 2 เหตุการณ์ ซึ่งมีลักษณะเหมือนกัน หรือขัดแย้งกัน และประเด็นดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของเรื่องที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน เช่น ข่าวสงคราม ข่าวอุบัติเหตุ เป็นต้น

3.3 ส่วนเชื่อม (Bridge) คือส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความหรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ องค์ประกอบส่วนนี้ไม่มีความจำเป็นมากนัก บางข่าวอาจมีส่วนนี้ และบางข่าวอาจจะไม่มีก็ได้ จากการสำรวจข่าวส่วนใหญ่ในปัจจุบันพบว่าไม่มีส่วนเชื่อม

3.4 เนื้อข่าว (Body) รายละเอียดทั้งหมดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมีรายละเอียดมากก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย

4. วิธีการอ่านวิเคราะห์ข่าว

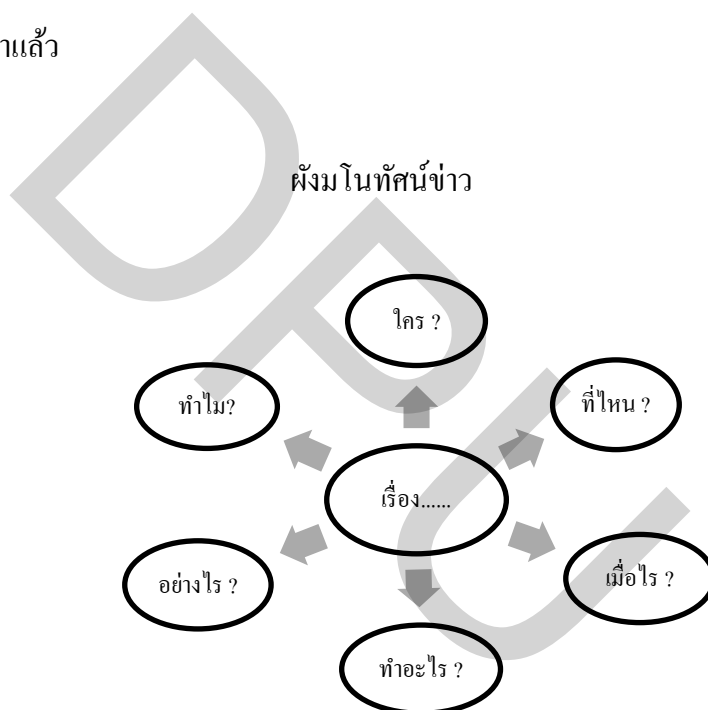
การอ่านข่าวควรพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าว ดังนี้

4.1 การอ่านพาดหัวข่าว หากสังเกตพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ จะพบว่าส่วนสำคัญที่สุดของข่าวจะพาดหัวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ส่วนที่สำคัญรองลงมาจะใช้ตัวอักษรขนาดเล็กลงมาตามลำดับ ดังนั้น ในการอ่านข่าว ควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อน แล้วจึงอ่านพาดหัวข่าวย่อย

4.2 การอ่านความนำ เมื่ออ่านพาดหัวข่าวและทราบเรื่องราวสั้นๆ ของข่าวนั้น ขึ้นต่อมาคือการอ่านความนำ ความนำเป็นส่วนที่อยู่ต่อเนื่องจากพาดหัวข่าว โดยผู้เขียนข่าวจะจับประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ทั้งหมดมารายงานให้ผู้อ่านรับรู้ทันทีอย่างสั้นๆว่า มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง แม้การ

เขียนความนำสามารถทำได้หลายแบบ แต่ที่นิยมกันมากและเป็นพื้นฐานการเขียนข่าวทั่วไปคือความนำแบบสรุปความ

4.3 การอ่านเนื้อข่าว เป็นรายละเอียดของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยมีรูปแบบการนำเสนอได้หลายอย่าง เช่น เรียงลำดับตามความสำคัญของเหตุการณ์หรือเรียงลำดับตามระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์เป็นต้น แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือการรายงานข่าวโดยเรียงลำดับตามเหตุการณ์สำคัญมากไปยังเหตุการณ์สำคัญน้อย เพื่อให้ผู้อ่านจับสาระสำคัญของข่าวได้รวดเร็วที่สุด โดยใช้เวลาอ่านน้อยที่สุด เนื้อข่าวเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะอ่านหรือไม่อ่านก็ได้หากทราบเรื่องย่อของข่าวจากความนำแล้ว

ตัวอย่าง

ปัญหาพิพาทมีแนวโน้มลดลง

ผอ.กองแรงงานสัมพันธ์ชี้ปัญหาพิพาทแรงงานมีแนวโน้มลดลง ลูกจ้าง- นายจ้าง } พาดหัวข่าว
เข้าใจกันมากขึ้น

นายประสงค์ วัฒนันนท์ ผู้อำนวยการกองแรงงานสัมพันธ์เผยถึงแนวโน้มของ } เนื้อข่าว
การเกิดข้อพิพาทแรงงานว่า หากเปรียบเทียบจากสถิติแล้วในปี 2527 มีข้อพิพาทแรงงาน

เกิดขึ้นทั่วประเทศ 86 ราย เกิดในกทม. 42 ราย แต่ในปี 2528 เกิดขึ้น 175 ราย เกิดใน กทม. 139 ราย อย่างเราก็ตามจำนวนดังกล่าวเป็นข้อพิพาทขององค์การส่งทางน้ำถึง 90 ราย ซึ่งหากหักออกแล้ว สถิติดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง

“สำหรับการนัดหยุดงานและปิดงาน งคจ้างซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญนั้นสามารถ ลดลงไปได้มาก” นายประสงค์กล่าวว่า จากสถิติในปี 2527 มีการหยุดงานทั่วประเทศ 17 ครั้ง เป็นการหยุดงานในกทม. 4 ครั้ง ปิดงานงคจ้างทั่วประเทศ 10 ครั้ง ในกทม. 3 ครั้ง แต่ในปี 2528 จนถึงเดือนตุลาคม มีการหยุดงานเพียง 4 ครั้ง ในกทม. 1 ครั้ง ปิดงานงคจ้าง ทั่วประเทศ 3 ครั้ง ในกทม. 2 ครั้ง จะเห็นได้ว่าแนวโน้มในเรื่องดังกล่าวดีขึ้นมาก เนื่องมาจากนายจ้างและลูกจ้างมีความเข้าใจกันมากขึ้น มีการสื่อสารได้ดีขึ้น

เนื้อหา

แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทย

เรื่องที่ 1 ผู้โดยสารโพสต์ข้อความถึงเฟซบุ๊กแฟนเพจแอร์เอเชีย โยกระเบี่ได้รับความเสียหายถูก
กริด-ชิปพังถูกรื้อคัน จี้สายการบินรับผิดชอบ

สมาชิกเฟซบุ๊กชื่อ Meaw Yupadee โพสต์ข้อความพร้อมภาพกระเบี่เดินทางชำรุดถึงเฟซบุ๊กแฟนเพจ AirAsia Thailand เมื่อวันที่ 19 ต.ค.ระบุว่า ได้เดินทางไปจ.กระบี่โดยสารการบินแอร์เอเชีย เที่ยวบินที่ FD3217 เมื่อวันที่ 19 ต.ค. โดยเครื่องออกจากท่าอากาศยานดอนเมืองเมื่อเวลา 11.35 น. เมื่อถึงท่าอากาศยาน จ.กระบี่ ได้รับกระเบี่จากสายพาน และพบว่า กระเบี่ได้รับความเสียหาย ชิปแตกและถูกกริดสายสะพายจนขาด ภายในกระเบี่มีลักษณะเหมือนถูกรื้อคัน

"เมื่อกระเบี่ของสมาชิกในครอบครัวเริ่มมาถึงมือ หยิบมาทีละใบ พอลถึงของคุณพ่อ กระเบี่ชำรุด แตกหัก(คิดในใจว่าเล็กน้อย ไม่เป็นไร คงเป็นอุบัติเหตุขณะพนักงาน load กระเบี่) ผ่านไป...พอลถึงกระเบี่ของตัวเอง กระเบี่ของดิฉันก็เป็นกระเบี่เดินทางยี่ห้อ Cath Kidston ซึ่งเจ้านายซื้อมาจากต่างประเทศ และใช้งานเป็นครั้งที่ 2 เพราะคิดว่าจะใช้อย่างทะนุถนอมหน่อย จะใช้เป็นครั้งคราวไป พอเห็นสภาพกระเบี่ ถูกตัดหรือกริดตรงสายสะพายด้วยคัตเตอร์ขาดออก กระเบี่เปิดอ้าออก ชิปรูดเปิด-ปิดกระเบี่แตกออกจากกัน พูด่างๆ คือชิปแตก พังใช้ไม่ได้ค่ะ และมีรอยกริดด้วยคัตเตอร์ตรงชิป ภายในกระเบี่สภาพเหมือนโดนรื้อ คัน เพราะดิฉันจัดกระเบี่ด้วยตัวเอง ดิฉันจำได้ค่ะว่าสภาพความเป็นระเบียบของภายในกระเบี่มันเป็นอย่างไร

"พอพบเจอเหตุการณ์เช่นนี้ ดิฉันก็เดินเข้าไปสอบถามกับพนักงานสาวคนหนึ่งของสายการบิน AirAsia ที่ยืนดูแลอยู่ตรงจุดสายพานรับกระเบี่ และแจ้งว่ากระเบี่ดิฉันมีสภาพเช่นนี้ เธอถามคำแรกว่า "ได้ซื้อประกันกับสายการบินหรือเปล่าคะ ถ้าไม่ได้ซื้อสายการบินก็ไม่สามารถที่จะรับผิดชอบได้ค่ะ" สรุปคือ ดิฉันต้องทำใจขึ้นสิคะ คิดในใจว่า ถ้าสายการบินไม่รับผิดชอบของๆผู้โดยสาร ซึ่งเป็นลูกค้าที่ตัดสินใจใช้บริการของคุณ แล้วใครจะเป็นผู้รับผิดชอบคะ ดิฉันต้องไปแจ้งความ หรือร้องเรียนกับ สคบ. เองหรือเปล่า การที่ดิฉันซื้อน้ำหนักระเบี่นั้นไม่เพียงพอสำหรับความปลอดภัยของทรัพย์สินเลยหรือคะ ดิฉันต้องจ่ายค่าประกันภัยถึงจะไม่โดนกระทำเช่นนี้หรือคะ มันไม่ยุติธรรมเลยนะคะ สำหรับการดูแลของสายการบินซึ่งเป็นผู้ให้บริการ การที่ไม่ทำ

ประกันภัยไม่น่าจะเป็นข้ออ้างในการที่จะปฏิเสธความเสียหายที่เกิดขึ้นในระหว่างการใช้บริการของท่านเลยนะคะ เสียความรู้สึกมากค่ะ เหตุการณ์เช่นนี้คงเกิดขึ้นกับหลายๆ คนที่ใช้บริการ เพียงแต่คนอื่นเค้าอาจจะจบแค่ตรงที่ต้องเสียกระเป๋าไป เสียความรู้สึก และอาจจะเสียของมีค่าในกระเป๋าไป

"แต่สำหรับดิฉัน คิดว่าการร้องเรียนมันจำเป็นที่จะต้องทำนะคะ ไม่เช่นนั้นแล้ว บุคคลหรือกลุ่มคนที่กระทำการที่เรียกว่า "โจร" ในคราวพนักงาน คงจะมีอยู่และสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ใช้บริการท่านอื่น ดิฉันคงต้องขอเรียนและขอความเป็นธรรมจากท่านผู้บริหารของสายการบินนะคะ และดิฉันคงจะดำเนินการตามวิถีทางที่มันสามารถจะกระทำได้ในการที่จะได้รับความยุติธรรมในการรับบริการครั้งนี้ต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการแชร์ข้อความทาง Social Media หรือช่องทางอื่นๆ ที่จะสามารถกระทำได้ ปรบกวณท่านผู้บริหารของ AirAsia ได้ตอบข้อคิดเห็นกลับมายังผู้ใช้บริการสินค้าคนหนึ่งและอาจจะแทนหลายๆ คนที่ได้ประสบเหตุการณ์เช่นนี้ด้วยนะคะว่าจะชี้แจงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างไร จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับดิฉันในครั้งนี้ อยากทราบว่าทางสายการบิน AirAsia จะแสดงความรับผิดชอบอย่างไร นอกเหนือจากคำพูดที่ว่า "ถ้าคุณไม่ได้ซื้อประกันกับทางสายการบิน สายการบินก็ไม่สามารถที่จะรับผิดชอบใดๆ ได้เลย" ขอบพระคุณค่ะ และหวังว่าจะได้รับการตอบกลับนะคะ คงจะไม่ปล่อยให้เหตุการณ์นี้หายไปในสายลมนะคะ ท่านผู้บริหาร AirAsia

ทั้งนี้ข้อความดังกล่าวมีการแชร์มากกว่า 1.6 หมื่นครั้ง มีคนกดไลค์กว่า 2.3หมื่นความเห็นกว่า 3.2 พัน โดยความเห็นจำนวนหนึ่งระบุว่าเคยประสบกับเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันมาแล้ว

(ที่มา โพสต์ทูเดย์ ฉบับวันที่ 21 ตุลาคม 2556)

1. คำว่า"โจร"ในข่าวเรื่องนี้มีความหมายตรงกับข้อใด (ความเข้าใจ)

- ก. การขโมยสิ่งของในกระเป๋าเดินทาง
- ข. การทำให้ลูกค้าเกิดความเสียหายในการเดินทาง
- ค. การจงใจจะขโมยสิ่งของในกระเป๋าเดินทาง
- ง. การทำลายกระเป๋าและรื้อค้นสิ่งของในกระเป๋าเดินทาง

2. หลังจากการอ่านข่าวเรื่องนี้แล้ว คุณคิดว่าจะทำอย่างไรที่ป้องกันไม่ให้เกิดกรณีเช่นนี้ได้มากที่สุด (การนำไปใช้)
- อาจจะใช้กระเป๋าเดินทางที่ปิดเปิดยากและใช้สายรัด
  - ต้องบอกเจ้าหน้าที่ว่ามีของที่แตกง่ายอยู่ข้างในเวลาโหลดกระเป๋าขึ้นเครื่อง
  - ซื้อประกันในการเดินทาง เมื่อเกิดความเสียหายจะทำให้สายการบินปฏิเสธไม่ได้
  - เลิกใช้กระเป๋าที่มีราคาแพงในการเดินทางทุกครั้ง
3. ใครบ้างอาจจะต้องมีส่วนรับผิดชอบในเหตุการณ์เรื่องนี้ (การวิเคราะห์)
- (1) ผู้บริหารของสายการบิน เพราะเป็นผู้ให้บริการ
  - (2) เจ้าหน้าที่สนามบิน เพราะมีหน้าที่ดูแลสิ่งของผู้โดยสาร
  - (3) ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ให้บริการ เพราะต้องดูแลสิ่งของตนเอง
- (1) (2)
  - (1) (3)
  - (2) (3)
  - (1) (2) (3)
4. ถ้าคุณเป็นผู้บริหารของสายการบิน เมื่อได้รับรู้เรื่องนี้แล้ว คุณจะจัดการเรื่องอย่างไร (การสังเคราะห์)
- ต้องประกาศเรื่องการประกันของเสียหายให้แก่ผู้ใช้บริการได้รับทราบ
  - ยินดีรับผิดชอบความเสียหายใดๆที่เกิดขึ้น
  - มีขั้นตอนการตรวจสอบสัมภาระตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง
  - ประชุมปรึกษาเพื่อหาทางแก้ไขเป็นรายกรณี
5. คุณคิดว่าการลงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเฟซบุ๊กของลูกค้าคนนั้นถูกต้องหรือไม่ (การประเมินค่า)
- ถูกต้อง เพราะบริษัทสายการบินนี้ผิคนั่นและบกพร่องในหน้าที่การบริการ
  - ถูกต้อง เพราะในยุคข้อมูลข่าวสาร ผู้ใช้บริการควรมีสิทธิ์ที่จะบอกต่อให้ผู้อื่นทราบถึงเหตุอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้น
  - ไม่ถูกต้อง เพราะยังไม่ทราบว่าอะไรคือสาเหตุแท้จริงที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุเรื่องนี้
  - ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการทำลายชื่อเสียงสายการบิน ไม่เป็นธรรมทั้งๆที่ยังไม่ทราบแน่ชัด

เรื่องที่ 2 เม็กซิโก ไล่ออก 2 พอ. โรงพยาบาลปล่อยคนไข้คลอดเอง

13 ต.ค.ที่ผ่านมา เกิดเหตุสุดดเมื่อหญิงเร้นแค้นชาวขอนแก่นวัย 31 ปี เข้าไม่ถึงบริการทางการแพทย์ จึงต้องคลอดลูกเองตามลำพังในห้องเช่าแคบๆ...ที่สุดแล้วทารกตาย ตัวแม่เกือบเอาชีวิตไม่รอด

ความสูญเสียเกิดขึ้นเพราะไม่มีสตางค์จ่ายค่าคลอด

ย้อนกลับไป 1 วัน ในอีกซีกโลก สำนักข่าวเอเอฟพีรายงานสถานการณ์ ณ ประเทศเม็กซิโก ... หญิงท้องแก่รายหนึ่งคลอดลูกกลางพื้นห้องของโรงพยาบาลในขณะที่รอคลอด ระหว่างนั้นไม่มีแพทย์หรือพยาบาลเข้ามาดูแลดูคิชะตาชีวิตของเธอ แต่โชคยังดีที่มีผู้ถ่ายคลิปวิดีโอภาพเหตุการณ์ทั้งหมดเอาไว้ “หญิงคนไ้รายนี้และลูกน้อยได้รับการเฝ้าสังเกตการณ์อาการจนเห็นว่าไม่ปรากฏปัญหาใดๆ แพทย์จึงได้ให้กลับบ้านได้” แถลงการณ์ของรัฐบิวลา ระบุไว้เช่นนั้น

ว่า หากจบของเรื่องกลับตรงกันข้าม เพราะผู้อำนวยการโรงพยาบาลถูกกระทรวงสาธารณสุขสอบสวนเข้มกระท้งพบความบกพร่องฐานปล่อยปละละเลย จึงถูกไล่ออกในที่สุด

อีกกรณีถัดจากเดือน ก.ย.มารวม 1 เดือน ในวันที่ 2 ต.ค. ณ รัฐโออาซากา ประเทศเดียวกันนี้ พบหญิงชาวพื้นเมืองท้องแก่ คลอดลูกกลางสนามหญ้า หน้าศูนย์การแพทย์ชนบทของหมู่บ้านซานเฟลิเป จาลาปา เดอะ ดิแอช

สำนักข่าวเอบีซีนิวส์ รายงานเหตุการณ์นี้ในวันที่ 10 ต.ค. ว่า ทั้งหมดเกิดขึ้นเพราะศูนย์การแพทย์ดังกล่าวปฏิเสธการรักษา

อิร์มาร์ โลเปซ หญิงผู้เคราะห์ร้ายรายดังกล่าว ถูกปฏิเสธการให้บริการด้วยเหตุผลที่ว่า เธอมีอายุครรภ์เพียง 8 เดือน ยังไม่ถึงกำหนดคลอด ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะให้เธอกลับออกไป ทว่าอีกไม่กี่ชั่วโมงถัดมาถุงน้ำคร่ำเธอแตก และคลอดลูกคนที่ 3 ของเธอกกลางสนามหญ้า

หน่วยงานด้านปกครองของรัฐ โออาซากา ประกาศเมื่อวันที่ 9 ต.ค. ให้พนักงานผู้อำนวยการของศูนย์การแพทย์ ก่อนเข้าสู่กระบวนการสอบสวน

สำหรับเหตุการณ์ในประเทศไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการ โยนความผิดไปมาระหว่างผู้เสียหายกับแพทย์ ฝ่ายหนึ่งยืนยันว่าถูกปฏิเสธการรักษา อีกฝ่ายอธิบายว่าคนไข้ไม่รู้จักสิทธิของตัวเอง

จนถึงนาทีนี้ มีแล้ว 1 ชีวิตบริสุทธิ์ ที่ถูกสังเวชไป ... ทว่ากลับยัง ไม่มีความรับผิดชอบ
ใดๆ เกิดขึ้น

(ที่มา ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 14 ตุลาคม 2556)

6. ข้อใดคือลักษณะที่คล้ายกันของ โรงพยาบาลส่วนใหญ่ (ความรู้ความจำ)
- ส่วนใหญ่ให้บริการคนรวยเท่านั้น
  - ไม่มีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการ
  - มีปัญหาความขัดแย้งกับผู้ใช้บริการ
  - ดูแลผู้ใช้บริการไม่ทั่วถึง
7. ถ้ามีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นกับคุณหรือครอบครัวคุณ คุณควรจะทำอย่างไรเป็นอันดับแรก (การนำไปใช้)
- ฟ้องโรงพยาบาลในศาล
  - ออกข่าวเพื่อทำลายชื่อเสียงของโรงพยาบาล
  - เจรจากับโรงพยาบาลและหาทางแก้ไขที่ดีที่สุดด้วยกัน
  - ทวงคืนค่าความเสียหายจากโรงพยาบาล
8. สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย คุณคิดว่าใครควรถูกตำหนิมากที่สุด (การวิเคราะห์)
- รัฐบาล เพราะไม่มีกฎหมายที่ป้องกันสิทธิของคนป่วยอย่างชัดเจน ทำให้คนป่วยไม่สามารถเรียกร้องได้เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้
  - โรงพยาบาล เพราะปฏิเสธให้บริการเนื่องจากคนป่วยไม่มีสตางค์จ่ายค่าคลอดซึ่งเป็นการไม่ดำเนินหน้าที่ที่ต้องรักษาชีวิตทุกรายของโรงพยาบาล
  - คนป่วยเอง เพราะไม่รู้จักสิทธิของตัวเอง คนป่วยมีสิทธิยื่นยันให้โรงพยาบาลอำนวยความสะดวกทางการแพทย์
  - กระทรวงสาธารณสุข เพราะควบคุมดูแลการดำเนินงานของโรงพยาบาลอย่างไม่ทั่วถึงและไม่รับผิดชอบต่อใดๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้

9. คุณคิดอย่างไรกับการปฏิเสธคนไข้ที่ไม่สามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ (การวิเคราะห์)
- ก. เป็นเรื่องปกติ เพราะการบริการเป็นสินค้า โรงพยาบาลไม่จำเป็นต้องให้บริการเมื่อคนไม่จ่ายรักษาพยาบาลซึ่งเป็นค่าจ่ายสินค้า
  - ข. ควรเข้าใจฝ่ายโรงพยาบาล เพราะโรงพยาบาลไม่ใช่องค์กร牟ลนิธิ ซึ่งต้องการรายได้ในการดำเนินการ
  - ค. เป็นเรื่องที่ไม่สมเหตุสมผล เพราะชีวิตมนุษย์สำคัญ โรงพยาบาลต้องรักษาชีวิตให้รอดก่อน ปัญหาเรื่องอื่นค่อยแก้ไขภายหลัง
  - ง. เป็นเรื่อง que ทุกฝ่ายของโรงพยาบาลต้องรับผิดชอบ ดังนั้นจึงควรไล่ผู้อำนวยการออกเพื่อเป็นการรับผิดชอบต่อคนป่วย
10. คุณคิดว่าการไล่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลของเม็กซิโกออกเหมาะสมหรือไม่สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (การประเมินค่า)
- ก. เหมาะสม เพราะเป็นการรับผิดชอบต่อผู้ป่วย
  - ข. เหมาะสม เพราะเป็นการลงโทษโรงพยาบาลที่ทำผิดและเป็นการเตือนโรงพยาบาลทุกแห่งในประเทศ
  - ค. ไม่เหมาะสม เพราะควรชดใช้ค่าเสียหายสำหรับผู้ป่วย
  - ง. เหมาะสมแต่ไม่เพียงพอ เพราะควรขอโทษกับผู้ป่วยและแถลงความจริงให้กับประชาชนทราบ

บทเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความจากหนังสือพิมพ์ไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษา

1. มีความรู้เกี่ยวกับบทความและวิธีการอ่านวิเคราะห์บทความ
2. สามารถวิเคราะห์บทความและตอบคำถามจากการอ่านได้

สาระสำคัญการเรียนรู้

1. ความหมายของบทความ

บทความ(Article) เป็นงานเขียนที่มุ่งเสนอความคิดเห็นหรือความรู้ในเรื่องที่คนกำลังสนใจกันอยู่ตามทรรศนะส่วนตัวของผู้แต่งเพียงประเด็นหนึ่ง บทความโดยทั่วไปจึงมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทันสมัยขนาดสั้นๆและมีกลวิธีการแต่งที่มุ่งแสดงผลโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเชื่อถือคล้อยตาม

2. องค์ประกอบของบทความ

2.1 ชื่อเรื่อง เป็นส่วนแรกของบทความที่สร้างความสนใจแก่ผู้อ่าน บทความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร อาจตีพิมพ์ชื่อเรื่องด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่เพื่อสร้างความดึงดูดใจ

2.2 บทนำ คือ ส่วนที่อยู่ย่อหน้าแรกของบทความ มีลักษณะเป็นการกล่าวนำเรื่องโดยให้ความรู้เบื้องต้น

2.3 เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญที่สุดของบทความ เพราะเป็นส่วนที่รวบรวมความรู้ สาระต่างๆและความคิดเห็นของผู้เขียน

2.4 บทสรุป คือ ส่วนสุดท้ายของบทความที่ผู้เขียนใช้สรุปเนื้อหาและสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีหลายประการ เช่น การชักจูงใจให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง การให้ข้อคิด การหาแนวร่วม เป็นต้น

3. ประเภทของบทความ

บทความโดยทั่วไป แบ่งออกได้กว้างๆดังนี้

3.1 บทความบรรยาย เป็นบทความที่ผู้แต่งมุ่งเสนอความรู้ซึ่งอยู่ในความสนใจของคนทั่วไปตามทรรศนะของตนเอง โดยมีแง่มุมที่ทันสมัยแปลกใหม่และมีการอ้างอิงข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

มักนิยมใช้กันมากในการเสนอความคิดเห็นใหม่ๆทางวิชาการ บทความประเภทนี้จึงเรียกกันทั่วไปว่าบทความวิชาการ มีเผยแพร่ทั้งในวารสาร นิตยสารและหนังสือพิมพ์

3.2 บทความวิเคราะห์ เป็นบทความที่ผู้แต่งมุ่งเสนอความคิดเห็นจำแนกแยกแยะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้านและเป็นกลาง โดยประมวลข้อมูล ข้อเท็จจริงและเหตุผล ทั้งแง่มุมที่เป็นผลดีและผลเสียมาเสนอให้ผู้อ่านพิจารณา เพื่อจะได้เข้าใจสถานการณ์นั้นอย่างถ่องแท้ และสามารถตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยตนเองได้

3.3 บทความเชิงวิจารณ์ เป็นบทความที่เกี่ยวกับวรรณกรรมหรือศิลปกรรม บทความประเภทนี้มี 2 ลักษณะ ลักษณะแรก เป็นการเขียนแนะนำให้ทราบแม้จะมีการวิจารณ์ก็ไม่ค่อยจะรุนแรงมาก ส่วนอีกลักษณะเป็นการเขียนวิจารณ์ที่รุนแรงเพื่อวิพากษ์คุณค่าของผลงานนั้น ๆ การวิจารณ์อาศัยหลักและกฎเกณฑ์ทั้งทางทฤษฎีและเหตุผลข้อเท็จจริงเป็นหลัก เพื่อการประเมินคุณค่าอย่างเป็นธรรม

3.4 บทความเชิงสัมภาษณ์ เป็นบทความแสดงความคิดเห็นของบุคคลต่อปรากฏการณ์ใด โดยปกติบทความประเภทนี้มักจะมีคำถาม คำตอบสลับกับแกนรูปแบบการเขียนลักษณะร้อยแก้ว เหมือนกับบทความประเภทอื่น ๆ อย่างก็ดีในการเขียนผู้เขียนควรแทรกเกร็ดของเรื่องหรือแต่ละประเด็นในบางตอนเพื่อขจัดความน่าเบื่อ

3.5 บทความเพื่อแสดงความเห็น เป็นบทความที่เสนอความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยเหตุผล และข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่าน ความคิดเห็นดังกล่าวจะต้องแปลกกว่าที่เคยมีมา และเป็นในทางสร้างสรรค์มีความเป็นไปได้ น่าสนใจ แต่ต้องไม่ใช่ความคิดเห็นในลักษณะโฆษณาชวนเชื่อ ประการสำคัญความคิดเห็นนั้นจะต้องมากจากการบูรณาการของข้อเท็จจริง

3.6 บทความกระตุ้นจิตสำนึก เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งเสนอประสบการณ์ของตนเองหรือผู้อื่นเกี่ยวกับความเชื่อ ศาสนา การตัดสินใจ ความมานะ พยายาม ความอดทน ความเจ็บป่วย ฯลฯ เพื่อกระตุ้นหรือปลุกกระดมให้ผู้อ่านมีความสำนึกในบางเรื่องบางสถานการณ์

3.7 บทความเชิงโต้แย้ง เป็นบทความที่มีประเด็นปัญหาที่แตกต่างกันในเชิงความคิด ผู้เขียนเสนอข้อเท็จจริงและเหตุผลให้มีความสมดุลระหว่างประเด็นที่แตกต่างกัน แล้วปล่อยให้ผู้อ่านได้พิจารณาตัดสินใจเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการจำแนกประเภทของบทความในแนวหนึ่ง ซึ่งตำราบางเล่ม

อาจแบ่งประเภทของบทความที่แตกต่างไปจากนี้ เช่น เจื่อ สตะเวทิน แบ่งไว้ 2 ประเภท คือ บทความทางการเมืองและบทความเชิงความรู้ นอกจากนี้ วาสนา เกตุภาค ได้แบ่งเป็น 2 ประเภท เช่นกัน คือ บทความทางวิชาการ และบทความทั่วไป เป็นต้น

4. ความแตกต่างระหว่างบทความกับข่าว

บทความเป็นงานเขียนที่ได้รับความสนใจมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะในหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่างๆ เพราะสามารถตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ได้มากกว่ารายงานข่าวธรรมดาในขณะที่ข่าวต้องรายงานเฉพาะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนลงไปได้ แต่บทความเปิดโอกาสให้ผู้แต่งแต่ละคนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวต่อสถานการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจร่วมกันได้โดยอิสระ ถ้ามีผู้เขียนบทความในเรื่องเดียวกันหลายคน ผู้อ่านก็อาจจะได้เห็นทรรศนะหรือมุมมองอันหลากหลายและก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้นหรืออาจใช้บทความเป็นเครื่องมือตรวจสอบความคิดเห็นของผู้อ่านเองว่าคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากคนอื่นมากน้อยเพียงใด

5. วิธีการอ่านวิเคราะห์บทความ

5.1 .อ่านชื่อเรื่อง ตีความชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องอาจบอกแนวคิดของผู้เขียน

5.2 .อ่าน 2 ย่อหน้าแรกเพื่อหาสาเหตุที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

5.3 .อ่าน 2 ย่อหน้าสุดท้ายเพื่อจะได้ทราบความต้องการของผู้เขียนว่าต้องการให้ผู้อ่านทำอะไรเช่น ให้ปฏิบัติตาม ให้เชื่อ ให้เข้าใจ

5.4 .หากอ่านตามขั้นดังกล่าวแล้วยังไม่ชัดเจนให้กวาดสายตาอ่านแบบสำรวจในย่อหน้ากลางๆ ครั้ง 3-2 เพื่อหาข้อมูลที่ต้องการ

5.5 .วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการให้ใครอ่านและให้ผู้อ่านมีความคิดอย่างไร

แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความจากหนังสือพิมพ์ไทย

เรื่องที่ 1 วางแผนการเงิน..เพื่ออนาคต

แน่นอนอยู่แล้วว่าแต่ละคนย่อมมีความฝันต่างกัน บางคนฝันอยากเป็นเศรษฐีพันล้าน บางคนฝันอยากส่งลูกไปเรียนต่างประเทศ บางคนฝันอยากมีชีวิตสุขสบายในวัยเกษียณ ไม่ว่าจะฝันอะไร การวางแผนทางการเงินเป็นเรื่องที่เราต้องทำตั้งแต่วันนี้เพื่อให้ความฝันเป็นจริง และที่สำคัญเมื่อวางแผนแล้วต้องลงมือทำอย่างจริงจัง

ในช่วงต้นปีใหม่นี้ ถือเป็นโอกาสดีแห่งการเริ่มต้นเดินตามฝัน โดยเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายของตนเองว่า เป้าหมายระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวของเราก็คืออะไร ซึ่งแต่ละช่วงเวลาจะต้องวัดความสำเร็จได้เป็นจำนวนเงินที่ชัดเจน เช่น ในอีก ปีข้างหน้าจากนี้ เราต้องมี 1 เงินเก็บ X บาท สำหรับซื้อรถยนต์ขับไปทำงานสักคัน ในอีก 5 ปีข้างหน้าเราต้องมีเงินเก็บ Y บาท สำหรับการเป็นเจ้าของบ้านหลังแรก และในอีก 25 ปีข้างหน้า เราจะต้องมีเงินเก็บ Z บาทสำหรับใช้ในวัยเกษียณ

เมื่อกำหนดเป้าหมายซึ่งเปรียบเสมือนเส้นชัยเรียบร้อยแล้ว ต่อมาเราก็ต้องลงมือวางแผนที่ว่าจะต้องเดินทางกันอย่างไรเพื่อไปให้ถึงเส้นชัยนั้น หลักการ“รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง”นำมาใช้ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี

เริ่มจาก“รู้เรา”โดยสำรวจตัวเองว่ามีสุขภาพทางการเงินเป็นอย่างไร พอจะมีเงินเหลือเก็บออมในแต่ละเดือนได้หรือไม่ โดยคำนวณทางบุคคลส่วนบุคคล – สินทรัพย์) หนี้สิน = เงินคงเหลือกัน ในขั้นตซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมการใช้เงินของเราว่าหาหรือใช้เก่งกว่า(อนนี้เราอาจจะต้องปรับนิสัยให้เป็นคนช่างบันทึกลงและเก็บหลักฐานมากขึ้น มิฉะนั้น หากรอถึงสิ้นเดือนค่อยทำรายการค่าใช้จ่ายบางอย่างคงถูกหลงลืมไป

เมื่อ“รู้เรา”และพอจะมีเงินเหลือออมแล้ว ต่อไปก็ต้อง“รู้เขา” นั่นคือ รู้จักวิธีการลงทุนหาวิธีที่จะทำให้เงินออมนั้นสร้างผลตอบแทนเป็นรายได้เพิ่มเติมให้แก่เรา ซึ่งการลงทุนในตลาดทุนเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ผู้มีเงินออมควรรู้จัก เพราะมีให้เลือกหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเราสามารถเลือกให้ตรงกับความต้องการรักษาเงินต้นให้ปลอดภัยที่สุด ซึ่งต้องศึกษาให้เข้าใจทั้งผลตอบแทนและ

ความเสี่ยงในการลงทุนให้ดีกว่าตัดสินใจลงทุน

ตลาดทุนมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ ก.ต.ด. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเป็นผู้กำกับดูแล โดยกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลคือ พระราชบัญญัติ 2535 .ศ.หลักทรัพย์ พหลักทรัพย์และตลาดกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์มุ่งคุ้มครองผู้ลงทุนดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดทุนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ลงทุนได้รับความเป็นธรรมในการรับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจในตลาดทุนด้วย การกำกับดูแลเหล่านี้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุนในตลาดทุน

เป้าหมายชัดเจน แผนการดีปฏิบัติได้และลงมือทำอย่างจริงจังแค่นี้ก็ทำให้ปี พ 2553 .ศ.ของเราเป็นปีแห่งการออมและการลงทุนอนาคตเราอยู่ในมือของเราเอง

(ที่มา เติลินิวส์ ฉบับวันที่ 19 มกราคม 2553)

1. บทความนี้เป็นบทความประเภทใด (ความรู้ความจำ)
  - ก. บทความเพื่อแสดงความเห็น
  - ข. บทความเชิงวิเคราะห์
  - ค. บทความบรรยาย
  - ง. บทความเชิงวิจารณ์
2. ประเด็นสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร (ความเข้าใจ)
  - ก. การวางแผนเงินเดือนเพื่ออนาคต
  - ข. การกำหนดเป้าหมายและรู้เราๆเขาๆเพื่อทำให้ความฝันเป็นความจริง
  - ค. การรู้จักการออมเงินและการลงทุนเพื่ออนาคต
  - ง. การสำรวจสุขภาพการเงินของตนเองและวิธีการลงทุน
3. ชั้นที่สำคัญที่สุดของ“รู้เรา” “รู้เขา”คืออะไร (การวิเคราะห์)
  - ก. “รู้เรา” – หางบคุดส่วนบุคคล, “รู้เขา” – รู้จักวิธีการลงทุน
  - ข. “รู้เรา” – บันทึกรายรับและรายจ่าย, “รู้เขา” – เลือกรวิธีการลงทุน
  - ค. “รู้เรา” – ทำรายการค่าใช้จ่าย, “รู้เขา” – การออมเงิน
  - ง. “รู้เรา” –หาสุขภาพการเงิน, “รู้เขา” – การลงทุนในตลาดทุน

4. หลังจากการอ่านบทความเรื่องนี้แล้ว ข้อใดเป็นวิธีที่คุณคิดว่าเป็นการวางแผนการเงินที่ดีที่สุด (การสังเคราะห์)
- ก. จะซื้อรถยนต์ภายใน – ปี 2 เก็บเงิน –นำไปปล่อยเงินกู้เพื่อได้ดอกเบี้ย
  - ข. จะซื้อรถยนต์ภายใน – ปี 2 เก็บเงินเปิดร้านขายของเป็นของตนเอง -
  - ค. จะซื้อบ้านภายใน – ปี 5 เก็บเงิน –เอาเงินที่เก็บทั้งหมดไปซื้อหุ้น
  - ง. จะซื้อบ้านภายใน – ปี 5 เก็บเงิน –เก็บไว้ที่บ้าน
5. คุณคิดว่าบทความนี้มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตจริงของเรามากน้อยเพียงใด (การประเมินค่า)
- ก. มีประโยชน์มาก เพราะสามารถทำให้เราวางแผนการเงินได้อย่างเหมาะสม
  - ข. มีประโยชน์ปานกลาง เพราะนักศึกษาไม่มีรายได้ ไม่สามารถทำการวางแผนใดๆได้
  - ค. มีประโยชน์น้อย เพราะคนส่วนใหญ่ในสังคมมีเงินเดือนไม่สูง ไม่มีเงินเหลือที่จะลงทุนได้
  - ง. ไม่มีประโยชน์เลย เพราะรายได้แต่ละคนแตกต่างกัน

เรื่องที่ 2 "กาแฟ" กับ "นมสด" ความเหมือนที่แตกต่าง

สวัสดีครับเพื่อนๆ บทความนี้อาจจะแปลกสักหน่อย ที่จะเริ่มต้นด้วยคำถามที่ว่า เคยเล่นเกม หรือไม่ ซึ่งเป็นเกมง่ายๆ เช่น เวลาไปอบรมแล้วรวมกลุ่มกันสัก "จับคู่เหมือน" 5-7 คน ให้คนในกลุ่มกันหาว่า มีเรื่องใด สิ่งใด ที่คนทั้งหมดในกลุ่มนั้นเหมือนกัน ถ้าจะว่ากันง่ายๆ ก็ยกตัวอย่างเช่น เป็นคนไทยเหมือนกัน มีลูกแล้วทุกคน ใส่แว่นเหมือนกัน มีรถส่วนตัวทุกคน เคยรับราชการทุกคน เกษียณทุกคน ชอบอาหารไทยทุกคน เป็นต้น นะครับ และยังมีอีกมากมาย ที่จะคิดว่าเรามีความเหมือน หรือความชอบ ที่เหมือนกัน บางทีเกมนี้อาจจะทำให้เกิดการปรองดอง ก็ได้ นะครับ 5555

เมื่อผมได้อ่านคอลัมน์ Supermercado หัวเรื่อง ของคุณพิริ "กาแฟ มากกว่าแค่เครื่องดื่ม" ยาพรรณ ไทยสุริโย ก็ได้รับข้อมูลสำคัญๆ หลายประเด็น อยากให้เพื่อนๆ ลองอ่านดูนะครับ แต่มีอยู่ข้อมูลหนึ่งที่ผมสนใจเป็นพิเศษคือ คนไทยดื่มกาแฟเพียง 130-150 ถ้วยต่อคนต่อปี ซึ่งในบทความระบุว่ายังน้อย นับเป็นเพียง 0.5 กก ปี เพราะคนไทยดื่มกาแฟเพียง /30% ของประชากรของประเทศ

แต่หากเพื่อนๆ ลองอ่านบทความข่าวที่ลิงก์นี้ ที่เกี่ยวกับข้อมูลการดื่มนมในประเทศไทย "หาข่าวหัวข้อ "ดื่มนม" หรือเข้าเว็บกรุงเทพธุรกิจ แล้วเสิร์จคำว่า)1 มิถุนา - วันดื่มนมโลก.. นมดิบได้มากที่สุดในภูมิภาคประเทศไทยผลิตน้ำ" ซึ่งมีข้อมูลสำคัญว่า ("กรุงเทพธุรกิจ ออนไลน์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่คนไทยกลับดื่มนมประมาณ 14.19 ลิตร ต่อคนต่อปี ขณะที่อัตราการดื่มนมโดยเฉลี่ยของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ที่ 60 ลิตรต่อคนต่อปี และของทั่วโลกอยู่ที่ 103.9 ลิตร ต่อคนต่อปี นมสดเพียงสปีดาค้าละ ซึ่งนั่นหมายความว่า คนไทยเฉลี่ยดี "1 แก้วเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับการดื่มกาแฟแล้ว ยิ่งน้อยเข้าไปกันใหญ่

ความเหมือนที่แตกต่าง ของกาแฟ กับนมสด ชัดเจนมากๆ นะครับ สำหรับความเหมือนนั้น เพื่อนๆ ลองเหมือนการเล่นเกมในช่วงย่อหน้าแรกที่ผมแนะนำก็ได้ นะครับ แต่ผมคิดว่า ความต่างสำคัญมากกว่า โดยเฉพาะด้านการตลาด เราเห็นร้านกาแฟ ขึ้นเป็นดอกเห็ด แต่กลับไม่มีร้านนมสด เหมือนที่ผมเคยเห็น ในสมัยผมเรียน มากกว่า 20 ปีที่แล้ว ที่จะมีร้านรถเข็น นมสดขนมปังสังขยา หากินง่าย

ปัจจุบันผมหยุดดื่มนมสดเช่นกัน สาเหตุเพราะว่า เวลาดื่มแล้วผมจะมีอาการลักษณะถ่ายท้อง และจะทำให้ตัวเองไม่มั่นใจเมื่อต้องออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน เป็นผลพวงจากความคิดที่ผมเป็นอยู่ แต่ในอดีตตอนที่ผมเป็นคนปกตินั้น ในวัยเรียนผมจะดื่มนมวันละ 2-3 ถูง ตอนที่ทำงานจะดื่มนมสดเฉลี่ยสปีดาค้าละ 4-5 ลิตร หรือ 15-20 แก้วต่อสปีดาค้า หรือ มากกว่า 200 ลิตรต่อปี ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก

มาถึงตรงนี้แล้วก่อนจบบทความ ผมอยากที่จะแบ่งปันความคิดแบบรอบด้านว่าประเทศไทยกำลังสูญเสียหลายเรื่อง โดยเฉพาะกับเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการอ่านหนังสือน้อยมาก การศึกษาที่เราสู้เพื่อนบ้านในอาเซียนไม่ได้ การดื่มนมสดน้อยมาก การที่มียาเสพติดระบาดในเยาวชนมาก การที่มีเยาวชนหญิงต้องท้องในวัยเรียนมากติดอันดับโลก เป็นต้น ไม่นับเรื่องของผู้ใหญ่ เช่น การเมืองที่แตกแยก การที่ประเทศไทยไม่มี 3G ซักกะที่ จนต่างประเทศเขาใช้ 4G กันแล้ว การดื่มสุรา การทุจริตคอ-รัปชั่น ความรุนแรงต่อเพศหญิง การเล่นเกมพนัน เป็นต้น เหล่านี้ทำให้อีกไม่นานเราคงจะสู้เพื่อนบ้านที่ว่าล้าหลังกว่าเราไม่ได้ ในอีกไม่นาน เพราะผมพึ่งมาตั้งแต่เด็กแล้วครับ

ว่าเราเคยเจริญกว่าญี่ปุ่น เราเคยสู้กับไต้หวัน เมื่อก่อนเราก็ว่าเกาหลีก็อปปีเทคโนโลยีคนอื่น ตอนนี้เราถูกเปรียบเทียบกับเวียดนาม ซึ่งผมอยากบอกว่า เราอาจจะสู้เวียดนามไม่ได้ในอนาคต เรื่องอื่นผมไม่ทราบ เท่าที่ผมทราบในเรื่องของการศึกษา ส่วนเรื่องอุตสาหกรรมนั้นก็คงเป็นไปตามข่าวสารที่ว่ามีคนไปลงทุนมาก ใกล้บ้านเรา ประเทศลาวก็มีระบบสื่อสารที่ดีกว่าเราไปแล้ว ยิ่งมอง ยิ่งเห็น ก็ยิ่งมาก บทความนี้เป็นเรื่องกาแฟ กับนมสด นะครับ ผมคิดว่าเอาแค่เรื่องง่ายๆ ขอให้คนไทยมาช่วยกันคิดดีกว่าครับว่า ทำอย่างไรถึงจะทำให้คนไทยกินนมมากกว่ากาแฟ ดีครับ ไม่ต้องถึงกับมาตรฐานเฉลี่ยทั่วโลกก็ได้ เกษตรกรที่ผลิตนมดิบ จะได้ไม่ต้องเอานมดิบมาเทประทั่วตามข่าวที่เราได้ดู ได้ฟัง มาเมื่อเร็วๆ นี้ครับ

(ที่มา กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 11 พฤศจิกายน 2556)

6. คนไทยดื่มนมที่ผลิตต่อคนต่อปี (ความรู้ความจำ)

ก. 14.19

ข. 50

ค. 60

ง. 103.9

7. จากบทความนี้ ความเหมือนและความต่างระหว่างกาแฟกับนมสดในประเทศไทยคืออะไร (ความเข้าใจ)

ก. ความเหมือน- มีคนชอบเป็นจำนวนน้อย, ความแตกต่าง- ยอดผลิตกาแฟมากขึ้นแต่ยอดผลิตนมสดน้อยลง

ข. ความเหมือน- ประเทศไทยผลิตมากที่สุดทั้งคู่ในภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, ความแตกต่าง- ยอดขายกาแฟ เพิ่มขึ้นแต่ยอดขายนมสดน้อยลง

ค. ความเหมือน- มีคนไทยดื่มเป็นจำนวนน้อยทั้ง 2 อย่างเมื่อเทียบกับชาติอื่น, ความแตกต่าง- คนไทยดื่มกาแฟมากขึ้นกว่าเมื่อก่อน แต่คนดื่มนมสดน้อยลง

ง. ความเหมือน- เป็นเครื่องดื่มยอดนิยมในโลก, ความแตกต่าง- มีร้านกาแฟมากขึ้นแต่ร้านนมสดน้อยลง

8. ถ้าน้องคุณไม่ชอบดื่มนมสด คุณจะทำอะไรที่จะให้น้องดื่มนมสดมากขึ้น (การนำไปใช้)

- ก. บอกผลดีการดื่มนมสดและบังคับให้น้องดื่มทุกวัน
- ข. ชื่นชมสดให้น้องดื่มทุกๆวันตอนเช้าและก่อนนอน
- ค. ดื่มนมสดพร้อมกับน้องตอนเช้าและก่อนนอนทุกวันจนเกิดความเคยชิน
- ง. ให้พ่อแม่ชื่นชมสดไว้มากๆที่บ้านและชวนเพื่อนน้องๆมาดื่ม

9. 2 ข้อหน้าสุดท้ายของบทความนี้ ประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการจะบอกแก่ผู้อ่านคืออะไร (การวิเคราะห์)

- ก. ประเทศไทยไม่พัฒนาตนเองจนสู้ประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้ ในปัจจุบันนี้และอนาคต ประเทศไทยจะสู้ประเทศที่ล้ำหลังกว่าไม่ได้อีก
- ข. ประเทศไทยสู้ประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้ในหลายๆเรื่อง เช่น การศึกษา ระบบสื่อสาร อุตสาหกรรม เป็นต้น
- ค. ประเทศไทยกำลังสูญเสียหลายเรื่อง เช่น ยาเสพติด ตั้งท้องในวัยเรียน ส่วนผู้ใหญ่ การเมืองแตกแยก
- ง. ปัญหาต่างๆในสังคมไทยโดยเฉพาะที่เกิดกับเยาวชน ควรหาสาเหตุของปัญหาและหาทางแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสม

10. การเปิดร้านขายนมสดคู่กับกาแฟ คุณคิดว่าจะทำให้คนดื่มนมสดมากขึ้นหรือไม่ (การประเมินค่า)

- ก. มากขึ้น เพราะจะดึงดูดคนที่มาซื้อกาแฟแะชื่นมสดมาดื่มด้วย
- ข. มากขึ้น เพราะคนส่วนใหญ่จะดื่มทั้งกาแฟและนมสด
- ค. ไม่แน่ใจ เพราะคนที่ไม่ชอบดื่มนมสดอาจซื้อแต่กาแฟเท่านั้น
- ง. ไม่มีผล คนที่ชอบดื่มกาแฟมักไม่ชอบดื่มนม

บทเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดีจากหนังสือพิมพ์ไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษา

- 1 .มีความรู้เกี่ยวกับสารคดีและวิธีการอ่านวิเคราะห์สารคดี
- 2 .สามารถวิเคราะห์สารคดีและตอบคำถามจากการอ่านวิเคราะห์สารคดีได้

สาระสำคัญการเรียนรู้

1 .ความหมายของสารคดี

สารคดี คือ งานเขียนสร้างสรรค์ประเภทร้อยแก้วซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง มุ่งเสนอความรู้ที่น่าสนใจและความเพลิดเพลินในการอ่าน โดยมีการใช้ภาษาที่ทันสมัย คมคาย งดงามและเร้าความสนใจ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคล หรือสถานการณ์ก็ได้

2. องค์ประกอบของสารคดี

สารคดีประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง เป็นข้อความอันดับแรกที่กระทบสายตาผู้อ่าน เปรียบเสมือนผู้ที่ไปเดินเลือกซื้อผ้า สิ่งที่จะกระทบหรือสะกดสายตาความรู้สึกรักของผู้ซื้อให้สนใจก่อน คือสีสันทันและลวดลายต่อไปจึงเป็นเนื้อผ้า ฉะนั้นชื่อเรื่องจึงนับว่าสำคัญมากในการดึงดูดสายตาผู้อ่านให้เกิดความสนใจก่อนอย่างอื่น

2.2 คำนำหรือความนำ คือ การเริ่มต้นเรื่องโดยการเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องที่จะเขียนนั้นเกี่ยวกับเรื่องอะไร เป็นการเสนอทรรศนะอย่างกว้าง ๆ ไว้ก่อน ไม่ต้องอธิบายอย่างละเอียด และไม่ต้องเขียนยาวมากนัก มีเพียงย่อหน้าเดียว ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านให้ได้ทราบข้อมูล เรื่องที่น่าสนใจและน่าสนใจ

2.3 เนื้อเรื่อง คือ การขยายเนื้อความให้ผู้อ่านได้ทราบข้อมูล รายละเอียด โดยอาจแทรกสถิติ ตัวอย่างประกอบ เพื่อความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น การเขียนเนื้อเรื่องจึงมิได้หลายย่อหน้า

2.4 สรุป คือการเขียนข้อความในตอนท้ายของเรื่อง ผู้เขียนต้องใช้ศิลปะในการสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน อาจใช้กลวิธี เช่น สรุปโดยการใช้สำนวน คำพังเพย หรือ คำคม หรือ ทิ้ง

ท้ายด้วยคำถามที่น่าสนใจ การเขียนสรุปควรเป็นการสรุปอย่างสั้น ๆ เพียงหนึ่งถึงสองย่อหน้าเท่านั้น

3. ประเภทของสารคดี

สารคดีเป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเผยแพร่ทั้งในนิตยสารหนังสือพิมพ์ หรือแม้ในวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สารคดีสามารถจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ได้ 3 ประเภท

3.1 สารคดีประวัติบุคคล

สารคดีบุคคลแบ่งได้ 2 ประเภทได้แก่

3.1.1 สารคดีอัตชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่เจ้าของประวัติเขียนเล่าประวัติและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

3.1.2 สารคดีชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่มีผู้อื่นกล่าวถึงประวัติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรืออาจรวมถึงประวัติของรายบุคคลในกลุ่มเดียว

3.2 สารคดีท่องเที่ยว

สารคดีท่องเที่ยว เป็นสารคดีที่เล่าเรื่องราวการเดินทางไปในสถานที่ต่างๆมุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ความเป็นอยู่ของผู้คน รวมทั้งรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นคู่มือการเดินทาง เช่น เส้นทาง การเดินทาง ที่พัก อาหาร ฯลฯ นอกจากนี้ผู้เขียนมักให้ข้อสังเกต และแสดงทัศนคติต่อสิ่งที่พบเห็นไว้ด้วย

3.3 สารคดีแนะนำ

สารคดีแนะนำจะมีเนื้อหาหลากหลาย ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกแง่มุม ตั้งแต่เรื่องปัจจัยสี่ การประกอบอาชีพ จนถึงที่พักผ่อนหย่อนใจ

4. วิธีการอ่านวิเคราะห์สารคดี

การอ่านสารคดีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สาระความรู้และความเพลิดเพลิน ดังนั้นผู้อ่านควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ศึกษาความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา และเจตคติของผู้เขียน การอ่านสารคดีมีหลักการดังนี้

4.1. จับใจความสำคัญของเรื่อง วิเคราะห์ความหมายของถ้อยคำเพื่อหาแก่นสำคัญของเรื่อง และสรุปใจความสำคัญของเนื้อหา โดยจัดลำดับประเด็นต่างๆให้เหมาะสม

4.2. วิเคราะห์ความเห็นของผู้เขียน ผู้อ่านควรแยกข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนออกจากกัน โดยใช้วิจารณญาณของตนเองว่าเห็นด้วยกับทรรศนะของผู้เขียนหรือไม่ และวิเคราะห์ตัวผู้เขียน โดยศึกษาจากลีลาการเขียน การใช้ภาษา วิธีการบรรยายข้อมูล การเล่าเรื่อง เล่าประสบการณ์ รวมทั้งอารมณ์ที่แสดงออกมาในเรื่อง

4.3. วิเคราะห์กลวิธีการเขียน ตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่องว่าดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหรือไม่ การวางโครงเรื่อง วิธีการดำเนินเรื่อง และผู้เขียนได้สรุปโดยเสนอแนวคิดอะไรแก่ผู้อ่านบ้าง

4.4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระกับการใช้ภาษา ควรคิดว่าสารคดีเรื่องนั้นเสนอข้อมูลต่างๆ ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นกลมกลืนกันหรือไม่ มีการใช้ภาษาและโวหารเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่

การอ่านสารคดีโดยใช้วิจารณญาณดังกล่าว จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง ได้แนวคิดจากการอ่าน สามารถนำความรู้ ความคิดเห็นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดีจากหนังสือพิมพ์ไทย

เรื่องที่ 1 ล่องแก่งน้ำว่า ความสะใจของคนกล้า

ท่ามกลางสภาพอากาศที่ผันแปรประเดี๋ยวร้อนสลับปรับเปลี่ยนเป็นครึ้มฝน จนบางครั้งเรามีหยาดน้ำหยดลงเม็ดโปรยปรายประพรม รวากับเป็นน้ำพุทมนต์ปลอบประโลมจิตใจให้พวกเรากว่า 50 ชีวิต รู้สึกฮึกเหิมไม่หวั่นเกรงกับความตื่นเต้นเร้าใจที่กำลังจะได้พบในอีกไม่กี่นาทีข้างหน้า

ริมสายน้ำว่า สายน้ำที่มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาผีปันน้ำแห่งผืนป่าเทือกเขาหลวงพระบาง ที่ทอดตัวยาวมาจรดแดนดินถิ่นล้านนาตะวันออก เรือยางหลากสีนับ 10 ลำ บรรทุกสัมภาระและนักท่องเที่ยวผจญภัยเรียงรายพร้อมเผชิญกระแสน้ำรุนแรง อันเกิดจากความต่างระดับของแก่งหิน ก่อให้เกิดเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงผจญภัยที่สนุกสนานตื่นเต้นเร้าใจ ทำให้นักเดินทางให้มาสัมผัสอย่างน้อยก็ “สักครั้งหนึ่งในชีวิต”

เสียงนายท้ายเรือสั่งดังชัด “ซ้าย..ขวา..พาย” ลูกเรือที่เพิ่งผ่านการซักซ้อมมาเพียงระยะเวลาไม่ถึง 10 นาที จ้วงพายลงผืนน้ำใสเย็นอย่างแข็งขันพร้อมเพรียง รวากับเหล่าผีพายเรือยาวแห่งเมืองน่านที่เพิ่งผ่านนัดเปิดสนามหน้าเมืองไปได้ไม่กี่วัน ทว่าสนามนี้ไม่ได้แข่งกับใครอื่น แต่เป็นการแข่งขันเอาชนะกับหัวใจของตนเอง ระหว่างความกลัวกับความกล้ารวมถึงน้ำใจไมตรีที่จะมีให้แก่กัน แน่ใจว่าเรื่องหลังนี้ไม่ค่อยจะมีในสังคมเมืองหลวง “หากคุณหยุดพาย เรือก็จะไม่ไป และทุกคนก็จะไม่ฟื้นแก่ง สายน้ำสายนี้ไม่เหมือนที่อื่น ถ้าทุกคนไม่ช่วยกันเรืออาจพลิกคว่ำได้” นายท้ายกำชับอีกครั้ง จนลูกเรือจำขึ้นใจ

ในช่วงเวลาชิลล์ คือเวลาที่เพิ่งผ่านพ้นแก่ง ผมแลเห็นสายน้ำว่าสวยงามหลังผ่านพ้นความคุ้ยเขี่ยคลื่นพริ้วแตกกระเซ็นเป็นประกายใส มันช่างเป็นภาพงดงาม ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือน ยิ่งในช่วงเวลาที่อยู่ในแก่งน้ำ แม้วินาทีนั้นทุกคนกำลังจ้วงพายลงน้ำถึยบราวกับขุนศึกบน

หลังมีพายุลูกปืนที่มณฑลอิศรด้วยหอกหลาว แต่สายน้ำว่าก็ยังคงความงดงามประหนึ่งสาวน้อย
ในวัยใสผู้เยือกเย็นนุ่มละมุน ทว่ามีเกรี้ยวกราดบ้างในบางคราวคูมีเสน่ห์ชวนหลงใหลเพื่อพิชิตใจ
เธอมาครอง

เวลานานนับชั่วโมงผ่านไปร่างกายเปียกปอนชุ่มน้ำ จากความกลัวเปลี่ยนเป็นความกล้า
แล้วพัฒนาไปเป็นความสนุก บทสนทนาหยอกเย้าภายในจนถึงระหว่างเรือได้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่
เมื่อใดผมไม่ทันสังเกต เพียงรับรู้ได้ว่ามิตรภาพได้เกิดขึ้นแล้วในนทีสายนี้ สองฟากฝั่งเป็นป่าเขา
บางคนเริ่มขับกล่อมลำนำไพรเพื่อปลอบใจหรือไม่ก็เพลินอย่างลึ้มตัว บางช่วงของเส้นทางทางฝั่ง
ขวามีน้ำตกลงมาเป็นสายนับได้หลายชั้น ภาพของนกปากยาวยืนนิ่งรอคอยเวลาโฉบเหยื่อที่ผลอ
ลอยตัวขึ้นมาหายใจบนผิวน้ำ สร้างความตื่นเต็นให้แก่พวกเรายิ่งนัก ภาพสะพานแขวนเชื่อมโยง
ระหว่างสองฟากฝั่งที่สร้างพอให้คนเดินได้คราวละ 3-4 คน ชวนให้คิดต่อไปว่า ในป่าแห่งนี้มีคน
อาศัยอยู่ แล้วเขาจะลำบากไหมกับเส้นทางที่รถทุกชนิดไม่สามารถเข้าถึง หรือว่าเขากำลังมีความสุข
อย่างที่เขากำลังเป็นอยู่

วันนี้เราพายผ่านแก่งเสื่อเด่นห้วยลอย แก่งสบห้วยปิง แก่งหลวง แก่งห้วยเตือ แก่งฝิป่า
ซึ่งล้วนแต่เป็นแก่งใหญ่ที่ถูกจัดอยู่ในระดับ 4-5 โดยถือว่าเป็นระดับสูงของการล่องแก่ง นายท้าย
และนายหัวเรือต้องใช้ทักษะประสบการณ์อย่างมากจึงจะสามารถผ่านพ้นไปได้ด้วยดี การล่องแก่ง
ในสายน้ำว่าช่วงเดือนตุลาคมของทุกปีถือเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม ปริมาณน้ำไม่มากจนทำให้เกิด
อันตรายและไม่น้อยเกินไปจนทำให้ไม่สนุกสนาน ปัจจุบันเราเรียกเส้นทางล่องแก่งจากบ้านสบ
มาง อำเภอบ่อเกลือ ไปจนถึงบ้านวังจุก อำเภอแม่จิม ว่าเป็นการล่องแก่งน้ำว่าตอนกลางระยะทาง
80 กิโลเมตร ผู้เดินทางจะต้องพักค้างแรมในแคมป์กลางป่าที่ผู้ประกอบการได้เข้ามาจัดทำไว้อย่าง
น้อย 1 หรือ 2 คืน ผู้ประกอบการจะทำการเตรียมอุปกรณ์ และเสบียงอาหาร ไว้ให้นักท่องเที่ยวเป็น
อย่างดี ทั้งนี้ความสะดวกสบายคงไม่เหมือนกับการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ทั่วไปที่รถยนต์
สามารถเข้าถึง นักท่องเที่ยวควรทำความเข้าใจกับพื้นที่และควรมีการเตรียมตัวมาบ้าง โดยไม่ลืมน่า
การท่องเที่ยวคือการใช้ชีวิตให้แตกต่างไปจากวิถีชีวิตประจำวัน

ในที่สุดผมและทุกคนในคณะเดินทางได้เดินทางผ่านแก่งใหญ่ๆ อีกมากมายนับสิบแก่ง
จนมาถึงจุดหมายปลายทางที่บ้านวังจุก ในช่วงบ่ายวันที่สองของการเดินทาง จากนั้นสายน้ำว่ายังคง
ไหลรินต่อไปอีกหลายกิโลเมตรจนถึงบริเวณที่เรียกว่าสบว่า ในพื้นที่อำเภอเวียงสา ซึ่งอยู่ทางด้าน

ทิศใต้ของจังหวัดน่าน เราใช้เวลาอีกหนึ่งวันที่เหลือสำหรับ โปรแกรมท่องเที่ยวในตัวเมืองน่าน แต่ดูเหมือนจะไม่เพียงพอกับการชื่นชมงดงามของสถาปัตยกรรมล้านนาอันทรงคุณค่า ที่ล้วนมีประวัติความเป็นมาน่าสนใจ ผมอยากให้คุณได้ไปสัมผัสด้วยตนเอง

(ที่มา เติลนิวัศ ฉบับวันที่ 21 เมษายน 2555)

1. ลักษณะเด่นของสารคดีท่องเที่ยวเรื่องนี้คืออะไร (ความรู้ความจำ)
  - ก. ใช้ภาษาบรรยายให้เห็นภาพ
  - ข. ให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
  - ค. ให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน
  - ง. ใช้ภาษาโน้มน้าวใจแก่ผู้อ่านเชื่อถือคล้อยตาม
2. หลังจากอ่านเรื่องนี้แล้วจะมีวิธีป้องกันอุบัติเหตุการท่องเที่ยวอย่างไร (การนำไปใช้)
  - ก. หาวิธีป้องกันเพื่อลดอุบัติเหตุ
  - ข. ควรไปท่องเที่ยวเมื่อน้ำน้อยและกระแสน้ำไม่รุนแรง
  - ค. ควรมีผู้ให้คำแนะนำและอุปกรณ์ช่วยเหลือ
  - ง. ดูแลตนเองและคนอื่นๆที่ไปด้วยกัน
3. ข้อใดกล่าวถึงคำว่า“การท่องเที่ยว”ได้ตรงกับเรื่องนี้มากที่สุด (การวิเคราะห์)
  - ก. การท่องเที่ยวคือการใช้ชีวิตเพื่ออยู่ในสภาพที่เป็นธรรมชาติ
  - ข. การท่องเที่ยวคือการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตเป็นชั่วคราว
  - ค. การท่องเที่ยวคือการใช้ชีวิตที่ไม่เหมือนกับชีวิตคนอื่นๆ
  - ง. การท่องเที่ยวคือการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นที่ไม่รู้จักกัน
4. การท่องเที่ยวประเภทใดมีลักษณะคล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวที่มากที่สุด (การสังเคราะห์)
  - ก. การดำน้ำเพื่อชมสัตว์ใต้น้ำ
  - ข. การปีนเขา
  - ค. การปีนหน้าผา
  - ง. การเดินป่า

5. คำกล่าวของผู้เขียนว่า“ระหว่างความกลัวกับความกล้ารวมถึงน้ำใจไมตรีที่จะมีให้แก่กัน แน่แน่นอนว่าเรื่องหลังนี้ไม่ค่อยจะมีในสังคมเมืองหลวง”คุณคิดว่าถูกต้องหรือไม่ (การประเมินค่า)
- ถูกต้อง เพราะคนในสังคมเมืองหลวงส่วนใหญ่ไม่มีน้ำใจ
  - ถูกต้อง เพราะคนในสังคมเมืองหลวงส่วนใหญ่สนใจตนเองมากกว่าคนอื่นเนื่องจากมีการแข่งขันกันสูง
  - ไม่ถูกต้อง เพราะคนในสังคมเมืองหลวงส่วนใหญ่สนใจคนอื่นมากกว่าตนเอง
  - ไม่ถูกต้อง เพราะคนในสังคมเมืองหลวงส่วนใหญ่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีน้ำใจ

เรื่องที่ 2 มนัส โอภากุล...ช่างป่าต้นคนสุพรรณ

คนไทยโดยเฉพาะชาวสุพรรณบุรีภูมิใจกับเรื่องสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยได้ประกาศเกียรติและมอบโล่รางวัลนราธิป ประจำปี 2552 ให้กับ มนัส โอภากุล ซึ่งได้มีการจัดพิธีมอบรางวัลกันไปแล้วในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2553 ที่ผ่านมานั้น ห้องประชุมใหญ่ หอสมุดแห่งชาติ ท่าवासกรี

มนัส โอภากุล เป็นชาวสุพรรณ โดยกำเนิด นักปราชญ์ในด้านพระเครื่องเมืองสุพรรณฯ นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่นผู้ทุ่มเทกำลังกายใจศึกษาค้นคว้าพลิกอิฐพลิกหินทีละก้อนวิเคราะห์เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณด้วย

ตัวเอง จนสามารถโต้แย้ง ท้วงติงข้อมูลในส่วนคลาดเคลื่อนบิดเบือนจากความเป็นจริงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณ ได้อย่างมีเหตุมีผล และเป็นที่ยอมรับของนักประวัติศาสตร์จากสถาบันการศึกษาต่างๆ

บรรพชนทั้งฝ่ายตัวครุมนัสเอง และฝ่ายภรรยาต่างก็เป็นคนจีนด้วยกัน ตัวครุมนัสเองยังบอกว่าโรงเรียนจีนสอนให้ท่านรู้จักจดบันทึกประจำวัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ที่การเขียนบันทึกเรื่องราวประจำวันซึ่งท่านได้มาจากโรงเรียนจีนนี้ นอกเหนือจะทำให้ตัวครุมนัสเป็นคนเรียบร้อย มีระเบียบวินัยต่อการทำงานทุกอย่างแล้ว ยังส่งผลให้ท่านเป็นนักเขียนในเวลาต่อมา นั่นก็เพราะว่าผู้จะเขียน

หนังสือเชิงวิชาการเล่มใหญ่หลายเล่มจนเป็นที่ยอมรับของผู้อ่านมิใช่เรื่องทำได้ง่ายๆเลย และถ้าหากมองไปในกลุ่มนักเขียนต้นแบบหลายต่อหลายท่านจะพบว่า การเขียนบันทึก คือพื้นฐานหนึ่งสำหรับการก้าวไปสู่ฐานันครนักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ภายภาคหน้า ไม่ว่าจะเป็นสมุดบันทึกลายมือของพระมหาเถรอม อินทปัญญา (พุทธทาสภิกขุ), จิตร ภูมิศักดิ์ หรือท่านอื่นๆ

ดังนั้น โรงเรียนจีนที่ครูมนัสได้ไปเล่าเรียนในสมัยนั้น นอกจากได้ประสิทธิภาพและความรู้ด้านภาษาจีนแล้ว ยังได้บ่มเพาะนิสัยรักการเขียนให้กับครูมนัสในเวลาต่อมาด้วย ทั้งจากงานเขียนที่ปรากฏในหลากหลายคอลัมน์ หลากหลายนามปากกา แต่จากมความคิดของผู้เขียนคนเดียวในหน้าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

ครูมนัส โอภากุล นอกเหนือจากเขียนตำราเกี่ยวกับพระเครื่องเมืองสุพรรณ เขียนคอลัมน์ประจำให้กับนิตยสารแนวพระเครื่องหลายฉบับ เขียนบทความเชิงวิชาการแล้ว ก่อนหน้านี้ท่านยังเคยเป็นนกลน้อยในไร่ส้มทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในชื่อหนังสือพิมพ์ “คนสุพรรณ” จากชาวบ้านธรรมดาประกอบสัมมาชีพหลักคือทำมาค้าขาย ถ้าไม่ใช่เพราะมีหัวก้าวหน้า มีภูมิพลังทางความคิดเพียงพอ รักในสิ่งถูกต้อง รวมไปถึงมีจิตใจเสียสละ ไหนเลยจะกล้ามาพัวพันกับงานหนังสือและหนังสือพิมพ์ได้

นอกเหนือจากด้านงานเขียนซึ่งครูมนัสได้สำแดงให้ปัญญาชนได้ประจักษ์ถึงขีดความสามารถแล้ว ในอดีตครูมนัสยังเป็นนักกีฬาที่ฝึกฝนจนเชี่ยวชาญกีฬาหลายประเภท โดยเฉพาะบาสเกตบอลเคยสร้างชื่อเสียงโด่งดังระดับประเทศมาแล้ว จากการเป็นนักกีฬาทิมบาสเกตบอลชายทีมป่วยฟัง)อินทรีบิน (ของโรงเรียนเหยอชิง ครองแชมป์ชนะเลิศหลายสมัยติดต่อกัน กระทั่งหนังสือพิมพ์จีนให้ฉายาว่า 5 เสือ นอกจากนั้นครูมนัสยังเป็นนักแบดมินตัน, นักวิ่ง, นักกระโดดไกล ความเป็นนักกีฬา ส่งผลให้ร่างกายของครูมนัสสมบูรณ์แข็งแรง แม้ปัจจุบันอายุของท่านจะย่าง 96 ปี แต่ยังนับว่าแข็งแรงมากสำหรับคนวัยเดียวกัน สมองแจ่มใส สามารถค้นคว้าจดจาะบันทึกข้อความซึ่งตกผลึกทางปัญญาเขียนบทความได้ อีกทั้งยังส่งผลให้จิตใจของท่านเต็มเปี่ยมด้วยน้ำใจนักกีฬาเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อความสุขส่วนรวมได้ทุกเมื่อ

หันมาดูทางด้านดนตรี ครูมนัส โอภากุล เคยก่อตั้งวงดนตรีสากลในชื่อ “มนัสและสหาย” ซึ่งถือได้ว่าเป็นวงดนตรีสากลวงแรกของจังหวัดสุพรรณขณะนั้น ก่อนเปลี่ยนชื่อวงเป็น ช.ส.พ. ในเวลาต่อมา และด้วยการทำหน้าที่หัวหน้าวง ช.ส.พ. นี้เอง ทำให้ครูมนัสได้มีโอกาสเล่น

ดนตรีหน้าพระที่นั่ง ในคราวที่ในหลวงเสด็จเพื่อทรงเปิดเขื่อนชลมารคพิจารณา พร้อมทั้งเสด็จเยือนโครงการชลประทานโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.2487

เส้นทางและเวลาของชีวิตक्रमนัส โอภากุล ควรค่าเป็นอย่างยิ่งที่จะถูกรวบรวมเรียบเรียงไว้ให้ผู้นุชนได้ศึกษาเป็นแบบอย่าง เป็นนักกีฬา นักดนตรี นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน คุณพ่อตัวอย่าง พรานไพรแห่งผืนป่าตะวันตก และเป็นปราชญ์ของแผ่นดิน แสวงหาความรู้รากเหง้าบ้านเกิด เรียนประวัติศาสตร์จากห้องเรียนซากโบราณสถานศึกษารำประสบการณ์กลิ่นกรองเขียนเป็นหนังสือสำหรับผู้สนใจได้ค้นคว้าศึกษา

ดังนั้นการจะพูดว่า क्रमนัส โอภากุล เป็นปราชญ์แห่งปราชญ์จึงไม่ใช่เป็นคำพูดเกินเลยแม้แต่น้อย อีกทั้งการที่นักเขียนคุณภาพอย่าง ภาณุมาศ ภูมิตาวร มีข้อเสนอสรุปไว้ว่า “หากในอนาคตจะมีพิพิธภัณฑสถานแห่งใหม่เกิดขึ้น โดยตั้งชื่อเป็นเกียรติยศ เป็นความทรงจำรำลึกถึง และแทนคำขอบคุณแด่ปราชญ์ของแผ่นดินที่มีแต่คำว่า “ให้” ท่านนี้ว่า พิพิธภัณฑสถาน รมนัส โอภากุล หรือ ถนนสายใดสายหนึ่งจะตั้งชื่อตามนามของท่าน ย่อมเป็นสิ่งที่เหมาะสมผล และน่าสนับสนุนผลักดันเป็นอย่างยิ่ง”

(ที่มา เติมนิวส์ ฉบับวันที่ 5 มิถุนายน 2555)

6. ลักษณะของงานเขียนเรื่องนี้จัดว่าเป็นสารคดีเพราะเหตุใด (ความรู้ความจำ)

- ก. เป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้และนำเสนอด้วยกลวิธีการแต่งที่น่าสนใจ
- ข. เป็นการรายงานข้อมูลจากสถานการณ์จริงโดยไม่ปรุงแต่ง
- ค. เป็นเรื่องที่เร้าใจเหมือนเรื่องสั้น
- ง. เป็นเรื่องเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นหลักฐานทางวิชาการ

7. จุดมุ่งหมายของการเขียนสารคดีชีวประวัติเรื่องนี้คืออะไร (ความเข้าใจ)

- ก. เพื่อติดตามความรู้จากปรากฏการณ์หรือเรื่องสถานการณ์ที่ผู้อ่านสนใจ
- ข. เพื่อสร้างความบันเทิงให้กับผู้อ่าน
- ค. เพื่อแนะนำวิชาชีพที่น่าสนใจให้กับผู้อ่าน
- ง. เพื่อให้ศึกษาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

8. จากสารคดีเรื่องนี้ ข้อใดไม่จัดว่าเป็นอาชีพของมนัส โอภากุล (ความเข้าใจ)
- ก. นักกีฬา
  - ข. นักหนังสือพิมพ์
  - ค. นักประวัติศาสตร์
  - ง. นักข่าว
9. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่ทำให้มนัส โอภากุลประสบความสำเร็จ (การวิเคราะห์)
- ก. การเป็นนักกีฬา ความมีน้ำใจการเสียสละและความอดทน
  - ข. การเล่าเรียนที่โรงเรียนจีน บ่มเพาะนิสัยรักการเขียนการบันทึก
  - ค. การศึกษาพระเครื่องเพื่อให้เกิดเพ็ดเพลินและส่งเสริมความเชื่อ
  - ง. การทุ่มเทศึกษาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ของเมืองสุพรรณบุรี
10. บทสรุปของสารคดีชีวประวัติ มนัส โอภากุลควรดำเนินการให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ยกเว้น ข้อใด (การวิเคราะห์)
- ก. นำรูปภาพมนัส โอภากุลไปติดไว้ในโรงเรียนทุกแห่ง
  - ข. ควรจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ มนัส โอภากุล เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษา
  - ค. เขียนประวัติของมนัส โอภากุลในตำราเรียน
  - ง. สร้างโรงเรียนที่ใช้ชื่อมนัส โอภากุลเพื่อเป็นอนุสรณ์

บทเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษา

- 1 .มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสั้นและวิธีการอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น
- 2 .สามารถวิเคราะห์เรื่องสั้นและตอบคำถามจากการอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้นได้

สาระสำคัญการเรียนรู้

1 .ความหมายของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นงานเขียนร้อยแก้วที่จัดอยู่ในประเภทบันเทิงคดี บันเทิงคดีนั้นเป็นเรื่องสมมุติ มิใช่เรื่องจริง ผู้แต่งเรื่องสั้นอาจสมมุติบุคคลหรือตัวละครขึ้นชุดหนึ่ง แล้วสมมุติเหตุการณ์หรืออุบัติการณ์สถานที่ กาลเวลาได้ตามความพอใจของตน

2. ลักษณะของเรื่องสั้น

2.1 มีขนาดสั้นและมุ่งเสนอแนวคิดสำคัญเพียงอย่างเดียว

2.2 มีโครงเรื่องที่สนุก ใ้ใจให้ติดตาม

2.3 มีการดำเนินเรื่องในช่วงระยะเวลาอันสั้น

2.4 มีตัวละครสำคัญน้อย

2.5 มีการสร้างฉาก บรรยากาศ บทสนทนา และองค์ประกอบต่างๆด้วยภาษาและกลวิธีการแต่งที่กระชับรัดกุม และทำให้เรื่องสมจริง

3. โครงเรื่องของเรื่องสั้น

โครงเรื่องหมายถึงการกำหนดเค้าโครงเรื่อง เหตุการณ์หรือพฤติกรรมหรือความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาในเรื่องซึ่งมีความผสมผสานเป็นอันหนึ่งเดียวกัน ส่วนสำคัญในการสร้างโครงเรื่องมี 3 อย่างคือ

3.1 ตอนเปิดเรื่อง เป็นตอนเริ่มพฤติกรรมซึ่งจะกำหนดสภาพและเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องให้ดำเนินไปตามลำดับ

3.2 ตอนดำเนินเรื่อง จะเป็นการสร้างปม สร้างอุปสรรคความขัดแย้งต่างๆให้เกิดความยุ่งยากชวนติดตาม การสร้างความขัดแย้งนั้น อาจอยู่ในลักษณะขัดแย้งกับผู้อื่น ขัดแย้งกับธรรมชาติ

ขัดแย้งกับตนเองหรือขัดแย้งกับสังคมได้

3.3 ตอนปิดเรื่อง เป็นตอนที่ความตื่นเต้นสนใจของผู้อ่านจะทวีถึงจุดสุดยอดหรือจุดสูงสุด เรื่องสั้นบางเรื่องจะจบตรงสูงสุดแต่บางเรื่องก็จะคลี่คลายความยุ่งยากที่เกิดขึ้น ตอนจบเรื่องจะมีหลายลักษณะ กล่าวคือจุดจบของเรื่องอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้อ่านคาดไว้ จบด้วยความเศร้า จบแบบหวานชื่น หรือจบตามที่เป็นจริงในชีวิต

4. วิธีการอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น

4.1 วิเคราะห์ชื่อเรื่องและเนื้อเรื่องว่าสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด

4.2 วิเคราะห์รูปแบบการเขียนว่าใช้แนวการเขียนแบบใด เช่น การเขียนโดยใช้เหตุการณ์เป็นหลักหรือใช้ความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือใช้สัญลักษณ์ เป็นต้น

4.3 วิเคราะห์ลักษณะเด่นต่างๆของเรื่องสั้น เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉากบทสนทนา หรือสำนวนภาษา วิธีดำเนินเรื่องว่าเหมาะสมเพียงใด

4.4 วิเคราะห์แก่นเรื่องว่าคืออะไร ผู้เขียนสามารถสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจนหรือคลุมเครือ

แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นจากหนังสือพิมพ์ไทย

เรื่องที่ 1 เมื่อหัวใจไม่ต้องการชัยชนะ

อารีนำเสื้อโปโลสีเหลืองที่ต้องใส่พร้อมกางเกงวอร์มในวันที่มีวิชาพลานามัยของวินาน้องสาวมาเย็บตรงชายเสื้อที่ตะเข็บหลุดลุ่ยออกมา เธอนำเสื้อตัวนั้นมาร้อยด้าย แล้วสอย แต่บังเอิญด้ายหลุดเล็กๆ ที่มีอยู่ไม่เพียงพอ จึงวางเสื้อลงตรงทางเดินไม่ริมคลองหน้าบ้าน ซึ่งอยู่ในสลัมแห่งหนึ่ง บ้านของเธอเป็นบ้านที่มีข้างฝาเป็นกระเบื้องฝ้าที่เก็บมาได้จากกองขยะ ที่บ้านคนรวยทุบทิ้งแล้วนำมาทิ้งที่กองขยะแห่งนี้

บ้านที่อยู่ริมคลองเล็กๆ ชานเมืองของจังหวัดแห่งหนึ่งที่ไม่ขอกล่าวฯ ปลูกตามมีตามเกิดยื่นเข้าไปในคลอง พ่อกับแม่มีอาชีพขายของเก่า ทุกวันพ่อกับแม่ต้องจี่รถซาเล้งห่อข้าวออกไปหาของเก่าและรับซื้อของเก่าตามบ้านตามถนนทั่วไป

บางทีโชคดีไปพบกองบุญใหญ่ที่แจกข้าวสาร แจกปลากระป๋องของมูลนิธิต่างๆ ก็จะเข้าแถวรับของแจกไปด้วย อาจจะเวียนสักรอบหรือสองรอบเพื่อได้ข้าวสารมาดำรงชีวิตที่เป็นอยู่

แม่ของอารีเล่าว่า บางทีโชคดีไปเจอตึกที่เขาทุบทิ้งก็จะไปร่วมประมูลซื้อเหล็กของซากตึกร่วมกับเพื่อนๆ ชาวซาเล้ง ในวันนั้นพ่อจะเอาจอบเสียมชะแลงไปด้วย ชีวิตความเป็นอยู่ในเมืองนี้ก็ถือว่าลำบากมากสำหรับคนไม่มีเงิน แต่พ่อบอกว่าถึงมีเงินน้อยหน่อย แต่ถ้าชีวิตพอเพียงก็พอมืออยู่ มีกินไม่อดตายถ้าขยัน พ่อนำผักบุ้งมาทิ้งไว้ในคลอง สำหรับเป็นอาหารยามยาก พวกชาวริมคลองที่มีคนหลังไหลมาอยู่มากขึ้นแล้วก็พาไปไหว้วอนต่อน้ำประปามาใช้จากตึกหน้าบ้าน แล้วช่วยกันออกเงินกันเวลาบิลค่าน้ำมาเก็บ โดยเจ้าของตึกไม่ต้องเสียเงินให้ พวกชาวคลองแบบพวกเราก็จะพากันถือถังน้ำไปรองมาเก็บไว้กินไว้ใช้ จากก๊อกน้ำประปาหนึ่งเดียวนี้ และขอต่อไฟฟ้ามาใช้ด้วยวิธีการแบบเดียวกันนี้เอง

อารีและวินา เรียนในโรงเรียนเทศบาลของที่นี่ และโชคดีที่โรงเรียนมีอาหารกลางวันให้นักเรียนได้รับประทานกัน ทำให้ไม่ต้องขาดแคลนอาหารกลางวันมาก

หลังจากที่วางเสื้อทิ้งเอาไว้ และกำเงินเหรียญบาทไปซื้อด้ายมาเย็บเสื้อต่ออันนั้น พอกลับมาถึงบ้านพบว่าเสื้อสีเหลืองตัวนั้นหายไปแล้ว มันหายไปแล้วจริงๆ อารีรู้สึกผิดต่อน้องสาวมาก ทำ

ให้เสื้อสีเหลืองตัวเดียวของน้องสาวอันทรธานหายไป รู้สึกสิ้นหวังมาก

อารีบอกวินาว่าเสื้อโปโลสีเหลืองตัวนั้นหายไปแล้ว...

สองคนพี่น้องตกลงกันว่าจะเปลี่ยนกันใส่ในวันที่มีวิชาพลานามัย ซึ่งบังคับให้นักเรียนต้องใส่ เพราะไม่อยากให้แม่ต้องเสียเงินซื้อเสื้อตัวใหม่อีกครั้งหนึ่ง มันคงไม่มีปัญหาเกิดขึ้น ถ้าโรงเรียนไม่เปลี่ยนนโยบาย สำหรับการแต่งตัวเกิดขึ้น

แต่โรงเรียนได้ประกาศใหม่ว่า ให้วันศุกร์ทุกคนต้องใส่ชุดกีฬาของโรงเรียน อารีและวินา จึงนั่งปรึกษากันว่าจะผลัดกันใส่เสื้อโปโลสีเหลืองคนละอาทิตย์

วันศุกร์แรกของประกาศของโรงเรียน วินาใส่ชุดกีฬาเต็มรูป ส่วนอารีใส่ชุดนักเรียน ครูเรียกอารีไปถามว่าทำไมไม่ใส่ชุดกีฬามา อารีบอกว่า

“หนูลืมค่ะคุณครู เลยไม่ได้ใส่ชุดกีฬามาค่ะ”

ครูบอกว่าอาทิตย์ต่อไปห้ามลืมนะ ถ้าลืมอีกครูจะทำโทษ เรื่องผิดระเบียบของโรงเรียน ผ่านไปได้อาทิตย์หนึ่ง

อาทิตย์นี้อาทิตย์ที่สอง วินาแต่งชุดนักเรียน ส่วนอารีแต่งกายชุดกีฬาเต็มยศ ครูหันมาเล่นงานวินา ว่าทำไมไม่ใส่ชุดกีฬามาโรงเรียน ขณะที่เข้าแถวคนอื่นสีเหลืองหมด ส่วนวินาสีขาวอยู่คนเดียว วินาแก้ตัวไปว่า

“หนูซักรีดตากแล้วยังไม่แห้งค่ะคุณครู มันเปียกมากหนูเลยไม่ใส่มา”

ครูคาดโทษวินาไว้

พออาทิตย์ที่สามของการประกาศของโรงเรียน อารีต้องแต่งชุดนักเรียน ส่วนวินาแต่งชุดกีฬาเต็มยศ

คราวนี้ไม่มีคำแก้ตัว ครูได้ลงโทษโดยการให้มายืนโชว์หน้าเสาธง และพูดบอกนักเรียนหน้าเสาธงไม่ให้ทำแบบนี้อีก เพราะผิดระเบียบของโรงเรียน

อายุก็อายุมาก แต่ไม่มีทางเลือก เพราะมีเสื้ออยู่ตัวเดียว ทั้งอารีและวินาเลยตัดสินใจที่จะผลัดกันขาดเรียนในวันศุกร์ เพื่อไม่ให้ถูกวิพากษ์วิจารณ์หน้าเสาธง พ่อคงคิดปกติบ้าง แต่ไม่มีเวลาที่จะอยู่บ้านมากนัก เพราะต้องออกจากบ้านตั้งแต่ตีห้า

วันหนึ่ง มีประกาศรับสมัครแข่งขันวิ่งสองร้อยเมตรหญิงของโรงเรียน รางวัลที่หนึ่งคือชุดวอร์มอย่างดี รางวัลที่สองเป็นกระเป๋า รางวัลที่สามเป็นเสื้อโปโลสีเหลือง

อารีรีบสมัครทันที หวังว่าตัวเองคงได้ที่สาม เพราะรางวัลเป็นเสื้อโปโลสีเหลือง ไม่ต้องการได้ที่หนึ่ง เพราะว่ามันไม่เป็นไฉน

วันแข่งขัน อารีคิดในใจว่า

“ต้องได้ที่สาม ต้องได้ที่สาม”

เมื่อเข้าสนามแข่งขัน วิ่ง วิ่ง ตาเป็นประกาย ในใจเราต้องได้เสื้อ เราต้องได้เสื้อที่ต้องการ

ท่ามกลางเสียงปรบมือของทุกคน หลังเข้าสู่เส้นชัยแล้ว

เสียงประกาศดังขึ้น แต่ทำให้อารีน้ำตาไหล ความฝันเล็กๆที่จะได้เสื้อหายไป มองหาวีณา หน้าวินามีรอยยิ้ม กำลังปรบมือให้พี่สาวด้วยความดีใจ

เมื่อเสียงประกาศว่า

อารีคือผู้ที่ได้รับรางวัลวิ่งสองร้อยเมตรหญิง ที่มีอุปการคุณมอบชวอร์มให้

แทนการดีใจที่ได้รับชัยชนะ กลายเป็นความเศร้าอีกครั้งหนึ่งของอารี...

ความเศร้าจากความผิดที่ทำให้เสื้อของวินาหายไป....

แต่อารีไม่ต้องการชวอร์ม สิ่งที่อารีต้องการคือรางวัลที่สามเพื่อที่จะนำเสื้อไปให้วินา น้องสาว ชดเชยความผิดที่ทำให้เสื้อของวินาหายไปคราวนั้น

เพื่อที่จะได้ไม่ต้องขาดเรียนในวันศุกร์อีก...

(ที่มา โปสเตอร์ยุคย์ ฉบับวันที่ 25 มิถุนายน 2555)

1. ใครเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาในเรื่อง (ความเข้าใจ)

ก. อารี

ข. วินา

ค. พ่อแม่

ง. ครู

2. ข้อใดไม่เป็นสาเหตุที่ทำให้อารีร้องไห้หลังจากได้ชัยชนะในการแข่งขัน (ความเข้าใจ)
- ก. ชนะเลิศวิ่ง เมตร 200
  - ข. ได้เสื้อกีฬาทัวใหม่ไปให้น้อง
  - ค. ได้รางวัลชวอรัม
  - ง. พลาดรางวัลที่ตัวเองต้องการ
3. หากคุณเป็นอารี คุณจะแก้ไขปัญหาที่ทำให้เพื่อนน้องสาวหายไปอย่างดีที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. ใช้เวลาหาเรียน ไปทำงานแล้วเก็บเงินไปซื้อเสื้อกีฬาทัวใหม่
  - ข. ขอเงินพ่อแม่ไปซื้อเสื้อกีฬาทัวใหม่
  - ค. นำเสื้อกีฬาของตนเองให้น้องสาวใส่ และบอกความจริงกับคุณครู
  - ง. ขอยืมของเพื่อนที่มีเสื้อหลายตัว
4. แก่นความคิดสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร (การวิเคราะห์)
- ก. การเสียสละของบุคคลในครอบครัว
  - ข. รณรงค์ให้สังคมหันมาสนใจคนยากจน
  - ค. ชัยชนะอาจไม่ใช่สิ่งที่มนุษย์ต้องการเสมอไป
  - ง. ความสุขไม่ได้อยู่ที่ชัยชนะ
5. อารีได้รางวัลที่หนึ่งแต่ไม่มีความสุข คุณคิดว่าความสุขของอารีคืออะไร (การวิเคราะห์)
- ก. ความสุขคือมีความรักจากครอบครัว
  - ข. ความสุขคือได้สิ่งที่ต้องการตามความจำเป็น
  - ค. ความสุขคือการได้ชัยชนะ
  - ง. ความสุขคือความร่ำรวย

เรื่องที่ 2 พ่อครับ ผมขอยืมเงิน 200 ครับ

เสร็จจากงาน ถึงบ้านเกือบสามทุ่มเข้าไปแล้ว เขาเดินเข้าบ้านที่คูเจียบเหงา เนื่องจากภรรยาเสียชีวิตไปเมื่อปีกลาย ทั้งลูกชายคนเดียวไว้กับเขาให้หาเลี้ยงลูกตามลำพังดีว่าเจ้าหนูน้อยพอจะช่วยตัวเองได้บ้าง อาหารก็กินอาหารปิ่นโตที่ผูกประจำ หากินเองได้ ทำให้ไม่เป็นภาระมากมายนัก

เข้ามาในบ้าน เหนือออบแก้มยังไม่ทันได้พัก ผู้เป็นพ่อเห็นหน้าลูกชายวัยซน ที่รอรับเอ่ยปาก ทัก

“พ่อครับวันนี้ทำงานเหนื่อยมั๊ยครับ”

“เหนื่อยสิ ลูกวันนี้ทำการบ้านเสร็จแล้วหรือ”

ผู้เป็นพ่อตอบเนือๆ พร้อมกับถามต่อด้วยความเคยชิน

“เสร็จหมดแล้วครับ คือ ผมมีเรื่องบางอย่างอยากจะถามพ่อนะ พ่อว่างหรือยังครับ”

ลูกชายตัวน้อยถามต่อ

“เดี๋ยวพ่อจะไปอาบน้ำ หาข้าวกินข้าวซักหน่อย แล้วคงจะเข้านอน วันนี้เหนื่อยเหลือเกินว่าแต่แกจะถามอะไรพ่อหรือ”

ผู้เป็นพ่อ ถามด้วยน้ำเสียงอ่อนล้า

“คือผมอยากรู้ว่าพ่อทำงานได้ ค่าจ้างวันละเท่าไรครับ”

ลูกชายถามด้วยน้ำเสียงใสซื่อ

เค้าหันมามองหน้าลูกชาย พร้อมกับ ขมวดคิ้วด้วย ความสงสัย แล้วผู้เป็นพ่อ แต่ก็ตอบไปว่า

“วันละสิร้อย”

“งั้นผมขอยืมตั้งค์พ่อซักสองร้อยได้มั๊ยครับ”

ลูกชายตัวน้อยเอ่ยปากด้วยสายตาวิงวอน

“หา แกว่าไงนะ”

ผู้เป็นพ่อขึ้นเสียงด้วยอารมณ์

ก่อนที่จะหันมาพูดกับลูกชายด้วยเสียงเข้มขึ้นกว่าเดิม

“นี่ฟังนะ แกคิดว่าเงินทองหาได้ง่ายๆ เหรอ กว่าพ่อจะได้เงินสี่ร้อยบาท ต้องทำงานเหนื่อยตั้งแต่เช้ายันค่ำ แต่พอกลับมาที่บ้านเจอแกรอขอยืมเงินพ่อง่ายๆแบบนี้เนี่ยะ แกลองไปคิดดูให้ดีสิว่าแกทำประโยชน์อะไรให้พ่อบ้างพ่อถึงจะต้องให้เงินสองร้อยนี้ให้แกยืม”

เด็กชายยืนนิ่งมองหน้าพ่อ ไม่มีเสียงหลุดออกจากปาก แต่น้ำตาไหลซึมลงอาบร่องแก้ม ทั้ง สองข้างก่อนที่จะหันหลังเดินกลับห้องตัวเองอย่างซึมเซา

หลังจากอาบน้ำเสร็จแฉะเข้าครัว หาข้าวปลากินเรียบร้อย เขาหยิบนุหรีขึ้นมาจูดสูบ เดินไปที่ ระเบียง ความรู้สึกแสบแสบที่ ได้รับมาจากงานนอกบ้านเริ่มผ่อนคลาย คิดไปถึงอดีตที่ผ่านมา และงานที่ทำมาทั้งวัน แล้วก็ย้อนกลับคิด ไปถึงลูกชายตัวน้อย ลูกเป็นเด็กดี ไม่เคยเถร ไม่เคยเอ่ยปากขอเงิน เพิ่มนอกจากเงินค่าขนมที่เขาให้ประจำวันเท่านั้น แต่วันนี้ทำไมถึงเอ่ยปากขอยืมเงินเมื่อสักครู่ เขา เห็นอยุ่เกินไปหรือเครียดเกินไปหรือป่าว ถึงได้ใช้อารมณ์กับลูกไปอย่างนั้น เมื่อได้คิด เขาจับนุหรี แล้วเดินไปที่ห้องลูกชาย ไฟในห้องนอนดับแล้วเมื่อเปิดประตูเข้าไป

เอื้อมมือเปิดไฟในห้องหนูน้อยนอนตะแคง หน้าตายังคงลึ้มจ้องมองมาที่ประตูแก้มที่แนบกับหมอนชุ่มด้วยน้ำตาพร้อมเสียงสะอื้นเบาๆอยู่คนเดียว

เขาเดินไปนั่งที่ขอบเตียงมือลูบผมลูกชายเบาๆ พร้อมกับเอ่ยปากด้วยน้ำเสียงเครือจุกคอ

“พ่อขอโทษนะลูกเมื่อกี้ พ่อเหนื่อยมามากเลยใช้อารมณ์กับลูกมากไปหน่อย จริงๆตะกี้พ่อไม่ได้ถามลูกด้วยซ้ำว่าลูกอยากขอยืมเงินพ่อไปทำไมลูก อาจจะมีเหตุจำเป็นที่จะต้องใช้เงินก็ได้ เงินแม้ว่าจะหาได้ลำบาก ไม่ได้ได้มาง่ายๆ แต่ถ้าลูกมีเหตุผลเพียงพอ พ่ออาจจะให้ยืมก็ได้อ่ะ เพราะว่าคุณนะสำคัญสำหรับพ่อเหนือสิ่งอื่นใดและพ่อรักลูกจ้ะ”

“ว่าแต่ ไหน ลูกลองบอกพ่อสิว่า ลูกอยากขอยืมเงินสองร้อยไปทำอะไร”

ผู้เป็นพ่อถามลูกชายที่มองหน้าพ่อนิ่งด้วยน้ำเสียงปราณีเต็มเปี่ยมด้วยความรัก

ลูกชายตัวน้อยส่งเสียงสะอื้นจากลำคอ

“พ่อครับ ตั้งแต่แม่ตาย ผมเห็นพ่อต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินทุกวัน จนไม่ได้พัก ไม่ได้อยู่กับผมเลย เราแทบไม่มีเวลาได้อยู่ด้วยกัน ผมเลยค่อยๆเก็บค่าขนมของผมไว้ตลอดมาจนถึงตอนนี้ ผมเก็บได้สองร้อยบาทแล้ว แต่พอผมรู้จากพ่อว่า พ่อทำงานได้ค่าจ้างวันละสี่ร้อย ผมจึงอยากขอยืมพ่อเพิ่มอีกสองร้อยให้เป็นสี่ร้อยเพื่อจะได้ใช้เป็นค่าจ้างให้พ่อได้พัก ได้อยู่กับผมซักวันนึงครับ”

(ที่มา ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 9 ตุลาคม 2555)

6. การจบเรื่องในเรื่องนี้เป็นรูปแบบใด (ความรู้ความจำ)
- แบบความเศร้า
  - แบบตามที่เป็นจริงในชีวิต
  - แบบหวานชื่น
  - แบบไม่เป็นไปตามที่ผู้อ่านคาดไว้
7. ข้อใดไม่ใช่พฤติกรรมของพ่อในเรื่องนี้ (ความเข้าใจ)
- ขยันทำงาน เลี้ยงลูกตามลำพัง
  - ซื้ออาหารให้ลูกกินและดูแลลูกอย่างดีที่สุดเท่าที่ทำได้
  - ขอโทษกับลูกเวลาทำให้ลูกเสียใจ
  - เป็นคนรับฟังเหตุผลจากลูก
8. “จุดสุดยอด”ของเรื่องนี้คือเหตุการณ์ตอนไหน (การวิเคราะห์)
- ลูกบอกสาเหตุที่ต้องยืมเงินบาทจากพ่อ200
  - พ่อเข้าไปขอโทษลูกหลังอาบน้ำเสร็จ
  - ลูกขอยืมเงินจากพ่อ
  - พ่อดูแลลูกด้วยอารมณ์โมโห
9. ถ้าให้คุณตั้งชื่อเรื่องสั้นเรื่องนี้ใหม่ คุณคิดว่าชื่อใดเหมาะสมที่สุด (การสังเคราะห์)
- ลูกไม่มีแม่น่าสงสาร...
  - ห้วงงานไม่ห้วงลูก
  - สอนลูกอย่างไร
  - พ่อรักลูกนะครับ
10. เรื่องสั้นเรื่องนี้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการดูแลลูกอย่างไร (การสังเคราะห์)
- เด็กที่มีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียวน่าสงสารกว่าเด็กที่มีทั้งพ่อและแม่
  - คนส่วนใหญ่สนใจทำงานมากกว่าดูแลครอบครัว
  - ปัญหานี้เป็นปัญหาที่แก้ยากเพราะทุกคนต้องทุ่มเทในการทำงาน
  - การรับฟังความคิดของลูกด้วยความจริงใจเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก

บทเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมืองจากหนังสือพิมพ์ไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักศึกษา

1. มีความรู้เกี่ยวกับการ์ตูนล้อการเมืองและวิธีการอ่านวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมือง
2. สามารถวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมืองและตอบคำถามจากการอ่านวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมืองได้

สาระสำคัญการเรียนรู้

1. ความหมายของการ์ตูนล้อการเมือง

การ์ตูนล้อการเมือง (Political Cartoon) หรือ การ์ตูนบรรณาธิการ (Editorial Cartoon) คือ ภาพการ์ตูนที่วาดและตีพิมพ์ลงสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โดยมีเนื้อหาล้อเลียนหรือวิพากษ์วิจารณ์สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง จุดประสงค์เพื่อความสนุกสนานและความขบขัน ในบางครั้งอาจสอดแทรกถึงวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ จะมีคำบรรยายหรือไม่มีก็ได้ ล้อเลียนเชิงขบขันมากกว่าจะมุ่งทำลาย การ์ตูนล้อการเมืองได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ในยุคปัจจุบันนี้หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับจะต้องมีหน้าการ์ตูนการเมืองแทรกอยู่ด้วยเสมอ

2. องค์ประกอบของการ์ตูนการเมือง

การ์ตูนการเมืองมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

2.1 ส่วนที่เป็นภาพของความเป็นจริง ซึ่งนักเขียนการ์ตูนจะแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เขาคิดว่าดีหรือไม่ดีซึ่งเกิดขึ้นกับสังคมและชุมชนนั้น

2.2 ส่วนที่เป็นตัวสาร ซึ่งแสดงโดยภาพลายเส้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เขาคิดว่าน่าจะต้องทำ (หรือปฏิบัติที่ควรกระทำ)

2.3 ส่วนที่นักเขียนการ์ตูนจะใช้ศิลปะและเทคนิคของการ์ตูนและจินตนาการเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามว่าเขาควรจะมีสติอย่างไรต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น ขบขัน เศร้าใจ ขุ่นข้อง หงุดหงิด ฯลฯ

3. รูปแบบของการ์ตูนการเมือง

รูปแบบของการ์ตูนการเมืองแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบ

3.1 การ์ตูนแบบอธิบายเหตุการณ์ เป็นการ์ตูนเชิงอธิบายเหตุการณ์ต่างๆ ไปที่เกิดขึ้นทางการเมืองตามที่ผู้เขียนเข้าใจ มีจุดประสงค์ให้ความบันเทิงเป็นหลัก

3.2 การ์ตูนเสียดสีเชิงขบขัน เป็นการ์ตูนเสียดสีการเมืองเชิงขบขัน ซึ่งเป็นลักษณะของการ์ตูนการเมืองในสังคมประชาธิปไตยส่วนใหญ่ การ์ตูนมุ่งที่จะให้เกิดการแก้ไขปรับปรุงระบบการปกครองมากกว่าจะต้องการล้มล้างทำลาย โดยเป็นการกระตุ้นให้นักการเมืองทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยการกระเช้าเข้าเหย้มมากกว่าจะมุ่งโจมตี

3.3 การ์ตูนแบบยกย่องให้เป็นผู้ยิ่งใหญ่ ลักษณะการ์ตูนแบบนี้จะพบได้ในสมัยที่มีการเลือกตั้งผู้นำประเทศหรือประธานาธิบดีครั้งสำคัญ ๆ เช่น Theodore Roosevelt เข้าชิงตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

3.4 การ์ตูนเสียดสีเชิงมุ่งทำลาย เป็นการจงใจให้เกิดความเจ็บปวด ทรมาน เช่น การกล่าวหาว่าเลวกว่าสัตว์ หรือไม่ใช่มนุษย์และการกระทำของบุคคลผู้นั้นไม่อาจให้อภัยได้ (การ์ตูนการเมืองในลักษณะนี้เป็นความรุนแรงที่ก่อให้เกิดผลในเชิงจิตวิทยา (psychological))

4. วิธีการอ่านวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมือง

4.1 วิเคราะห์ใจความสำคัญของการ์ตูนว่าผู้เขียนกำลังพูดถึงเรื่องอะไร

4.2 วิเคราะห์ภูมิหลังของการ์ตูนว่าผู้เขียนทำไมเขียนเรื่องนี้ สภาพปัจจุบันที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้เป็นอย่างไ

4.3 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าผู้เขียนมีความคิดเห็นอย่างไรสำหรับเรื่องที่เขียน และต้องการให้ผู้อ่านมีความคิดอย่างไร

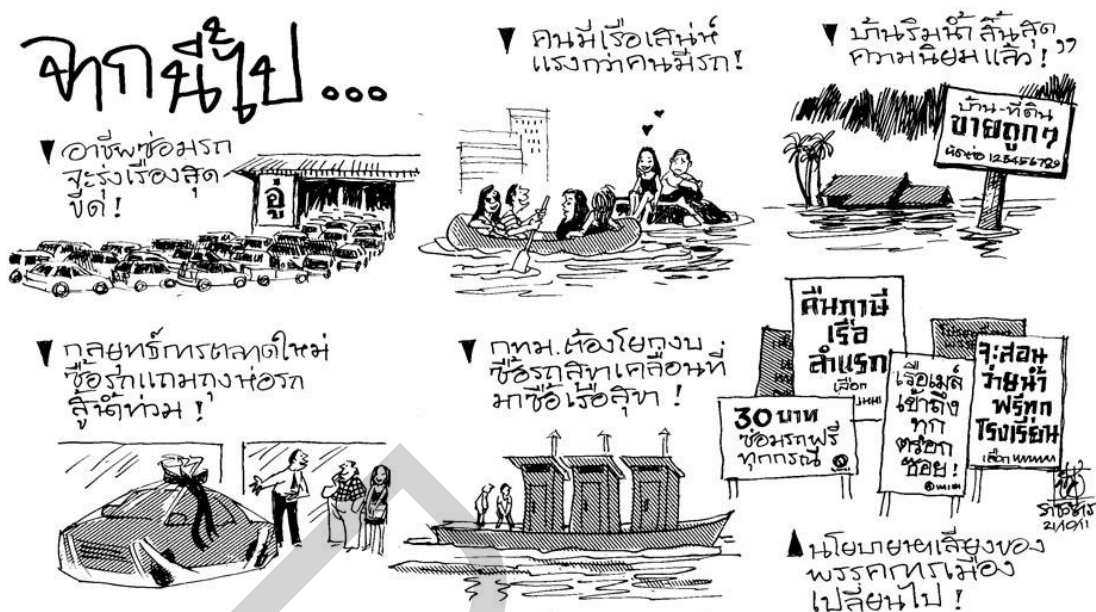
แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์การ์ตูนล้อการเมืองจากหนังสือพิมพ์ไทย

หมายเหตุ ประธานอยู่ฝ่ายตรงข้ามกับฝ่ายค้าน

(ที่มา เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 3 พฤศจิกายน 2555)

1. การ์ตูนเรื่องนี้จัดเป็นการ์ตูนรูปแบบใด (ความรู้ความจำ)
  - ก. การ์ตูนแบบอธิบายเหตุการณ์
  - ข. การ์ตูนเสียดสีเชิงขบขัน
  - ค. การ์ตูนแบบยกย่องให้เป็นผู้ยิ่งใหญ่
  - ง. การ์ตูนเสียดสีเชิงมุ่งทำลาย
2. จากคำพูดที่ต่อเนื่องกันว่า "...ทุกครั้งที่พวกเค้าเรียกคุณว่าท่านประธานที่เคารพ" มีนัยสำคัญตรงกับข้อใด (ความเข้าใจ)
  - ก. ผู้พูดเคารพประธานจริงๆ
  - ข. ประธานคือผู้ที่มีเกียรติสูงสุด
  - ค. ผู้พูดไม่ได้เคารพประธานจริง
  - ง. ผู้พูดไม่ชอบประธาน
3. ชื่อเรื่องต่อไปนี้จะเหมาะสมกับการ์ตูนเรื่องนี้ ยกเว้นข้อใด (การวิเคราะห์)
  - ก. ท่านประธานที่เคารพ
  - ข. ความจริงที่อยู่เบื้องหลัง
  - ค. ความหมายของโกหก
  - ง. หุ่นเซดการเมือง

(ที่มา ไทยรัฐ 23 ตุลาคม 2554)

4. การ์ตูนเรื่องนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร (ความเข้าใจ)
  - ก. การพัฒนาใช้เรือแทนรถยนต์
  - ข. นโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง
  - ค. อุทกภัยเมื่อปีพ.ศ. 2554
  - ง. ตลาดการซ่อมรถยนต์เจริญขึ้น
5. หากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ พวกเราควรทำอย่างไรจึงเป็นพฤติกรรมที่ดีที่สุด (การนำไปใช้)
  - ก. ไม่ทำอะไรที่วุ่นวาย นั่งรอรัฐบาลและองค์การมาช่วย
  - ข. ไปซื้อสิ่งของที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวันกักตุนไว้ที่บ้าน
  - ค. ทำทุกอย่างที่ลดความเสียหาย ดูแลเด็กและคนชรา ช่วยกันระบายน้ำเท่าที่จะทำได้
  - ง. ใช้กระดานหรือกระสอบทรายตั้งรอบบ้านเพื่อกั้นน้ำไหลท่วมเข้ามาที่บ้าน
6. จากเหตุการณ์นี้ อาชีพใดจะได้ผลประโยชน์มากที่สุด (การวิเคราะห์)
  - ก. พ่อค้าขายของในเรือ
  - ข. การบริการซ่อมรถ
  - ค. คนขายถุงห่อรถ
  - ง. หุ่นเซดทางการเมือง

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาจีน
และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาจีน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป			
1. เพศ			
☐ ชาย ☐ หญิง			
2. ความสนใจการอ่านหนังสือพิมพ์ไทย			
☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก			
3. จำนวนครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยต่อสัปดาห์			
☐ 0 – 1 ครั้ง ☐ 2 – 3 ครั้ง			
☐ 4 – 5 ครั้ง ☐ มากกว่า 5 ครั้ง			
4. ท่านอ่านส่วนที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ไทยต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด			
- ข่าว	☐ น้อย	☐ ปานกลาง	☐ มาก
- บทความ	☐ น้อย	☐ ปานกลาง	☐ มาก
- สารคดี	☐ น้อย	☐ ปานกลาง	☐ มาก
- เรื่องสั้น	☐ น้อย	☐ ปานกลาง	☐ มาก
- การ์ตูนล้อการเมือง	☐ น้อย	☐ ปานกลาง	☐ มาก

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ตอนที่ 2 บทเรียน					
1. ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์ของบทเรียน					
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน					
3. ความถูกต้องของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน					
4. ความชัดเจนของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน					
5. เนื้อหาที่น่าสนใจ					
6. ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับของผู้เรียน					
แบบทดสอบ					
7. ความชัดเจนของคำสั่งของแบบทดสอบ					
8. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับแบบทดสอบ					
9. จำนวนข้อของแบบทดสอบ					
10. ความเหมาะสมของคำถามแต่ละบทเรียน					
11. ความเหมาะสมของคำตอบและตัวลวงแต่ละข้อ					
การคิดเชิงวิเคราะห์					
12. ฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ					
13. ฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหา					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. ฝึกการประเมินค่าและการตัดสินใจ					
15. ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์และสมเหตุสมผล					
16. ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์					
การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
17. มีการรับผิดชอบงานของตนและงานของกลุ่ม					
18. มีการแสดงบทบาทตามหน้าที่และความถนัดได้อย่างเต็มที่					
19. มีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ					
20. สมาชิกในกลุ่มมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม ที่ 4	ชื่อ - นามสกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				ความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย				รวม 20 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

กลุ่ม ที่ 5	ชื่อ - นามสกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				ความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย				รวม 20 คะแนน		
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			

กลุ่ม ที่ 6	ชื่อ - นามสกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				ความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย				รวม 20 คะแนน			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1				

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน		เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ดีมาก	= 4 คะแนน	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
ดี	= 3 คะแนน	15 - 20	ดี
ปานกลาง	= 2 คะแนน	7 - 14	พอใช้
ปรับปรุง	= 1 คะแนน	1 - 6	ปรับปรุง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

Chunman Huang

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกวางสี มณฑลกวางสี ประเทศจีน

DRPU